

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:
TÁRCA

Égész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 fillér).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Egyetemes szabadság.

Budapest, augusztus 23.

(s.) A szabadság csak akkor szabadság, ha egyetemes. Mihelyt csak kiválasztott egyének vagy osztályok részesednek benne, akkor nem szabadság, hanem kiváltság. Mikor Magyarországon megszületett a szabadság, akkor eltörölték a kiváltságokat. Ugyanaz a hatalmas nemzeti akarat, amely megadta a jobbágyoknak a szabadságot, egyszersmind eltörölte a nemesek kiváltságait. Kiterjesztette nemcsak a közjogokat, hanem a közterheket is. Megszüntetvén a kiváltságokat, világos, hogy csak egyenlő és egyetemes szabadságjogokat alkothattak, nem pedig új kiváltságokat. Világos, hogy mikor kimondta a negyvennyolcas törvényhozás, hogy gondolatait mindenki szabadon terjesztheti, élőszóval, írásban, nyomtatásban, akkor ez a jog az egész nemzet kincsévé lett. Amint-hogy soha senkinek sem jutott eszébe kételkedni ebben. Nem kevésbé világos, hogy ugyanaz a negyvennyolcas törvényhozás a gyülekezés szabadságát sem a nemzet egy részének adta meg, hanem az egész magyar nemzet minden magyar polgárának. Am ennek a fontos szabadságjognak már nem lett az a sorsa, mint a másíknak, a sajtószabadságnak. Az írott gondolat szabadsága szent és sérthetetlen volt alkotmányosságunk feltámadása óta mindenkor. Egyenlőképpen részesedett benne mindenki, s hogy így legyen, erről törvényes biztosítékok, független bíróságok gondoskodtak; sőt a független bíróság ítékezésénél is erősebb garanciául az esküdtbíróságot adta a törvényhozás a sajtószabadság mellé. Egyetlenegyszer történt csak kísérlet a sajtószabadság csorbítására, de a bűnös kísérlet bünszerűen szemben találták magukat az egész

magyar közvélemény haragos tiltakozásával. Így élt folytonosan ható elevenerőként alkotmányos intézményeinkben és a nemzet lelkiismeretében a sajtószabadság.

Nem így a gyülekezés szabadsága. Ugyanakkor született, mint a sajtószabadság. Iker-testvére ennek, de fejlődésében elmaradt tőle. Igaz, hogy a sajtószabadságnak az ő intézményes biztosítékain kívül van még egy hatalmas védőfegyvere: önmaga. Igaz, hogy ez a fegyver oltalmaz minden más szabadságjogot is, a gyülekezési szabadságot is tehát. Csak hogy a gyülekezési szabadságnak meg viszont az intézményes biztosítékai hiányoztak. A negyvennyolcas törvény csak elvi kijelentés, amelynek gyakorlati és kézzelfogható, végrehajtható jogszabályokra való átváltoztatása a későbbi törvényhozásoknak lett volna feladata. Ez a feladat mindaddig teljesítetlen. Mindössze miniszteri körrendeletek keletkeztek azozta, amelyek a gyülekezés jogát szabályozták, még pedig nem mindig a gyülekezés szabadságának érdekében. Ez a szabadság azóta nem szünet meg élni, csak kissé elszibadt. Jelentősége a nemzet köztudatában nem vert eléggé mély gyökeret, ugyanynira, hogy mikor a Bánffy-kormány belügyminisztere kemény rendszabályokkal esett neki, szinte alig is jutott eszébe az embereknek, hogy a negyvennyolcas kivított alkotmánynak egy szilánkját törte le a hatalom. A sajtó ágalt egy kicsit, a sajtó megteremtése, de a sajtó is hiába lármázik, ha nincs, aki megértse a szavát. És akkor nem igen értették meg. Aminek kétféle oka volt. Az egyik a közvélemény aléltága, amely csak nehezen szünet meg, hogy helyet adjon annak az erőteljes felbuzdulásnak, amely az új kormányzati rendszert megteremtette. A másik ok az volt, hogy

ama bizonyos szabadságyomorító rendeletek a — szocialisták ellen irányultak. És azt igazán bajos volt befogadnia a polgári elmének, hogy miért lármázik az a bolond újságíróhad, mikor csak szocialista forradalmárokról, kirakat-beverőkről, sztrájkoló mesterlegényekről és arató napszamosokról van szó! A sajtó lármázhatott, hogy ma a szocialistákon van a sor, holnap a polgárságra kerülhet a sor; a láрма elnult visszhang nélkül.

Azonban az történt, hogy mikor Széll Kálmán kormányra lépett, egyik legelső dolga az volt, hogy megszüntette a munkások gyülekezése ellen való hadjáratot és utasította a hatóságokat, hogy ezeket a gyülekezéseket csak ellenőrizték, ne üldözzék. Lett is hatása az utasításnak, a munkások szabadabban gyülekezhetnek, még tüntethetnek is és bizony nem lett baj belőle. A régi rend szemle azonban nem pusztult ki egészen. Hivatalos tulbuzgóság mindenféle fogásokkal, ügyeskedésekkel igyekezett pótolni az erőszakot, abban a meggyőződésben, hogy ha a munkágyülekezetek nem is szabad a régi módi szerint elnyomni, de valamit csak muszáj tenni. Most aztán az történt, hogy a belügyminiszter felvilágosította őket, hogy nem muszáj. Sőt mi több, nem is szabad. Megsemmisített egy alispáni határozatot, amely azért nem vette tudomásul egy munkágyülekezet bejelentését, mert nem neveztek meg a bejelentők a szónokokat. A miniszter most megmagyarázza, hogy semmiféle rendelet nem kívánja a szónokok bejelentését, tehát nem szabad ilyen ürüggyel a gyülekezt megakadályozni. Amit a rendeletek nem követelnek, azt nem szabad követelni és amit nem tiltanak, azt meg kell engedni. Új korlátokat a gyülekezés szabadsága elé vonni nem szabad. Ha más törvény nincs, amely szá-

TÁRCA

Boldogságos asszony.

Dalos ajakkaddal, dalos szemekkel
Lelkemet ne vidd el,
Te lángszavú, édes, boldogságos asszony!

S hogy el ne riaszson
Ragadozó, álnok, rabló hazugságom,
Ne nyisd ki szívemet, illatos virágom!

Ne tudj, hogy önmagát sebezte a lelkem!
És ha dalra keltem,
Szegszélű ostorral szívemet megtéptem.

S ha mocsárba léptem,
Mérges illatokkal keltem szerelemre,
Koszorút moszatból fontam a fejemre.

Te lángszavú, édes, boldogságos leány,
Ne bízd magad reám!
Bűnre síró vérom nem bírna el téged.

S ha kérsz üdvösséget,
Ne vidd az iszapba dalod tiszta lángját,
Hol mérges illatok megrontják, megbántják.

És ha hozzád kuszom, térdelől, remegve,
Szerelmet rebegve,
Taszíts el magadtól! — bélpoklos a testem.

Mivel bűnbe estem,
Gyászt öltösn a lelkem, téged úgy sirasson,
Te lángszavú, édes, boldogságos asszony.

Bródy Miksa.

Rátót.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Braun Sándor.

A híres kremonai háromság, Amati Miklós, Stradivari Antal és Guarneri András megbocsáson, ha háborgatom a siri nyugodalmát. Nem hiszem, hogy nagynevű, nagyáru, roppant zenéjű hegedűik fája maga a megelevenedett tökéletesség, ha száz oldalon százszor erősíti is rajongó honfitársuk, Lombardini Pál. Évszázakkal előbb nem lehetett olyan a fenyőültetés, hogy eszményi fát kínálhatott volna a hegedűkészítés nagymestereinek. Ha születne géniusz most, aki az ipart érzésekkel tudná megkeverni, miközben munkáskézből a hegedű kikérül, találhatna az ihletéhez való anyagot is a rátóti parkban. De talán jó is, hogy ma már nem géniuszok készítenek e kalandos, sok vonyant emésztett, még esábitó hirben is álló szerszámot, mert ha megteremne a zseni és megkiváná a hozzávaló nyers anyagot, Rátóton is csak megcsodálhatná, de meg nem kapná. Aki egyetlen fenyőgalyat ki tudna könyörögni Rátót urától, a magyar miniszterelnöktől, nem tudok olyan szép hangu szirént.

Pedig Széll Kálmán, kitudódik nemsokára, nagy poéta. Mire büszkébb vajjon? A magyar államháztartás modern kereteinek kiszabására-e, vagy a magyar községi hitelszervezet megépítésére, évtizedekre visszanyúló rengeteg munkájára, ez ország kezeiben nyugovó politikai békéjére, kormányzó művészetére, széles tudására, eklatánszónoki bravurjaira és káprázatos munkabírására,

— avagy megamivelt parkjának csodáira, a büszke koniferákra.

A kérdések és feleletek örök refrénje a látogató részén a lázas hullámzásban levő, sok színt játszó, kacér kiegyezés, amely ez ország ifjainak és vénjeinek kíváncsiságát kockétt asszonyok játékainál jobban izgatja. Valóban e kiegyezés már több a fontosnál: érdekes. De a különben nyílt szívű, lelki dispoziciókra nagyszerűen ösztin, minden elnyűtt államférfiúi titokablont nevető miniszterelnök ezen a ponton zárkózott és hosszú hallgatások után legfeljebb ennyi a rövid beszédje:

— Jó. Csak hagyni kell az embereket, akik begubódnak az én állítólagos engedményeim hálójába. Ők lássák, hogy jutnak ki belőle, majd ha tettek lépnek a találgatások helyébe.

Es most más hang következik. Derült, elégedett, meleg, szinte szenvedélyes.

— Nézze ezeket a fákat, valamennyi a magam ültetése. Nagy dél és hideg éjszak jelöli meg a származásuk határait. Napot és árnyékot kellett figyelni, amíg megkerült egynek-egynek az alkalmas helye. És a háremszáznegyven fajtából, amit a koniferák családjában ismer a tudomány, itt pompázik a legtöbb ritka tökéletességben.

A miniszterelnök szután a nevének szólítja valamennyit. Feljegyezni is alig lehet: megjegyezni lehetetlen. Thuja, ciprus, boróka, cédrus, burfa, rozsmaringfenyő. Ha egy fajtából is, más-más mindahány, a szeszélyes tudomány valamely cífráklodón kacskaringós nevével, de a tiszta szinhatás nyugalmas pompájával. Széles alapokon, ahogy a természet megformálta, fokonkint

bályozza ezt a szabadságjogot, legalább nem szabályozza a rendőri ész. Inkább maradjon úgy, ahogy van, addig is, amíg úgy lesz, ahogyan lennie kell. Csak egyféleképpen nem szabad lennie addig sem: úgy, hogy az állampolgárok egyik kategóriájának ugyanabból a szabadságból több jusson, mint a másikkak. A szabadság nem az uraké csupán. A szabadság mindenkié. A szabadság egyetemes. Azért szabadság.

Ime, ez a legújabb dokumentuma a Széll-korszaki szellemének.

BELFÖLD

A kiegyezés. Bécsben ma folytatták a kiegyezési tárgyalásokat, de a tanácskozások befejezése szeptember közepe előtt nem várható. Legközelebb Budapesten folytatják a tanácskozásokat.

A mai napon a tárgyalásokról a következő felhivatalos tudósítások fekszenek előttünk:

A Budapesti Tudósító jelenti: A bankgassei magyar minisztériumban a magyar és az osztrák kormány képviselői ma délelőtt kilenc órakor a szakelőadókkal együtt folytatták az autonóm vámtarifá megállapítására vonatkozó tanácskozást. A két pénzügyminiszter ma délelőtt nem volt jelen a tanácskozáson, mert az osztrák pénzügyminisztériumban a monarchia két államát érdeklő több egyenes adóméről tárgyalt; a szakelőadók ugyanis az eddig e részben folyt tárgyalásokon több pontra eddig nem tudtak megegyezni. A két pénzügyminiszter tárgyalásán jelen voltak a szakelőadók is, nevezetesen magyar részről *Toepke* Alfréd államtitkár és *Popovics* Sándor miniszteri tanácsos, osztrák részről *Meyer* Róbert osztályfő és dr. *Reisch* Richard osztálytanácsos.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közös miniszteri tanácskozások, mint tegnap, úgy ma is két órai déli szünettel egész nap tartottak és pedig délelőtt 9 órától este 8 óráig. A tanácskozásokban ma is *Széll* Kálmán és *Koerber* miniszterelnökökön kívül a két kereskedelmi és földművelésügyi miniszter és délután a két pénzügyminiszter is részt vett. Délelőtt a pénzügyminiszterek különféle reszortkérdésekről tárgyaltak egymással. Mint tegnap, úgy ma is a két kormány szakelőadóit is bevonták a tárgyalásokba, amelyek főleg az autonóm vámtarifá megállapítására vonatkoznak.

A szakelőadók visszavonulása után a két miniszterelnök a szakminiszterek jelenlétében még egy óra hosszat konferált, Konstatálták, hogy egyes fontos pontokra nézve megegyezés, másokra nézve közeledés jött

létre, de sok tételeire nézve még nagyon eltérők a nézetek, úgy hogy ezekre nézve a tárgyalások folytatására lesz szükség. Ezek a tárgyalások a legközelebbi napokban Budapesten lesznek. A magyar miniszterek ma este elutaztak Bécsből.

Hogy a két kormány álláspontja közt még jelentékeny különbségek vannak, azt ma maga *Széll* Kálmán miniszterelnök is nyilvánkozta a Magyarországi egy tudósítója előtt a következőkben:

— *Látja, önként az irják, hogy a kiegyezés kész. Ugy-e, most látja, hogy nem kész. Órákon és napokon át tanácskoztunk és még nem lehettünk készek, önként pedig azt hirdetik, hogy kész a kiegyezés. Még nem kész a kiegyezés. Ezt vegyék, kérem, tudomásul.*

A belügyminiszter és a gyülekezési szabadság. A dunavecsei járás főszolgabírája beültött egy népgyűlésre, mert a szónokokat nem jelentették be előre. A pestmegyei alispán ezt az elutasító határozatot helybenhagyta. Felelősként az ügy a belügyminiszter elé került, aki a főszolgabíró határozatát és az alispán jóváhagyását — megsemmisítette, még pedig a következő elvi jelentőségű rendelettel:

Tekintetes *Beniczky* Lajos urnak, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye alispánjának Budapesten. Tekintetes Alispán ur! *Kaszt* János és társai hirtelen lakosok által jolyó évi január 26-án tartandó népgyűlés bejelentése ügyében tekintetes Alispán ur által folyó évi április hó 30-án 19.546 szám alatt hozott s a dunavecsei járás főszolgabírájának 620 902. sz. elutasító határozatát indokainál fogva jóváhagyó határozatot a nevezettek által beadott felülvizsgálati kérvény következtében felülvizsgálván, azt, valamint a főszolgabírói határozatot is megsemmisíttem, mert sem az 1848. évi 216. sz., sem az 1868. évi 128. eln. sz. belügyminiszteri körrendeletek értelmében a népgyűlések bejelentése alkalmával a szónokok megnevezése nem kívánatik s így annak elmulasztása a bejelentés tudomásulvételének megtagadására okul nem szolgálhatott. Megjegyzem még tekintetes Alispán ur idézett határozatának megokolására nézve, hogy a határozatok felülvizsgálata nem indokolható. Erről a tekintetes Alispán urat, vonatkozva folyó évi június hó 25-én 31.410 sz. alatt kelt jelentésére, az iratok visszazárása mellett további eljárás végett értesítem.

Budapest, 1902. július 16.

A miniszter helyett:

Széll Ignác, s. k. államtitkár.

Ez a rendelet a maga szembeszökő elvi jelentőségével legvilágosabban bizonyítja, hogy *Széll* Kálmán nemcsak megalkotja, de meg is tartja a törvényeket s a legéberebben vigyáz, hogy a törvényeket igazán szabadelvű szellemben hajtsák végre. A rendeletnek az a része, mely-

ben a belügyminiszter hangsúlyozza, hogy föltévésekkel határozatokat megalkotni nem szabad: kétségtelenül többek címére szól s érteni fog belőle nemcsak a pestmegyei alispán. Ezzel a jelentős rendelettel tehát igazán teljesebbé vált a gyülekezési szabadság, melyről néhány esztendővel ezelőtt elkeseredés nélkül alig lehetett beszélni.

A főrendek összeférhetlensége. Az összeférhetlenségi törvény utasítja a kormányt, hogy 1902. végéig terjedően be törvényjavaslatot a főrendek parlamenti összeférhetlenségéről is. Mint értesülünk, *Rohonyi* Gyula képviselő, a képviselők összeférhetlenségi törvényének szerkesztője, a miniszterelnök megbízása és utasítása alapján elkészítette már a főrendek összeférhetlenségéről szóló javaslatot is, amelyet legközelebb fog átnyújtani a miniszterelnöknek.

A Győrffy-Szterényi ügy. A Győrffy Gyula országgyűlési képviselő és Szterényi József miniszteri tanácsos közt fölmerült ügyben a *Magyar Nemzet* ma este a következőket írja:

Engel Kálmán baranya-szentlőrinci mérnök az általa szerkesztett fonógépből 5000 darabot megvételre ajánlott a kereskedelmi minisztériumnak abból a célból, hogy azt a székelyek között osszassa ki és ez által segítsen az ottani nyomor enyhítésén. Az új szerkesztő fonógépek darabjairól *Engel* mérnök kezdetben 60 koronát, majd 300 koronát kért és az ekként százezerre felszaporodó adás-vételi ajánlatot Győrffy Gyula budapesti ügyvéd és székelyföldi országgyűlési képviselő teljes erőjéből pártolta előbb *Hegedűs* Sándor miniszternél, majd utódjánál, *Láng* Lajos kereskedelmi miniszternél. A minisztériumban annak rendje és módja szerint ezt az adás-vételi ajánlati ügyet is kiadta elintézés végett az iparfejlesztő-osztály vezetőjének, *Szterényi* József miniszteri tanácsosnak, ki azonban visszautasította az ajánlatot és ezt tüzetesen megalkotta. E miatt Győrffy Gyula országgyűlési képviselő a miniszterhez intézett beadványában, valamint a saját kiadásában megjelenő *Magyarságban* szakatlanul erős és feltűnő keltő, sértő hangon megtámadta Szterényi József miniszteri tanácsos az *Engel*-féle fonógép ügyében követett eljárása miatt, sőt bünvádi feljelentéssel is megfenyegette stb. Mindezen támadásokra — mint már egy ízben említettük — Szterényi József miniszteri tanácsos, mivel hivatali tényeiről volt szó, azzal felelt, hogy ő maga ellen fegyelmi eljárás megindítását kérte és ezt nyomban, éppen ma egy hete, *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter el is rendelte. Szterényi József a fegyelmi eljárást ő maga ellen azért kérte, hogy ennek során bebizonyíthassa, miként az *Engel*-ügyben nemcsak törvényes korrektséggel és részrehajlás nélkül járt el, hanem különös gondnal és óvatos körültekintéssel az állami és közérdeket sikeresen meg-

keskenyednek az egymásra hajló ernyők. Egyet-egyét megemel lágyan és szeretettel a fanatikus kertész. És amint megrázza kissé, finom pára szabadul fel belőle, enyhe éther, a tülevélűek illatos glikozidája.

Es valóban káprázatos e konifera-kollekció gazdsága. Van egy angol munka, a *Gordoné*: a synopsis of all the coniferous plants. E fák tenyésztésében ez a könyv volt a miniszterelnök egyik iskolája. De az iskolát a rátóti park kultúrája messze túlhaladta. Mert teremnek e parkban példányok, amik a londoni botanikus kertben se találhatók fel, amiknek a csodájára járhatnak kertészek, tudósok és amatőrök, akik a nemes tenyésztés hódításain szeretnek is, tudnak is elmélyedni. És járhatnak ide piktorok is, friss, üde, békességes és lágy színeket szedni a palettáikra: nemes árnyalásait a zöldnek, a tejbefutó kéznek, a nivellált opálnak, a naptól kissé felszitt kőkőresin megenyhült sárgaságának és a szelid fehérnek, amelynek csak az ezüst csillogásig ér fel a becsvágya.

Es újból mondom önnek *Stradivari* Antal (nem vagyok olyan konfidens, hogy tegezzem bár évszázak óta halott), — ha élne most, e fák révén válnék igazán halhatatlanná.

A vége az, hogy az ember mindenünnelemegy. És a nagy életművész éppen az, aki idejekorán tud elmenni. Mőgénk került hát a park is és élénk egy színeket tarkáló, gazdag, a művészetté érett kertésztapasztalás minden okulásáért munkált gyümölcsös. Kilométerekre nyulik. Uralkodó gyümölcse a körte, és az ősi barack, amely részekre futtatott kicsiny fákön már nem is dusan, de buján terem. Hány

fa vajjon, ki tudja. Majdnem egynek látszik, mint egy befuttatott óriás lugas. A régi jó árnyékkadó fák, amelyek forró napokon pihenőre kínálkoznak, nem kellenek a modern kertművelésnek. Az árnyékot ma ernyőkkel csináljuk, a hús szellőt amerikai szélhajtó motorokkal. A gyümölcsfa arra való, hogy teremjen. Hát terem is. Felfelé való törekvésében minden águnk megálljt parancsol egy deszkatető. De gyümölcstermő erejének a kertész minden igyekezete hizeleg. Ezt neveli, táplálja, gondozza, fokozza. És óvja az élősdiektől. Szappanos vízzel, jóféle oldatokkal, tudós receptek szerint.

Amint egy tekintettel végigmérem az egész óriás területet, feltűnik a terebélyes fákön is, amik szabadon nyulhatnak szépséges magasba, a tőtől egy méternyire éppen, valami egyenletes fehérbe burkolt fészkeforma. A miniszterelnök megmagyarazta:

— Ez védelem a hernyók levél- és gyümölcséhsége ellen. Puha fagyapot várja őket vendégekül és rá is mennek a kis tapasztalatlanok. Itt azután vigan folytatják kultúrájukat. Ha már nem tudnak megférti szeretetben, kötünk nekik új fészkeket, szívesen.

A színes, illatos, nemes gyümölcsök terhétől roskadozó ágak mutatták, milyen hálásak a gondoskodásért és milyen gazdagon térítik vissza a kis hernyószállások költségeit.

Széles karimájú panamakalapjaalattis bronzszíne füstötte a nyári nap a miniszterelnök arcát. De még külön is belepirul a kert csodáinak magyarázásába. Tudást, életpaszatást, a földmunkáért való rajongást és a sikerén érzett boldogságot vegyest mutat ez a magyarázat, amelyet új öröm, új hang, egészen új szenczió vált fel,

amint becsapódik mögöttünk a kertzáró rács és megcsodálni való példányokat kínál a szemnek a világraszóltan híres rátóti állattenyésztés.

Megértem tökéletesen, amit egy híres német gazda mondott a miniszterelnöknek, a rátóti istállókat látván:

— Excellenciád nemcsak az állattenyésztetet fejlesztette hihetetlen tökéletességre, de megnevesítette magát az állatot is.

Es így igaz. Az egész istálló disze a Rátóti nevű bika, az állati fenség és erő gyönyörű példája. Volt mása, de ott tartották Moszkvában a kiállítás nagy díjának nyertese gyanánt. Az orosz lapok sokat írtak a másik Rátóti bikaverő szépségéről, amely bámulatra ragadta Moszkva közönségét is, amint a nagydíjas állat a tenyésztés remekeképpen az utcán végiglépelt.

Amint a miniszterelnök tekintetét a nagyszerű tenyészetten végiglegetti, kisugárzik szemből a gazda nagy kielégülése. Megérinti és nevűkőn szólítja sorra a fáradságos gondnal nevelt állatokat, amelyek közül egy névre hallgat mind, ami egy családba való. Leggazdagabb az *Ara* család, annak hermett a legtöbb hajtása. A nevek azután sorra haladnak a betűrenden végig. Bocsnát, hogy nem emlékszem a legvégsőre is. Az utolsó, ami megragadt a memóriámban, X betűs: *Xénia*. Van *Abánd* is, *Olga* is, *Irisz* is, *Tündér* is: megannyi nagy család expónense. Formára, tartásra, erőre, fajtisztaságra egy-egy példa.

Külön rekesztőben pihen egy csapat. Válogatott példányok. Közeledünk feljük és a miniszterelnök magyarázólag mondja:

— Ezek a pozsonyi kiállításra valók. Most nem

véde és az országot nagy károsodástól megmentette, mikor Engel Kálmánnak, szerinte célszerűen és drága fonóképeit visszautasította. A miniszteri tanácsos annyira bizik ügye diadalában, hogy már kezdetől fogva kérte a minisztert, miként a fegyelmi vizsgálat befejezése után a nagyközönség tájékoztatása és megnyugtató végeztetése végett közzétehesse a vizsgálat adatait és annak eredményét. Mint értesülünk, a vizsgálatot a legnagyobb erélylyel Csöke Ferenc, mint Sztérényinél rangban idősebb miniszteri tanácsos vezeti és előreláthatólag nem sokára be is fejezik. A vizsgálati folyamata és eddigi eredménye természetesen hivatalos titok. De a vizsgálat befejezése után annak eredményét közzé fogják tenni, valamint intézkednek a további lépések tekintetében.

A vitás tengerszem. A tengerszem-kérdésben kiküldött választott bíróság tegnapi ülésén, mint egy gráció távirat jelenti, a magyar előadó, dr. Lábán befejezte előterjesztését s így a mai ülésen a lengyel előadóra, dr. Mniszek tertományi bírósági elnökre került a sor. Mniszek referátumát hatvanöt oldalas brosjúra tartalmazza, amelyet a tárgyaláson fölolvastott és magyarázattal kísért. A brosjúra hét részre oszlik. Az első részben leírja a vitás tengerszem és környékét, a második részben foglalkozik a magyar-lengyel határviszálykodások történetével régi okmányok alapján, a harmadik részben a tengerszemért folytatott vita történetét írta meg, a negyedik rész a vidékre vonatkozó térképeket tartalmazza, az ötödik rész a vitás kérdést tárgyaló irodalommal foglalkozik, a hatodik rész a vidék katasztrófát tartalmazza, s végül a hetedik rész elmondja, hogyan szerezte meg gróf Zamojszki a tengerszem környékének birtokát. A lengyel halgatóság nagy figyelemmel kísérte Mniszek előadását. Tizenkettőtől órákor az ülést félbeszakították.

KÜLFÖLD

Az olasz király utazásai. A római *Patris* értesülése szerint Viktor Emánuel király Helena királynéval a jövő márciusban *Fárisda* utazik. Zürichből jelentik, hogy *Zemp*, a szövetségtanács elnöke Göschenenben személyesen fogja üdvözölni az olasz királyt. Az üdvözlő beszédet német nyelven mondja, a király szintén németül fog válaszolni. *Zemp* szövetségi elnök kíséretében lesznek: *Müller*, *Brenner* és *Comesse* szövetségi tanácsosok, *Künzli* és *Sprecher* ezredesek, *Cossy* őrnagy és *Tscherner* ezredes, a göscheneni térsparancsnok. A diszszázad 200 fónyi gothardi gyalogságból fog állani.

Az angol kormány bajjal. Az első politikai vereség a minap érte az új angol kormányt, a seven-

járnak szabad mezőket, földel alatt vannak mindig. Toalettet csinálnak a nagy bemutatóra. A nap felperzsöl a szinüket. Némelyiket barnítja, másikat közömbösíti. Az egyenletes levegő itt visszanyivallja a szépségük született szinét. Vigyázni kell, nehogy hátrábbterjedjenek.

Látni kell ezt a sok gondot, ezt a nagy gondoskodást. Meg is szeretni és megérteni aztán a szenvedélyes igyekezetet, amely ennek az európai nevű tenyésznek a híret új meg új díszsőséggel akarja tetézni. Megnéztem mindent. Bár több hozzáértés kellene, hogy mindent láttam is legyen. Mentünk másfelé, az állatarisztokraták, a telivér ménnek istállójába, azt kellene inkább mondani: a lószalonba. Olyan példás, olyan csiszolt, olyan tiszta itt minden. A büszke tartású paripák közt megint más a gazda kedve. Fehér kockacukor kerül elő a fehér vászonkabátból és a miniszterelnök magyar tálcáról, a maga tenyéréből kínálja. Mindenik kap, el is kapja vígan. Utolsónak egy gyönyörű pej, bár nem az utolsó a sorban.

— Nesze neked is gyilkos!

— Gyilkos a neve?

— Nem. Sőt Kedves. De a multkor egy másodikk darab cukorért, mert hirtelen meg nem kapta, a karomba harapott. Hát azért maradt utolsónak és gyilkosnak is büntetésből szólítom.

Amerre csak járunk a szélesre nyuló belső tanyán, szabadban és fődött helyen egyaránt hal-

oakesi választás alkalmával, amelyen a kormánypárt jelöltje alaposan megbukott. *Harcourt* kijelentette, hogy a választás eredménye lesújtó a kormányra nézve. A kormánypárti lapok is elismerik, hogy a választás eredménye komoly figyelmeztetés a kormányra nézve, az ellenzéki lapok pedig valóságos ünneplik a győzelmet.

Utóbbi időben egyre sürűbb az angol flottavezetőséggel elégedetlen hang. Gyakori a panasz, az összehasonlítás más nemzetek flottájával. Legutóbb a *Cold Storage* katonai szaklap ír az angol flottáról és azt mondja:

A modern háborút, éppen úgy, mint atyáink háborúit, a *gyomor vevje* meg. Abban az időben, amikor a flotta többé-kevésbé a szél kedvétől függött, a matrózok igen szerény élelmet kaptak. A százéveskorra előre javult az angolok élelmezése. Még a legutolsó koldus is jobban él ma, mint azelőtt. A fagyaszoló helyiségeknek köszönhető, hogy ma jobban és olcsóbban él a munkás, mint száz évvel ezelőtt a jómódú ember. Az élelmezésnek ez a javulása mindenütt megtörtént, csak a matrózoknál nem. Más flottában mások a viszonyok, mint a brit flottában. A német flottában például minden csatahajón hűsítő helyiség van a hus számára. Ez hasznára van a tiszteknek, a legénységnek, de természetesen a szolgálatnak és az államnak is. De a brit admirális annyira irizók az itől, hogy az idővel haladjon, hogy fölösleges lényűzésnek tartja azt, amit a németek természetesen és szükségesnek tartanak. Itt van már végre az ideje, hogy ezzel a visszafelé-lejűléssel fölhagyjunk. A mai megoldatlan problémák egyike az, miként fogják a brit matrózat háboru idején jól élelmezni. Melyik angol polgár tudja például azt, hogy a közép-tengeri flottának háboru esetén hadi porciókból kell megélnie, azaz azoknak az embereknek, akiknek a magatartásától a brit birodalom sorsa függ. Füstölthussal és hajós-kétszersüllet kell táplálkozniok. Ez a helyzet természetesen megváltoztatható. Valósággal iszonyatos, hogy a francia, a német, az amerikai, sőt az olasz is a tengeren jobban él van látva, mint a mi matrózaink. Még a legújabb típusú hadiflottának sincs hűsítő helyisége.

Végül energikusan sürgeti az újság, hogy a matrózok jobb ellátására, a flotta tökéletesítésére föltétlenül és haladéktalanul tegyenek valamit.

A forrongó Oroszország. Újabb részletek jöttek arról a merényletről, amelyet állítólag egy diák követett el *Obolenszki* herceg kharzovi kormányzó ellen. A most érkezett hírek szerint a kerület rendőrőrnöke a merénylet után azonnal Kharzovba utazott, hogy a merénylő büntetésének kiküldetését és elfogatását meggyorsítsa. *A cár táviratban üdvözölte a herceget szerencsés megmenekülése alkalmából.* Kijelentette, hogy munkásságát nagyra becsüli és hogy hálát ad istennek, hogy a herceg életét számára megtartotta.

latszott a cséplőgép zugása, amely érett kalászból érett életet váltott ki. Percenkint súlyosodott a gép száján a zsák pirosszin, szép magyar táplálékkal. A miniszterelnök nagy marékra fogta, jött megrázogatta, megsimogatta, meg is dicsérte. Gondolhatott is magában egyet-mást. Talán olyasmit, hogy nem kell félni, amíg ez van. Hozzátehetette volna, hogy addig se, amíg ő van.

Nyugalmas, csöndes árnyék borul engedelmös szőnyeg gyanánt a százados tölgyek alá, amelyeknek zugását hallgatta Deák Ferenc enyhe nyári alkonyatokon. Kegyeletes és hálás érzések óvják, áldják ezt a helyet, amely a legbősebb magyar kedves pihenője, intim lelki életének meghitt tanuja, századokra szóló munkájának serkentője volt. Gyakran eshetett, hogy a magyarság génusza egy szőlőre bízta magát, menjen szelid szárnyakon és simogassa illatos lehellettel Deák Ferenc homlokát. Lehet, hogy a história, amely tradíciók melegágyává válván, legigazabb hivatását teljesíti, e szőlő számára talál még új rendelkezést a régi helyen.

Akiknek szabad a műhelybe betekinteniök, vallják, hogy a szellő nem sokára kőszál már gazdátlan. Nekem a járását továbbfigyelnem ma nem lehet. Tiltja — a gyorsvonat.

A merénylő következményei a további zavargások megakadályozására megszigorították a rendőri rendszabályokat. Parancs ment a kerület összes rendőrtisztviselőihez, hogy a lakosság családai fellett is szigoruan ellenőrizhessék, hogy az állami rend ellen tervezett mozgalmak már esirájukban elfojthatók legyenek.

Ennek a rendelkezésnek következményei már aggodalmat keltő módon nyilvánulnak is. A kievii és vilnai kerületben ugyanis a rendőrség olyan módon jár el, hogy a hatóságok maguk figyelmeztették már a rendőrséget a törvényes határok figyelembevételására. A forradalmi törekvések azonban, ugyilászik, még sem veszítenek erejükből. Egy forradalmi kiáltvány ugyanis panaszkodva mondja el a kormányzó elleni merénylet sikertelenségét, amiből arra lehet következtetni, hogy a forradalmi párt nem adja fel a harcot.

Mint egy moszkvai távirat jelenti, a merénylő *Szlejev* Szergejnek mondja magát, de azt hiszik, hogy ez csak álnev és arra szolgál, hogy a vizsgálatot megnehezítse. Elfogtak egy *Vencel* nevű zsidó vallásu diákot is, akit a merénylet előtt együtt láttak a merénylővel. A kherkovi lapok a zsidókat okolják a merényletért és őket tartják a forradalmi mozgalom szervezőinek.

A boer vezérek. A boer vezéreknek angol földre érkezéről többnyire angol forrásokból kaptunk eddig hírt. Most egy francia szemtanú mondja el, hogy mit látott, hallott ő a nevezetes percekben. A párisi *Journal* tudósítója, *Nauveau*, véletlenül ott volt, mikor *Kitchener* és *Chamberlain* a *Nigeria* hajón üdvözölte az Angliába érkező boer tábornokokat. A hajóállomáson nagy volt a tolongás és *Nauveau* örvendett, mikor látta, hogy több tisztviselő együtt őt is a hajóra szorították. A hajó, nehogy még többen is föltököljanak, kissé távolabb állt a parttól s *Nauveau* a hajón maradt. Hogy mit látott, így írja le *Nauveau*:

— Ugy látszott, hogy *Chamberlain* nem nagyon jól érezte magát a boer tábornokok jelenlétében s mikor kezét nyujtott nekik, félrefordította fejt. A boerok is félrefordították a fejüket, összeszorították az ajkukat s lehunyták a szemüket, mintha keserű orvosságot nyeltek volna le. *Chamberlain*, aki már a boerok érkezése előtt is sápadt volt, a beszélgetés után még jobban elsápadt. Amikor kiderült, hogy a boer tábornokok makkosul vonakodtak attól, hogy elmenjenek a flotta-szemlére, *Lord Roberts* így szólt *Bothához*:

— Higyje el, tábornok, hogy ezzel nagy hibát követ el!

S Roberts a nélkül, hogy köszönt volna, tovább ment. *Kitchener* néhány percig még a boerok között maradt s biztatta őket, hogy menjenek el a flotta-szemlére, — de hiába.

San-Remoból jelentik, hogy *Krüger* elnöknek egy megbízottja odérkezett és a szomszédos Garvan városkában három villát bérelt ki *Krüger* és kísérete részére, akik az egész telet ott fogják tölteni.

A fölköldi törvényhozó gyűlésben *Sprigg* miniszterelnök úgy nyilatkozott, hogy nézete szerint a hadijogot egy héten belül meg fogják szüntetni.

Hága, augusztus 23.

Botha kijelentette, hogy a jövőnd boer-politikának tiszteletben kell tartani a békekötést és az angolokkal egyetértőleg kell végrehajtani a szerződést. Minden más politika a boerok vesztére tör.

Balkán-szenzációk. A bolgár fejedelem súlyosan megsértette Bulgária területi épségét, de ezt bizonyára nem veszik töle rossz néven a bolgárok, mert a sérelem *Oroszország* javára történt. A fejedelem a történeti nevezetességű *Sipka*-szorosban egy darab földet *Oroszországnak* ajándékozott. Az a hely, amelyen a nagy esata emékre az oroszok az idén templomot és kolostort építettek, most már *Oroszországnak*; a bolgár fejedelem okiratokkal biztosította az oroszok tulajdonjogát a megírete, hogy *Bulgária* soha sem fog beavatkozni az új orosz birok sorsának intézésébe. A jövő hónapban, tehát a sipka-szorososi ünnepen, a cár képviselője és ötven tábornoka orosz talajon fogja üdvözölni a bolgár fejedelmet, minisztereket és tábornokokat, akik így a saját házájukban *Oroszországnak* a vendégei lesznek.

Egy lépéssel odébb, *Törökországban*, kellemes helyzetbe került a szultán. *Ahmed Rifaat* bej, a néhai nagyvezér, *Halil Rifaat* basa második fia, mint már jeleztünk, tizennégy éves *Ali Üccse* kíséretében megszületett *Konstantinápolyból* *Pecse*. Kiséretében lévő unokaöccse, bátyjának, a galatai hidon titkosatos

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kittinó fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapítottott 1854-ben.

módon meggyilkolt *Dsari* bejnek fia, *Ahmed Rifaat* katonai attasé volt Rómában és később Bécsben. Képzett, művelt katona, aki katonai nevelését a német hadseregben kapta. Atyja halála után a szultán a fiatal tisztet hazahívatta Konstantinápolyba és maga mellé rendelte szolgálattételre a palotába. Bizni azonban nem bízott meg az európai műveltségű emberben, akiben mindig forradalmárt látott s ezért szigorú felügyelet alatt tartotta. *Ahmed Rifaat* bej sokat szenvedett a kémeik folytonos leselkedése miatt s végre meggyűlölte miatta a szultánt, akit jelleme és magánélete miatt is utált. *Rifaat* bej végre is belátta, hogy helyzete tarthatatlan, mert az élete sincs biztonságban a szultán közelében. Kijátszotta tehát öreinek éberségét és unokácsolást magához véve idegen hajón Görögországba szökött, ahonnan tovább utazott Bécs felé. A szultánt *Ahmed Rifaat* bej szökése mód felett felizgatta; a vigyázatlan kémeit szigorúan megbüntette és azonnal lépéseket tett, hogy a szökevény Ausztria kiadja mint katonaszökevényt. Egyidejűleg azonban *Chukry* bej államtanácsost is Bécsbe küldte, hogy igéretekkel vegye rá *Rifaat* bejre a visszatérésre, ami azonban nem sikerült. A kiadatási eljárásnak sem lett sikere, mert *Ausztria megtagadta Rifaat kiadását*, akiben csak politikai menekültet lát. A Jüdic kioskban attól félnek, hogy a szökevények fontos okmányok birtokában vannak, amelyeknek nyilvánosságra hozatala súlyos következményekkel járhat egész Törökországra, különösen azonban a szultánra nézve.

HIREK

Budapest, augusztus 23.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Augusztus 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délután jelenik meg.**

— **Személyi hírek.** *Edvi Illés* Aladár felső ipariskolai igazgató és dr. *Hegyesalmi* Lajos osztálytanácsos Düsseldorfba utaztak a kiállítás megtekintésére. — *Demény* Károly posta- és távírádázgató ma kezdte meg két hétre terjedő szabadságát.

— **A beteg hercegné.** *Gmundenből* táviratozzák: Ábban a villában, ahol a legnagyobb *Margit* württembergi hercegné fekszik, a legnagyobb csend honol. A kocsik messze a villától állnak meg, hogy zajuk ne zavarja a hercegnét, *Sent* és *Kemény* orvosianórok, akik a hercegnét tegnap megoperálták, ma ismét elutaztak *Gmundenből*. A hercegné kezelő orvosi aggodalommal várják a legközelebbi napokat, amelyekben elől a hercegné sorsa. Tegnap este a hercegné testének hőfoka mérsékelten nagy volt, de az éjjel nem voltak fájdalmai. Az operáció, amelyet a beteg hercegnén végeztek, a legveszedelmesebbek egyike. Az operáció előtt *Margit* hercegné magához hívatta gyermekeit és megható jelenet volt, amint az anya igaz szeretettel megöskölte gyermekeit. A királyt, a württembergi királyt és *Hohenberg* hercegnőt folyton táviratban értesítik a beteg hercegné állapotáról.

— **A belga király.** *Lipót* belga király, mint *Luchonból* jelentik, egyhónapi fürdőzésre odaérkezett, hogy gégebaját kezeltesse.

— **Loubet és a német staggione.** A párisi színház-egyesület, amely német staggionekat akar rendezni Franciaország több városában, felkérte *Loubet* elnököt a védnökségre. *Loubet* elnök még nem határozott, elfogadja-e az ajánlatot.

— **Az angol királyné beteg.** Londonból táviratozzák, hogy a nemrég megkoronázott angol királyné egészsége gyenge lábón áll. A legutóbbi események annyira felizgatták, hogy nagy gyengeség szállta meg s kurát kell használnia. Tengeri útra megy a királyllyal, s az angol udvari orvosok remélik, hogy a királyi pár teljesen felépülve tér vissza tengeri fülőléséről.

— **Fárbaj a kulturharc miatt.** Mint egy párisi távirat jelenti, *Avignonban* ma kardpárbaj volt *Boissier* és *Mingalon* hadnagyk között, akik mindketten az 58. gyalogezredben szolgálnak. A két tiszt a kongregacionális iskolák betiltásáról vitakozott és e felett szóváltás támadt közöttük. A párbajban mind a ketten súlyosan megsebesültek.

— **Tolsztoj távozik hazájából.** Romániai lapok nagyon erősítik azt a hírt, hogy *Tolsztoj* Leo elhagyja hazáját, Oroszországot, s Romániába költözik. E hírek már azt is regisztrálják, hogy *Tolsztoj* szeptember 28-án érkezik *Szeinájába*, ahol be fog mutatkozni *Erzsébet* királynénak. A nagy költő Bukarestben fogja tölteni a telet, nyáron át pedig *Pojana Capulniban* építetnek számára tágas, de egyszerű villát. *Tolsztoj* már régóta levelez *Carmen Sylvával*.

E hírekkel szemben *Párisból* azt jelentik, hogy *Tolsztoj* romániai utazása elé az orosz hatóságok nagy akadályokat gördítenek s vonatkoznak az ősz költőnek utlevelét adni. Az orosz hatóságoknak ezer és egy okuk van, hogy *Tolsztoj* ne hagyhasa el Oroszországot. Az az oroszlan, aki a kettehessen olyan nagy erővel ordított, talán el tudja tiporni az egész orosz rengeteget, ha egyszer szabadon lesz. De hogy miért megy éppen Románia földjére *Tolsztoj*, azt bajos megérteni.

— **Oszkár király legújabb műve.** A svédek és norvégiek soktehetségű királya, *II. Oszkár* nemsokára kiadja emlékiratait: egy hetvenesztendő élet tapasztalait s egy költői szív és csudás elme alkotását. Nem leguls nyomatott műve ez a királynak: egy verskötebe már régebben megjelent, kevéssel ezelőtt megjelent ennek francia fordítása is. *Oszkár király* azonban nemcsak költő, hanem szorgalmas tudós is, aki élénken részt vesz a nagyvilág tudományos mozgalmaiban. Természetes, hogy egész sereg egyetem és akadémia disz doktorrá és disztaggá választotta, ami éppen *Oszkár királynál* nem megy, pusztán formáság számba. Mint a féle felvilágosodott és jólelkű ember, bizony nem sokat ceremóniázik: valóságos polgárkirály. Egy svéd újságíró nemrég találón jegyezte meg róla, hogy ha netán kikiáltanák Svédországban a köztársaságot, bizonyára *Oszkár* királyt választanák meg elnöknek. Párját riktói igazságszerelétől fogva többször felkérték már nemzetközi konfliktusok döntőbíróján. *Oszkár király* hetven éves, de oly egészséges és erős, hogy most is fűgően úzi a zergét a sziklakon s a legjobb gyaloglókat is kifárasztja.

— **Vizbe veszett katonák.** Ez sem egészen új dolog, amit *Péteváról* jelentenek a berlini *Vorwärts* című lapnak, hozzátartozik a katonai kiképzés mai rendszeréhez. Ismeretes, hogy a lovaskatonát úgy nevelik, hogy alkalomadtán lovasul, mindenestül neki menjen nagy folyomoknak is. Mivel pedig ezt is ki kell próbálni, hát gyakorlat idején sokszor megcsinálják azt a lovaskatonával, hogy neki vezénylik nagy vizeknek, ha jó maga nem is tud uszni. Okos állat a ló, majd elviszi a tulsó partra. Csak tavaly esett meg, hogy *Vác* mellett néhány huszárnak baja történt a Dunán, s a minap is történt vízi szerencsétlenség Ausztriában így gyakorlat közben. Az a pétevári hír, lovaskatonáknak tömeges vízi halálát jelenti. Pétevár közelében egy ezredes át akarta usztatni az ezredet egy széles csatornára. Az is uszott az ezred, de egy kicsit megfogyatkozva, ötven legény a vízen maradt. És negyven lovat is elnyelt az ár.

— **Magyar huszárok angol kitüntetés.** Londonból jelentik: A hivatalos lap közli, hogy *Edvárd* király *Belnay* Jánost, a cs. és kir. 12. huszárezred ezredesét a Viktória-rend parancsnokává, *Koch* Lajos alezredesét és *Guillaume* Adalbert századosát ugyanabban az ezredben ugyane rend negyedik osztályának tiszteletbeli tagjává nevezte ki.

— **Lehűtés.** Megirtuk, hogy *Hildebrandt* német főhadnagyt, aki *Blaschevitz* hadnagyt párbajban agyonlőtte, mikor a esászár kegyelmére kiszabadult börtönéből, a tisztikar büntetését közlő kérésre ki, tiszteletre lakomát rendezett és testületileg kísérté el a vasuti állomásra. Ez a szélbelen nagy feltűnést okozott ünneplés, mint Berlinből jelentik, némi megrovást kap. Az érdekelte 1. számú tüzérezred parancsnoka, amikor *Gumbinnenben* mindezekről értesült, határozott rosszalásról fejezte ki a fölött, hogy a tisztikar felsőbb rendelet hiján ilyen büntetésbe bocsátkozott. Az ezredes nem maradt meg a platói rosszalásnál, hanem egyben szigorú vizsgálatot is rendelt a résztvevő tisztek ellen.

— **Az amerikai Kossuth-szobor földje.** A clevelandi Kossuth-szobor talapatába 72 megve és város küldött bantot. A bantokból *Tóth* András szobrász egy-egy maroknyit féretett és felajánlotta Debreczen városának. A debreczeni Szabadság-szobor bizottsága *Komlóssy* polgármesterhelyettes elnöklele alatt ma elhatározta, hogy a kollégium előtt levő emlékkertben Szabadság-dombot állítat a felajánlott földből és körülkerített.

— **Virohov betegsége.** *Harzburgból* táviratozzák, hogy *Virohov* állapota válságos lett, ereje rohamosan esökken, úgy hogy a katasztrófa minden pillanatban beállhat.

— **Pénz vagy erkölcs.** *Lipót* királynak választania kellett pénz és erkölcs közt, egy törvényjavaslat ötletéből, amelyet a belga parlament már elfogadott. Szól a javaslat a belga fürdőhelyeken virázó játékarlangok eltörléséről. Belgiumban mindenki tudja, hogy a királynak nem tetszik ez a törvényjavaslat; *II. Lipót* attól tart, hogy a belga tengerparti fürdőhelyek, de különösen Ostende, Spa és Namur hanyatlani fognak, ha nem lesz játékbankjuk. A belga király tudja, hogy a fürdőzők és játékosok évenként milliókat hagynak Belgiumban s ezt a hasznát fontosabbnak tartja a közérkölcök romlásánál, melyet a játékbankok okvetlenül előidéznek; a játékbank ugyanis egy napig sem működhetik a nélkül, hogy meg ne vesztegetné a köztisztviselőket és a sajtót. *II. Lipót* uralkodása alatt egyszer sem élt még azzal a joggal, hogy egy elfogadott törvényjavaslat szentesítését megtagadja s a belgák nem hiába remélték, hogy a játékbankok megszüntetését is szentesíti. És így is lett, a csoda ma megtörtént, *Lipót király* aláírta az erkölcs nevében az omnibusz törvényjavaslatot. Ostende, Spa s a többi elegáns bünbarlangnak bizonyos fokig befellegzett: a jól költő frakkos szembetszők ezentul elkerültek az unalmas helyeket s csak tisztességes, szolid és éppen nem könnyelmű nép fogja felkeresni.

— **Tanító-gyűlés.** A csongrádmezei tanítók ma tartották *Szegeden* nagygyűlésüket. A közoktatásügyi miniszter *Meszlény* Lajos osztálytanácsos képviselte. A gyűlés ellogadta *Meszlény* indítványát, amely a tanítók szövetkezeti uton való biztosítását célozza. *Grosslein* Emil francia pedagógust és *Czuczvárs* Róza tanítónt tiszteletbeli tagokká választották. A jelképes írástanítás módszerének behozataláért *Wlassics* minisztert és *Halász* osztálytanácsost táviratilag üdvözölték. A tisztikar újra megválasztatván, elnök *Nemeskay* István lett.

— **A Népszava rágalmat.** Fölkérték bennünket a következő nyilatkozat közzétételére:

Hosszu időn át külföldön tartózkodván, csak most értesültem a „Népszava” című lap 1902. évi július hó 19-ikén megjelent számában írt vezércikk tartalmáról és sietek az érintett cikknek reám vonatkozó részében jogait gyanusítást, mint minden kérelmezhető alapot nélkülözölő, teljesen légtől kapott ráfogást visszautasítani. Mellesleg felemlitem, hogy a cikkben érintett dolgok állítólag f. é. július hóban fordultak volna elő, holott én még f. é. június 23-ikán, a képviselőház bezárásának napján, külföldről utaztam s mostani külföldön tartózkodtam. A további szükséges lépéseket magamnak lenntartom, megjegyezve, hogy a többször érintett cikkeken tárgyat úgy vizsgálatai iratai — melyekben nevem még csak meg sem említték — különben is bírósági elődöntés alatt állanak.

Csörgő Gyula.

— **Székház-avatás.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara új székházát szeptember 14-én avatják fel, mely alkalommal az ott berendezett iparmuzeumot is nagy ünnepek között megnyitják. A felavatásra a kereskedelmi minisztert is várják.

— **A megbüntetett Bonaparte herceg.** *Napoleon* Lajos herceget, aki eddig az *Alexandra* cárné nevével viselő ulánus-ezrednek volt parancsnoka, a cár áthelyeztette a kaukázusi hadosztályhoz parancsnoki minőségben. Mint párisi felhivatalos forrásokból kiszivárgott, ez az áthelyezés *Gyepelmi* büntetést jelent. *Napoleon* Lajos ugyanis *Loubet* elnök legutóbbi pétevári látogatása alkalmával nem felelt meg a meghívásnak és nem ment el a Peterhóban rendezett udvari ünnepekre. E büntető távollamaradás miatt büntették meg a herceget.

— **Házasság.** *Glaukircheni Gusek* Alfréd kapitány eljegyezte *Kecskeméten* özvegy ifjabb *Hajagos* illésné.

Kiskocsini Szabó István országgyűlési képviselő, tartalékos huszárfőhadnagy, julyó hó 20-án vezette oltárhoz Otos községben *Orsch* Jankát, özv. *Schluba* Agostné leányát.

Török István eljegyezte *Martossy* Róza kisasszonyt.

Rosenthal Gyula szeptember 7-ikén vezeti oltárhoz a kaposvári zsidó templomban weissenhall *Weiss* Herman örnagy leányát, *Margit* kisasszonyt.

Polatsk Emil kereskedő Horhátón eljegyezte *Róth* Ida kisasszonyt *Zólyom-Radványban*.

Reményi Armin kereskedő eljegyezte *Frenkel* Rózsika kisasszonyt *Tördárol*.

Lövinger Mór Vácáról eljegyezte *Haas* Adolf párkányi nagykereskedő leányát, *Reginkét*.

— **Kitüntetés.** O féségo a szerb király *Blum* Lajosnak, a Blum és társa szerb királyi udvari szállítók, egyenruházati intézet tulajdonosának a Takovarend lovagkeresztjét adományozta.

Herczeg Ferenc munkái
50 filléres füzetekben.

Füzetes vállalatot indítunk. A fiatal magyar írógárda nemes brigadérosa, **Herczeg Ferenc** válogatott, javamunkáit szedtük ötvenfilléres füzetekbe, hogy az olvasó így együtt kapja teljes sorozatban azt, amit apránként megszeretett. Minden két héten új füzet jelenik meg. Ára 50 fillér. Előfizetés utján 10 füzet felévre 5 korona. **Singer és Wolfner** könyvkiadóhivatala Andrássy-ut 10. szám. — Az első füzetet kívánatra mutatványsszámul ingyen küldjük.

— **A hadgyakorlat ellen.** Körülbelül minden esztendőben megújul az olyasféle esemény, mint amelyet most Lőcséről jelentenek. Durand falu ellenségesen lépett fel a katonaság ellen, amely a falu tájékára gyakorlatra érkezett. Hadgyakorlatok idején ugyanis egynemű károkat okoznak a csapatok a földekben, vetésekben. A hadgyakorlatnak nagyjából mégis csak olyannak kell lenni, ha már meg kell lenni, hogy az igazi háborúhoz legyen hasonlatos. Szóval a csatalehetet csak annyira kellékelni, amennyire a béke és idők nyugalma megengedi, s persze, ami kárt a hadijáték okoz, azt a hadügyi kormányzat megtéríti. Csakhogy éppen e körül a kártérítés körül vannak aztán különbségek, s a nép, mint például jelen esetben Durand népe, nem szívesen veti magát alá ennek a kártérítésnek. Az ettől való idegenkedése aztán olyan nagy volt, hogy mikor a löcsői helyőrség a falu határában megjelent, a nép vasvillával és fejszével fogadta. Isten tudja, milyen véres háboruság kerekedik a dologból, ha a csapatok parancsnoka nem ért a békeességek szóval való csillapításhoz. A parancsnoknak sikerült a tömeget arra bírni, hogy visszavonuljon.

— **A szállodások nemzetközi kongressusa.** A szállodások nemzetközi gyűlésére nagyban folynak az előmunkálatok és a meghívóbizottság Gundel János és Glück Frigyes elnöklése alatt a napokban kezdte meg működését. Nagy jelentősége lesz e gyűlésnek idegenforgalmunk megerősítésére, mert már eddig is a világ különböző tájairól érkeztek be jelentkezők és pedig szép számmal. A védnökséget Száll Kálmán miniszterelnök elfogadta, míg a diszelnökség tisztességét gróf Szapáry Pálnak, Márkus József főpolgármesternek és Halmos János polgármesternek ajánlották föl. A diszelnökségre még Láng Lajos kereskedelemügyi és Darányi Ignác földmívelésügyi minisztereket és báró Eötvös Lórándot kérték föl, míg Falk Miksát, Rákosi Jenőt, Vészi Józsefet, nemeskéri Kiss Pál államtitkárt, Abonyi Emil miniszteri tanácsost, Gelléri Mórt, Martonffy Mártont és Heljai Ferencet az elnöki tisztségre elfogadására fogják felkérni. A szállodások gyűlése egy fontos közgazdasági kérdés megoldását lesz hivatva irányítani, emellett a tömeges külföldi jelentkezések csak előnyök székésvárosunk megismertetésére. A budapesti vendéglős-ipartársulat nagy anyagi áldozatok árán mindent elkövet, hogy az ideérkező vendégek Budapestről és hazákról helyes képet alkothassanak maguknak, mire annál is inkább szükségünk van, mert a külföldiek általában fogalma sincs arról, hogy Magyarország minő hatalmas fejlődéssel tart lépést a kulturhatalmak haladásával.

— **Murányvár ostroma.** A hatodik hadtest tizenötödik, miskolci hadosztályának nagyon érdekes gyakorlata lesz e hó 25-én. A hadosztály modern fegyverekkel fogja megostromolni Murány várát, melyet egykor bevehettek tartottak. A rombadólt várfalon céltáblákat állítanak föl, melyekre éles töltényekkel fog lövöldözni a miskolci 17-ik tüzérezred, a gyalogság pedig megkísérli a meredek szikla megmászását. Az Uchatus-golyó van hivatva részt tenni ezeken a falakon, melyek fölé szerelmes asszonyszív font örökké zöldelő emlékvirágokat s azt a kaput, melyet az asszonyszív vágyódása tudott csak megnyitni, most szétrobbanó ágyugolyókkal nagyon hamarosan megnyitják. Vajjon az asszonyok szerelme csakugyan gyöngébb ezeknél a modern, rettenetes fegyvereknél? Manővereknél talán, de komoly háborúban megint csak úgy lesz, hogy asszony nyér s asszony vesz minden esatát.

— **A haragos Pelée.** Egy francia gőzhajó e napokban Martinique-sziget körül járt és riasztó híreket hozott a Pelée-vulkánról. E szerint a tűzhányó csústörtekön megint erősen kitört. A hajó kénytelen volt utirányát megváltoztatni a hamueső miatt, amely nagy tömegben hullott alá.

— **Halálozás.** Aebly Frigyes, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank és a Hengermalom igazgatóságának tagját ma délután négy órakor temették el a Kerepesi-úti temetőben nagy részvét mellett.

Palczar Károly, a nagyszombeni állami főgimnázium tanára augusztus 17-ikén hatvannyolc éves korában Nagyszomben meghalt.

— **Ünnepi szász társulat.** Nagy-Szebenből táviratozzák, hogy a szász természetudományi társulat holnap ünnepi ötvenéves fennállását. Az ünnepi közgyűlésen Kapszius szeminárium igazgató, aelnök tartja az emlékbeszédet. Délután kirándulásokat terveznek és este banket lesz.

— **Tolvaj oseléd.** Bárkány Árnin kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy a családja, Halter Julia, amíg ő a feleségével kávéházban volt, Kertész-utca 43. számú lakásán feltörte a szekrényt és mintegy 8000 koronát érvé őszkért ellopott, aztán megszökött. A rendőrség nyomozza.

— **Tülszatos öngyilkos.** Erést közelében ma egy holttestet fogtak ki, amelyben a rendőrség felismerni véli Roumaine Davrignacot, a szélhámos Humbertné unokaöccsét. A holttestet leányképeztek.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** Halmos János polgármester, Matuka Alajos alpolgármester, Bárczy István tanácsos, Földváry Antal főjegyző, Dévény Gyula jegyző és Henffel Adolf középítési igazgató kíséretében ma kiment a kerepesi-úti temetőbe s megállapították, hogy a közönségnek hol adhatnak helyet. A mauzóleum körül levő parcellák most irtések s így körülbelül ötszáz embernek tudnak helyet adni a sír körül. Diszítással fogják elszánni azt a területet s ott kapnak helyet a testületek és a küldöttségek. Elrendelte a polgármester, hogy Kossuth Lajos sírját szépen diszítsék föl. A mauzóleum mellett zöld sátor állítanak, ahol a mauzóleumra vonatkozó okiratot aláírják. A polgármester azután a főjegyző kíséretében a Deák-téri templomba ment s megkérte a lelkészt, hogy szeptember tizenkilencedikén a város költségére a lehető legfényesebben diszítsák a templomot. Már több vidéki törvényhatóság tudatta a polgármesterrel, hogy az alapok letételének ünnepére küldöttség jön a fővárosba.

Jókai Mór nyílt levelére reflektál ma a külföldi iránt érzett mély tiszteletének kifejezésével az *Ügyvédek Országos Egyesülete*. Kijelenti, hogy az ő küldöttsége járt a koszorus irónál, hogy meghívja az egyesület Kossuth-ünnepére, az tehát nem a tanuló ifjúság nevében hívta meg. Ünnepe az egyesület azért akarja korábban rendezni, hogy tagjai részt vehessenek a szeptember 19-iki országos ünnep rendezésében.

Egyik jónemű hazai női-ruhaszövet-gyárosunk a Kossuth-ünnep emlékére egy új mintájú női ruhaszövetet gyártott és a mintát 16.390. sz. a mint Kossuth-emlékmintát szabadalmaztatta. A Kossuth-ünnep rendező-bizottsága a gyároshoz intézett augusztus 18-án kelt levelében ezt hazafias örömmel tudomásul vette és ama óhatásának és véleményének adott kifejezést, hogy szívesen venné, ha a helygközönség az ünnepségeken úgy a fővárosban mint a vidéken ez egyenletileg díszetben jelenne meg, a mivel különösen emelné az ünnepség fényét. A minta nagyon tetszetős kiállítás és olcsóságánál fogva nagyon ajánlható. Kapható a fölerakásban:

Párisi Nagy Aruház,

Budapest, VII., Kerepesi-ut 38. sz.

— **A székely-kongresszus előtt.** *Sepsi-Szent-György*ről táviratozzák: A székely-kongresszussal kapcsolatos tanulmányt a Budapestről jövő 60 jelentkezővel tegnap kezdődött Háromszéken. A vendégeket Gödry polgármester nagy közönség élén fogadta. A város nevezetességeinek megtekintése után este ismerkedési estély volt és ma Előpatakon át az erdővidékre utaztak.

— **A póttartalékos konfliktusa.** A póttartalékos, ha véletlenül a szombatok közé tartozik, kénytelen lelki konfliktusok közé lenni. A szombatosnak azt mondja a lelkiismerete, hogy szombaton nem szabad fegyvert fogni. A katonai regula azonban szombaton is megkívánja a fegyverfogást s így mártírrá avatja a póttartalékos szombatos. Unk György, aki Aradon szokta árulni a bibliát, most póttartalékos és mártír. Beszútkált, mert a világot nem akart hozzányulni a puskához szombaton. A jövő szombaton nyilván ismétlődni fog ez a hithűsége, mire a katonai regula is megismétli a maga büntetését. Utóljára is, mint olyan gyakran az ilyen esetben, szabadon bocsátják majd Unk Györgyöt, egy kápiár eléje áll, oldalba rugja s így szól neki:

— Eredj hát a pokolba. Marha!

Igy szokták ezt megoldani.

— **Fegyverek lázadása.** Nagy vérontással járt a porto-arinai fegyverek lázadása, amely ebben a tuniszi vidéki fegyházban tegnapelőtt tört ki. A fegyház igazgatóját más hivatalokkal helyettesítették, akit szigorúsága miatt a fegyverek nagyon gyűlöttek. Nemrég a fegyverek nagy része pihenőre gyűlt a fegyház udvarán s adott jele zendülésben törtek ki. Több börtönört leterítették, még mielőtt fegyvereiket használhatták volna. Valóságos csata fejlődött az egyik kapunál, melyet az őrség és több fegyver megsemmisítva tartott. De a *zendők lettek a győztesek*. Több halott és sebesült visszahagyásával az utcára értek. E közben a fegyházigazgató segítségül hívta a katonaságot, a rendőrséget és az adóhivatal alkalmazottait, mire *borzassó embervadászat kezdődött*, melyben Porto-Farina városka lakosai is résztvettek. A fegyverek egy hegyre menekültek, hol elsáncolt állásban akartak dacolni üldözőikkel. De ezek körülzárták a hegyet és így sikerült az összes *székelyeket kárekeríteni*. Mindkét rész halottait és sebesültait a francia kormány egylezői titokban tartja, de számuk mindenestre jelentékeny, mert nemcsak a fegyház kórháza teit meg a sebesültekkel, hanem a város két kórháza is.

— **Aranylakodalmom.** Labos András bácskeresztúri gör. kath. plébános a napokban ünnepelte házasságának 50-ik évfordulóját. A községek lakossága lelkesen ünnepelte a plébánost.

— **Könyvtárak megnyitása.** A könyvtárak, amelyek egész nyáron zárva voltak, az őszi ismét megnyitnak a nagyközönség számára. A Nemzeti Múzeum könyvtára szeptember 1-én nyílik meg és azonnal mindennap, ünnep- és vasárnap kivételével, délelőtti kilenctől egy óráig van nyitva. Ugyancsak szeptember hó 1-én nyílik meg a Tudomány-Egyetem könyvtára, míg az Akadémia könyvtárát szeptember 15-én nyitják meg.

— **Megbírásgolt turfiánok.** Ma tárgyalta a VII. kerületi kapitányság azoknak a turfizédelgőknek ügyét, a kiket a lóversenyterén hamisított ticketekkel való szélhámosságokon értek. *Szakovszky* Nándort 40 nap és 400 koronára, vadházastársát, *Cseresnyik* Annát, *Szalai* Józsefet, *Molnár* Károlyt és feleségét, *Fried* Dezsőt, egyenkint 80 napra és 200 koronára, *Oross* Lászlót 20 napra és 200 koronára büntették. *Alexis* György borbélyt eltilontolták és két évre kitiltották a fővárosból. *Rittinger* Jakab és *Kaiser* Izidor ellen folytatják a vizsgálatot.

— **Tűzvizsgálat.** A Király-utca 89. szám alatti házban, ahol tegnap reggel veszedelmes tűz pusztított, a hatóságok kiküldötti déltán tartották meg a tűzvizsgálatot. Hogy mitől keletkezett a tűz, egész bizonyossággal nem lehetett megállapítani, hanem valószínű, hogy valamelyik kéményből kipattant szikrától gyúlt ki a tetőzet. A ház körülbelül 40.000 korona, ami megértül, mert a ház biztosítva volt.

— **Földrendés.** A földtani intézetben föállított földrendés jelszó készülték tegnap igen erős földrendést jelzett. A rengés 4 óra 7 perkor reggel kezdődött s 6 óra 28 perkor volt vége. E földrendés azonos az *6-gyallai* és a *laibachi* földrendést megfigyelő állomások által jelzett földrendéssel.

— **Turista-szerenosisétség.** A *Mont-Pleureur* csúcáról, mint *Zürichből* táviratozzák, ma lezuhant *Dinant* Emil, a geni múzeum őre. A fiatal embert figyelmeztették, hogy az ut veszedelmes és vezető nélkül ne menjen, de a múzeumi őr mégis egymaga indult a hegycsúcsra. Holttestét még nem tudták felhozni a hegyszakadékból.

— **Jelentkezés.** A múlt héten bejelentették a rendőrségen, hogy *Herzog* Gyula a Ludovika Akadémia növendéke eltűnt. A fiatal ember ma bejelentette a főkapitányságon, hogy fontos ügyekben volt távol.

— **Leégett község.** *Veszprémből* táviratozzák, hogy Halimba veszprémmegyei község ma leégett. A tűzvész, amely óriási kárt okozott, gyújtogatás folytán keletkezett és a tettest el is fogták. Az tüzet az esti órákban még nem sikerült teljesen eloltani.

— **Felmert öngyilkos.** E hónap 11-én a Ferenc József-híd pesti oldalán egy férfi holttestet fogtak ki a Dunából, akit mint ismeretlen tetemetek el a rákoskeresztúri temetőben. Tegnap exhumálták a holttestet és megállapították, hogy *Berki* Vendel a neve, gimési születésű 46 éves kocsis.

— **Elégett bérkocsik.** A Koszoru-utca 28. számú házban az éjszaka tűz támadt. A tűzörség csakhamar eloltotta a tüzet, amely hét bérkocsit is elhamvasztott.

— **Öngyilkosság.** *Hajduböszörményben* Szabó Kálmán technikus agyonlétte magát. A fiatal ember évek óta vegetáriánus élelmődot folytatott, az ételleket s kenyéret maga készítette.

— **Betörés.** *Zólyom-Radványon* tegnap *Weiss* Dániel kereskedő üzletében betörők jártak. A betörők fegyverekből két lövést tettek, egyik a kereskedőnek volt száma, mely azonban célt tévesztett, a másik a segítségre siető éjjeli őrt találta, ki most a halállal vívódik.

— **Babógyilkosság** Potsdamban. Berlimből táviratozza tudósítók, hogy egy potsdami nyaralóban ma reggel halva találták *Efner* egykori igazságügyi tanácsos özvegyét. A gyilkos széthasította az agg asszony fejét és kirabolta a lakást.

— **Ös-Budavára.** Oly nagyszerű varieté-műsort, mint a mind a hét közepe óta átható *Ös-Budavára* nagy varieté-színpadán, valóságos ritkaságszámba megy. A kétésgkívül legpompásabb szám a *Dart* francia táncospár, kik táncokzben valóságos lehetetlenséget produkálnak az akrobata-művészet terén egyesítve az igazi párisi stílussal. *Steinhardt* humoros jelenete, a *Töff-töff* című bohózat, *The Wortley's* angol automobil zenéi jelenete, valamint a többi elsőrangú különlegesség dícsőretre válnak a vállalatnak és *Friedmann* igazgató szakértelmének. Néhány nap óta új, ötven tagú egyenruhás, kitűnő zenekar szórakoztatja a mulatóhelyet igen nagy számban látogató közönséget, mely a forró nyári estéken már csak az üde levegő kedvéért is előnyben részesíti a szabad ég alatt való tartózkodást a lakások és egyéb zárt helyiségek fölött.

— **A possonyi kiállítás sorsjáték** sorsjegye csak 50 fillér; tőnyeremény 50.000 korona. Húzás szeptember 21-én lesz.

— **Gebauer** Károly hazai ércokporsó-gyáros tevékenységi-intézete VII. Erzsébet-körút 26-ik számú házban van.

— **Cigányzene a Telefon Hírműködésben.** Ma esti cigányzene közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőinek a Telefon Hírműködés. Nyolc órakor megszólal a Hírműködés *radlója* s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigányzenét hallhatnak az abundance egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházból közvetíti a Telefon Hírműködés. E zenévitelt azonban megszakított szünet 8 óra 15 perkor, mikor a külföldi töredézarókat olvasztja fel a beszélő utjág és fél 10-10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legújabb hírek felolvasása van napirenden.

Lauka Gusztáv.

— 1818—1902. —

Budapest, augusztus 23.

Nagybecskerekéről táviratozzák azt a szomorú hírt, hogy Lauka Gusztáv ma délután egy órákor meghalt. Az öreg költőt ezelőtt két héttel tüdőgyulladás döntötte agyába és tegnapi déltájban már oly rosszul lett, hogy Szabó Ferenc apátplébános feladta neki az utolsó kenetet. Röviddel ezután a beteg költő jobban lett és mosolyogva jegyezte meg:

— Kívánsági vagyok, hogy viccelnek majd fölöttem az újságírók, hogy fölvettem a halotti szentséget.

Az éjszaka azonban újra válságosra fordult állapota, nemsokára önkivületbe esett és többé nem is tért magához. Délután egy órákor egy gyöngöe sóhajással az „örök Lauka“ kilohelta nemes lelkét.

Lauka Gusztávban a magyar szépirodalom és újságírás egy bámulatos szorgalmú és nagytehetségű veterán munkása hunyt el, aki nyolc éven túl is megőrizte tavaszának melegítő, üdítő sugarait. Hatvannégy évvel ezelőtt, husz éves korában kötött frigyét muzsájával és fiatalos kedélyének ragyogó humorát, a fiatal költő ambícióját megőrizte haláláig. Csak könyvekben huszonkilenc kötetet jelent meg. Sajátos, egyéni vonásokkal bíró magyar íróvá azok a munkái tették, amelyekben a divatoskát vált érzékelést és vadregényeséget oszlatva ki, élénken közrehatván, hogy a magyar vérmérséklethez nem való érzékeny regényeskedés irodalmunkból kizusztuljon. Az erdői uradalom írónak a, a mikor segítő része lett Petőfi regényes házasságában. Maguk az életregény főalakjai már rég porlanak, de a segítőárs még közöttünk maradt sokáig és megbecsülhetlen adatokkal gazdagította a halhatatlan lírikusról írt könyveket. Életének utolsó husz esztendőjét Nagybecskereken élte, ahol mindent elkövettek, hogy életkedvének nagy tökéjéből minél több maradjon meg. Mindenütt szeretettel ezt az igazi vig embert, aki egyszer okozott szomorúságot, ma, amikor a a gondviselés akaratából örökre itthagyt bentünket.

Lauka Gusztáv a szatmármegyei Vitékán 1818. július 20-án született. Három éves korában atyjával, aki a Károlyi-grófok uradalmának főmérnöke volt, Erdődre került és tizenkét éven át mindig ott töltötte az iskolai szüneteket. Elemi és középiskolai tanulmányait Kassán Nagy-Károlyiban és Szatmár végzte, a bölcsészeti és jogot Pesten hallgatta. Azután a gazdatiszt pályára lépett és 1838. július elsejétől írónak lett az erdői uradalomban, ahol akkor Szendrey Ignác, Petőfi apósa volt a tisztartó. Az öreg Szendrey könnyelmű, kalandos ifjúnak tartotta és azért is elengedte, hogy leánya Petőfőhez menjen férjhez, mert Lauka Gusztáv volt a barátja. 1840-ben otthagya állását és a fővárosba ment és akadémiái írónak lett. Írói neve már akkoriban ismertebbé kezdett válni és 1848-ban egy karénnel 12 arany pályadíjat nyert a Kisfaludy Társaságnál. 1847-ben Pozsonyban az országgyűlési ellenzék egyik jegyzője lett, 1848-ban a honvédelmi bizottság jegyzője és Kossuth bizalmas főtitkára, 1849-ben Debreczenben a belügyminisztériumban titkár volt, és év elején egy portyázó csapatnak Szatmár, Ugocsa és Bereg vármegyéiben szervezője, végül Rákóczi Ignácnak, mint kormánybiztosnak hadsegéde. Tollával is szolgált a szabadságharc ügyét, 1848-ban az első magyar élelapon szerkesztette „Charivari“ névvel, mely három hónapig állott fenn. A forradalom után egy ideig buidosott, majd Kende Zsigmond szatmári megyeelőnök rokona maga mellé vette főnöki titkárnak, hogy az üldözések ellen véde legyen.

1851-ben nőül vette Stockinger Antóniát és szaniszlói magányába vonulva, három évig csak családlánának és az irodalomnak élt. Leginkább Nagy Ignác „Hölgvutár“-jába dolgozott. Versek is írt még, de még több humoros elbeszélést ritka természetességgel és sikerrel. Végre kénytelen volt ismét hivatal után látni és 1854-ben fogalmazó lett a közígyazgatásnál Szatmár, 1856-ban Nagyváradra ment az urbéri törvényszékhez jegyzőnek, ahol 1860-ig maradt. Hivatálnak létrehozásáig szellemi író maradt és az abszolút korszak Beameritét hivatalnokait nem egyszer kicsusztolta dolgozataiban. 1890-ban báró Senyey Pál meghívására ismét Pestre költözött s itt a helytartótanácsnál nyert alkalmazást, ahol Jakab István mellé osztották be. 1893-ban Pálffy Móric kormányja alatt az állami sajtó-osztályt vette; s minőségében sok kedvezményt nyújtott az üldözött írónak. Ezalatt folytolt írt. Így 1862-ben az Ördög naplóját szerkesztette. 1864-ben pedig költeményeket adta ki két kötetben. Pálffy eltávolozásával kinevezett a hivatalból, de az alkotmányos korszak alatt újra sajtóügyi előadó volt 1882-ig, amikor Hertelendy főispán meghívására Torontál-vármegye levéltárnoki állását foglalta el.

Azóta állandóan Nagy-Becskereken lakott, ahol a Torontál című vármegyei hivatalos lapot is szerkesztette a társadalmi élet egyik főmozgatója s az úri körök köztiszteletben álló „Gusztáv bácsija“ volt a mellett a szépirodalommal is lankadatlanul foglalkozott. Általán első fellépésétől haláláig, alig volt szépirodalmi lap, zsebkönyv vagy más válatát, melybe ne dolgozott volna.

Írói munkásságának 40 éves ünnepét 1879-ben Budapesten az írói kör ünnepelte s ez alkalommal Laukát az írók és művészek társasága arany tolla,

Szatmár hölgyei egy értékes ezüst tintatartóval, Szeged városa pedig egy nagy ezüst bögrésdobozt lepte meg, a király pedig a Ferenc József-rendet adományozta neki irodalmi érdemeiért. 1899. november 24-én Torontál-vármegye ünnepelte meg ötvenéves írói jubileumát, amikor tíz évi szolgálati időt kapott a vármegyétől jutalmul és Összesen 2200 forint tiszteletdíjat az ország különböző vármegyéiből. Nagy feltűnést keltett ez év márciusában az a hír, hogy a 84 esztendő költő újból megnősült. Csakhamar kitudt, hogy ez a lépése is nagy jellemének hü tükrö volt. Ugyanis feleségül vette gazdagasszonyát, a 68 éves Babinsky Katalint, aki sok éven keresztül gondját viselte. Egy kedvesen megírt cikkben irodalmi emléket is állít az egyszerű asszonynak.

(Lauka-adomák.)

Hatvanéves írói jubileuma alkalmából a nemrég elhunyt jó barátja, Vadnay Károly gyönyörű jellemrajzát írta meg a veterán költőnek, néhány jóízű adomával illusztrálva. Ezekből mondjuk el a következőket:

A fővárosba Lauka a negyvenes évek elején került s nemesek fiatal társával, hanem tekintélyes öregebb költőkkel és szerkesztőkkel is hamar meg tudta magát kedvelni. Könyvtérű, vig köpő volt akkoriban. Mivel versben, elbeszélésben sokszor spanyolkodott, San Jago de Compostellát, a spanyolok védszentjét, hol komolyan, hol tréfásan szövegte be novelláiba, barátai Don Gunárosznak hívták a s pozsonyi országgyűlési ifjak közt akadtak, kik elhitték, hogy tud spanyolul s kihirdetett nyelvelőkéjére meg is jelentek néhányan. Nagykomolyan fogott az első, az egyetlen óra tanításába, de csakhamar tréfára fordította a dolgot s kicsusztotta az ártatlanokat, kik jámborul elhitték, hogy meg fogja őket tanítani arra a nyelvre, melyet maga sem tud. De amit ezt előadta, a tanítványok nem haragud, hanem kacagva oszoltak szét, mivel tréfás rög-tönözésben részesültek.

A fővárosban volt egy mogorva német házmestere ki nagyon megkínálta a lakóktól a kapuzé pontos átnyújtását. Don Gunárosz azonban nem egyszer csak szóval kecségtel: „majd holnap!“ Mikor aztán már öt reményteljes „holnap“ is elmúlt fizetés nélkül, a házmester elhatározta, hogy ma már nem nyit kaput, ha nem fizet. Ismerte már jól a csöngetésmódját s kiszólt a zárt kapun:

— Lauka ur, nemde?

— Én vagyok, ereszzen be!

— Nem én addig, míg a kapuati lyukon be nem dugja tartozását.

Don Gunárosz elgondolkozott: mit tegyen. Egy félhuszas volt nála, melyen a mai szük vacsora után reggel kávénál szeretett volna. Nos, mit áldozzon fel most; az éji álmát-e. vagy a reggeli kávé? Vidor ötlete támadt s a félhuszasat bedugta a lyukon. Egyszerre ki is nyit a kapu s a Don hírtelen megragadva a házmester karját, kilendítte a kövezetre s becsukta a zárt.

— Ereszzen be! — kérte most ő a lenge öltözött házmestert.

— Nem én addig, — felelte határozottan Don Gunárosz — míg a lyukon vissza nem dugja a félhuszasomat!

Kénytelen volt visszadugni s alig hogy kinyílt a kapu, a vig ifju már füttyörszve iramolt föl a lépcsőn. Nem lévén azonban természete: szegény embert megrövidíteni, mihielyt egy kis pénzhez jutott, kielégítette a házmestert, ki maga is kénytelen volt egyet-egyét röhenteni azon, hogy a másnak áoszt verembe pottyant s majd künn hált.

Spanyolos vonás volt benne a vallásosság is. Nem színelte, hanem érezte is. A papok társaságát a Császárfürdőben sem csupán jó asztalukér: kereste, hanem mert épült is néha beszédükön. Mindig vágya volt látni egyszer az örök Rómát s benne a szent atyát. De ez a vágya csak 1893 tavaszán teljesült, midőn a Dessenwffy család püspöktől vezérelt zarándokok csoportjába állt. Vidáman, szép emlékekkel tért haza s egyszerűen egy nagy csomó megszengett apró keresztel, olvasóval és szentképpel, melyek hozzájuk jüzött lelemények kísérelében tudott szerencsésen tudni. Még aki később megtudta is, hogy a lelemény nem áll pozitív lábón, az sem neheztelt meg rá, mert igazat mondott az utolsó budai basa: gróf Pálffy Móric kormányzó, midőn azt beszélte:

Különös egy ember ez a Lauka! Nem lehet rá haragudni, sőt meg sem lehet szidni, még ha erre alapos ok van is!

Midőn a gróf kevés ésszöl, sokra mert vállalkozni, hogy tudniillik a Schmerling akaratának ellenszegülő értelmiséget, főleg pedig a magyar sajtót megpnhítsa, a helytartótanácsotól Laukát maga mellé rendelte, gondolva, hogy általa is hathat a sajtó embereire. Lauka pedig azontul is csipős iurcsaságot írogatott névtelenül a Jókai és Tóth Kálmán élelapijaiba, kik a „várhatunk“-rendszer ellen bazi-

fasan küzdöttek, miközben a Károly-kaszárnya bőrtönébe kerültek. A Török János ó-konzervatív lapját pedig Lauka ugyanez időben aszal lette csuffá, hogy körülményesen leírta benne, hogy az éppen itt járt Abdul-Aziz szultán mily muzimán áhítattal imádkozott a Gül-Baba szent sírján. Pedig a mint kiderült: ő kalifasága szinét sem látta e sír-nak, mert gyorsan el kelvén utaznia, a tervbe vett imádkozásról az utolsó pillanatban lemondott. Akad ember, ki besugta a kormányzóknak, hogy bizalmas író-embere bezzeg tudja tükön támogatni a liberális élelaponkat, mig nyitlan a konzervatív hírlapot teszi nevétségessé. Lauka azonban le tudta csillapítani a hatalmas ur fellobbanását, egy-két ötlettel nevé-tésre fordítva a haragot.

Schaeffer udvari tanácsos, kit azért adtak a gróf mellé, hogy legyen, aki meg tudja övni politikai badarságok elkövetéséről valtig csodálkozott a Lauka ezermesterségén. Ime egy ember, kit a katonás és arisztokratikus szeszélyű gróf harmadélelven át megtűrt maga mellett, mert annyira megszerette, hogy tetemes adósságait is egy fizetési helyette, mintha tartoznék vele. Mikor utóljára egy négysszázforintos váltóját nyújtották be, az iroda igazgató kijelenté:

— Nincs pénz rá, csak a rabló-kaszárnya van néhány száz forint!

A gróf ráörmedt:

— Also zahlen Sie ihn aus der Räuber-Cassa! (Igy nevezték a hirhedt rablók elfogatásáért kijáró jutalomdíjak alapját.)

Egyszer azonban a kormányzó mégis el akarta kergetni kedvenőt.

Hírét vette, hogy Szatmárban a rézaljai oláhok, Ugocsában és Beregben rutének szobáiban az orosz cár arcképe függ, sok templomban pedig muszkáktól kapott misemondó-ruhákat használnak. Na, ezt már meg kell vizsgálni! A gróf Laukát küldte ki, kezébe nyomatva egy nagy mennykő pecsételt ellátott megbízólevelet, hogy mutassa fel, ahol kell! Lauka azonban felmutatta ott is, ahol nem kellett volna, mert küldetése voltaképp titkos természetű vala. Szeretett ő gyorsan, kényelmesen utazni s mivel Nyiregyházaan elfogyott a lóla a vasut, azontul mindenütt a városok fogatát rendelte ki, a bakon kardos, forgótollas hajduval. Szatmár azonban, a Szamos hidjánál, a vámot szedő városi hajdu nem akarta fizetés nélkül átérteszteni s az előmutatott nagy mennykő pecsét sem használt. Lauka megharagudott, a hajdut nyakonlegyintés s a bakra ültetve vitte be a város házára, hogy büntessék meg. Erről a polgármester jelentést küldött Budára s a kormányzó haragra lobbanva adta ki a parancsot, hogy „azt az embert“, mihielyt hazaérkezik, azonnal küldjék be hozzá, hadd hallja meg utolsó szavát. Aztán takarodjék a palotából!

Lauka neszt vette a fenyegető bajnak s derült arccal lépett a gróf elé, aki haragosan szólt hozzá:

— Amit tapasztalt, mondja el az udvari tanácsosnak. Fáradságáért utalványozok is néhány jorintot, de magát többé látni sem akarom. Nevetségessé tette a kormányzatot s kompromittált engemet. Levertége is mutatja, hogy érzí bünsöt voltát.

— Nem tagadom, — felelte Lauka mulatságon elkomorult arccal — hogy le vagyok verve, de nem a magam büne, hanem a kegyeltem ur igazságtalansága miatt. Dicséretére számítottam és kárhatalást kapok.

— Engemet többé nem bolondít el!

— Nem is akarom. Csak meghalgatást kérek.

Azon a vidéken napokon át előre beszéltek: jön a kormányzó útkárja; a nép úgy mondta: írő-deákja. Mivel pedig tudom, hogy a nép szemében a tekintély, az uralom mértéke a külső disz, mert a mi szent vallásunk sem hódíthatott volna annyira, ha nem lejt ki külső fényt, mihielyt hallottam, hogy bennem az országos kormányzó képviselőjét látják, rögön köteleességemmé vált, hogy tekintélyvel utazsam. Kinevetett volna, ha rokkant gebékkal, kopott szekéren pillantanak meg. S ez a nevetés kegyel-mességnek is szólt volna. Ettől kívántam hódolattal megövni. S ezért kell most szenvednem. Kezdelek azonban más pályát vén fejjel is, de amit tettem, nem fogom megbánni soha!

— A szatmári esetet sem?

— Azt sem, mert ha én egyszer Magyarország

kormányzóját vagyok szerencsés képviselhetni, nem csak egy hajduval bánok el, hanem a polgármestert is vásra veretem, ha szembe mer szállni velem!

E patétikusan mondott szavak meglögték a tekintélyre vágyó urat, aki elmosolyodva mondta udvari tanácsosának, mikor a „büns“ már elárvozott:

— Jól lehorodtam! De azért maradt mellettem. Különös egy ember ez! Hiába haragszom rá: meg-nevetet.

Mit ér a mi százás-bankóknk?

— Levél a szerkesztőhöz. —

Kedves barátom!

A nyarat, tudod, Spanyolországban töltöttem; ott emlékeimet, lehet, hogy megírom majd, lehet, hogy nem. Egyik azonban nem vár időre s a tőbbitől függetlenül és nyomban el kell mondanom, — a postoriótásnak, mint hajdan mondták okulására.

A spanyol vasutak ismeretes gyorsaságával végigamogva Hispánián, mire Gibraltárba értünk, teljesen kifogyott az aprópénzünk, nem volt a zsebünkben se egy rongyos pezeta, se egy árva penny. A pájtásom egy zsebben felejtett líra segítségével elégitette ki a vasuti bórdár jogos várakozását.

Azt cselekedtük, amit mindenki, akinek elfogy az aprópénze: elővettük a nagyot. Egy-egy ropogós százás-bankóval fölfegyverkezve, bizonyos önértéssel állítottunk be az angol-egyiptomi bank írópénztárához, felkérve az ott székelő gentlemant, hogy a mi százás-bankónkat megfelelő sterlingekkel sziveskedjék változtatni. A gentleman a mi kékes-szürke papirosunkat megforgatja jobbról, megforgatja balról és az arikai hőségben is fagyasztó hidegséggel kijelenti, hogy az angol-egyiptomi bank pénzváltó apróságokkal nem foglalkozik. Kissé elszégyenkezünk a tudatlanságunkon s most már nagyon halk hangon merjük kérdezni, hogy hát ki foglalkozik ilyen, magában véve tán nagyon alárendelt, de ránk nézve igen fontos ügyletekkel? Az előkelő gentlemant elég barátságosan egy szomszédos bankárhoz utalt bennünket, ahol udvarias kérdésünkkel most már a legszerényebb képű ifjut kerestük fel. A rácsón keresztül ez átveszi a papirosainkat, megforgatja jobbról balra, elülről hátra, mint íent, s végtelenül sajnálkozva nyujtja vissza, hogy a főnök ur tengeri kirándulásra ment s ő nem mer ilyen nagyobb ügylet lebonyolításába belemenni. Ajánlja azonban a szomszéd stb., mint íent.

Bűszke önértetünk most már szivdobogó sompolygású zsgorodott s azt hiszem, nagyon alázatosan nyitottunk a harmadik boltba. Már tudjuk: a papirosunkat megint forgatni kezdtek. De ez a gentleman legalább őszinte volt s megmondta: Uraim, az önök hazájával nekünk oly kevés érintkezésünk van, hogy mi nem tudjuk az önök pénzét közvetlenül értékesíteni, nem is ösmerjük; lehet, hogy pénz, lehet, hogy pezsgó-etikett; hanem menjenek az Adria-ügynökséghez, az magyar vállalat, az még a legjobban honorálja az önök bankjegyét. Persze, hogy az Adria! Hisz az egyik jegyét ott meg is kell váltani. Mr. Bland, az agenzia tiszteletreméltó főnöke azonban kijelentette, hogy neki utasítása van a menetdíjakat aranyfrankokban beszédni s ő semmitéle más pénzt el nem fogad. Fekete rémek tünedeztek fel a szemünk előtt: hotelszámla, lefoglalt koffer, tolonkocsi, rabkötés s más egyéb ilyen.

Mr. Blandnak volt még egy végső tanácsa számunkra: A konzul! az osztrák-magyar konzul! a barátságos és jóakaró derék konzul!

Megvallom, az ajánlatra kissé végigborzongott a hátam s ez volt az első benyomás, de hát, édes istenem, az éhenhaló s szalmazsába is beleharap.

Tehát a konzul! Mr. Schott, a derék osztrák-magyar konzul, valami transatlantik irodának a feje, üzleti helyiségében fogadott s egy jól táplált arcu, lelógó tokájú, halszemu urat voltunk szerencsések megismerni benne. Eleinte le akarta önönmagát tagadni azon a címen, hogy a városban még 12 Schott van, de elszánt magyarokkal volt dolga és határozottan lelepleztük. Mikor látta, hogy nem szabadul tőlünk, s mi mindenáron tul akarunk adni a bankónkon, kitört belőle a nyers őszinteség: En bizony be nem váltom a maguk pénzét, uraim; micsoda pénz ez a maguké? forint vagy korona? papiros vagy arany? fluktuál jobbra, fluktuál balra, annyit vesztettem már rajta, hogy magam se tudom. Mért nem váltották be az urak Sevillában, a Credit Lyon-naisnál?

A tárgyalások eddig elég barátságosan folytak, csak most figyelmeztettük mr. Schottot, hogy jótanáccsal eléggé el vagyunk látva, csak sterlingekkel kevésbé.

— En pedig nem adhatok, majd persze, jóra való arany sterlinget az önök rossz papirosáért. Ellenben ismerem a kötelességemet s öt forinttal kiegészíthetem az urakat...

Erre már csakugyan vége szakadt a mi végtelen türelmünknek is s a pájtásomból kiszólt az ur.

— Hallja, mr. Schott, én otthon huszárhadnagy vagyok, ami valami a mi hazánkban s ez az ur sem a legeslegutolsó ember Magyarországon, nem koldulni jöttünk mi magához, hanem mert konzulunk is, kereskedő is, üzletet kötni.

Azzal rácsaptuk az ajtót.

Mind Ezek után pedig egy alázatos kérésem lenne:

első sorban

Lukács László pénzügyminiszter ó nagyméltóságához. Ha már mázsaszámra vásárolja össze az aranykészleteket — más embernek bizonyosan azért nem jut belőle — gondoskodjék arról is, hogy a szomszédon tul is tudomást vegyenek erről;

második sorban pedig

Goluchowski Agenor ó nagykegyelmességéhez, hogy gondoskodjék olyan konzulokról, akik legalább a pénzünk értékét ismerik s honorálni hajlandók.

Maradván egyébként szerkesztő urnak igaz hiva:

Szántó Kálmán.

U. i. Kedves szerkesztő ur, te most azt gondolod, hogy én mindenáron kroit akartam irni; uri szavamra fogadom, hogy ez a história nem novella, sőt még stílizálva sincs. Hogy tolonkocsin nem kerültünk haza Gibraltárból, azt a Waterport-street egy trafikosának köszönhetjük, aki pénzünket hollandi forintoknak nézve, tisztos polgári haszonlevónásával, sterlingekre cserélte ki.

Pályaválasztás előtt.

Budapest, augusztus 23.

Egy levélgyűjtemény került ma kezeinkhez, amely megmagyarázza, hogy milyen szivesen végzi ma minden ember a munkáját, s hogy milyen bájosan elunja magát mindenki azon az ugynevezett életpályán, melyet ifjkorában kiválasztott. A levélgyűjtemény elé ideiktatjuk elsőnek azt, melyet Nagyreményű Balázs írt a) egy tanár nagybátyjának, b) egy főhadnagynak unokatestvérének, c) ügyvéd sógorának, d) kereskedő-ismerősének, e) nekünk.

Nagyreményű Balázs levele.

Tiszteit és kedves

Pályaválasztás előtt állok. A vakáció vidám napjai lezajlottak és én komoly gondokba elmerülve ülök itt, miközben cigarettám füstkarikáit már kergetni kezdi az ősi szellő. Gondjaim egyetlen tárgya, hogy mi legyek, azaz, hogy mely pályát válasszam? Oh ez nagy gond. Érzem megsuhanni fejem fölött az élet szárnyait.

Arra kérem önt, kedves rokon, adjon tanácsot, hogy mely életpályára lépjek. Ön, mint tapasztalt ember, bizonyosan jó tanáccsal fog ellátni, melyért előre is fogadja hálás köszönetemet.

Nagyreményű Balázs
végzett nyolcadik osztályu
növendék.

A tanár levele.

Kedves öcsém! Olvasván komoly leveledet s érezvén gondjait súlyát, hallván egyuttal az általad is említett suhanását az élet szárnyainak, sietek felelni leveledre. Tanácsomat vedd komolyan s hidd el, hogy szeretet sugallja.

Oh, csak ne légy tanár! Tudod, hogy akit az istenek gyűlölnék, abból mind tanár lesz. Rossz fínkkal vesződni naphosszant, ideáljaink romhalmazán állani iskolaévről iskolaévre s látni, mint megy veszendőbe minden, mit lelkünk vágya alkotott. Fizetésünk csekély. Valóban csak a nemzet napszámossai vagyunk, napszámossá megillető napibérrel! Oh, csak tanár ne légy! Légy ügyvéd! Védj az igazakat és típord el lángoló azavadal a büntést. Hidd el, ez a legszebb foglalkozás s a mellett... Szegény tanár olyan sok van e földön. Oh, de az ügyvédek mind nagyon jól birják magukat.

Ez őszinte tanácsom. Éljj boldogul, édes öcsém s boldogul csak úgy élhatsz, ha ügyvéd leszel.

Szerető nagybátyád

X. Y.
tanár.

A főhadnagyi levele.

Nagyon szép tőled, hogy gondolkozol azon, hogy mi legyen belőled. Bárcsak én gondolkoztam volna. Ha nekem érettségim volna, nem lennék tiszt. Az igaz, hogy a leányok szeretik az embert és hogy itt jól lehet mulatni, de azért kutyta egy élet ez! Ha elgondolom, szeretném lőbe löni magamat, azért jobb, ha nem gondolkozom.

Isten ments, hogy katonatiszt légy. Talán tanár lehetnél. Azoknak jó dolguk van. Nagy urak! Látod, most is rukkoltunk kell. Sietek! Isten veled! Ne légy más, csak tanár. Szervusz. Szerető unokatestvéréd

X. Y.
főhadnagyi.

Az ügyvéd levele.

Tekintettel arra, hogy véleményemet kérde, pályaválasztásodat illetőleg, értesítelek, hogy polgári társadalmunk ez idő szerinti körülményei a mellett

szóllanak, hogy a hadsereg kötelékébe lépj, ügyvéd ne légy. Számítlan okok szólnak mellettem.

Szerető sógorod
X. Y.
ügyvéd.

A kereskedő levele.

Becses soraidra válaszólag van szerencsém értesíteni, hogy a jelenlegi üzleti menet mellett, s a nagy küllődi verseny miatt nem érdemes kereskedőnek lenni. Az üzlet rossz, tőkék nem forognak, kezeslet kicsiny.

Van sok pálya a világon. Válassz azok közül. Tisztelettel jegyzek
X. Y. és társa.

A mi levelünk.

Igen. Legyen újságíró. Amint naponkint olvashatja, sokan és fiatal halnak el s így sok hely van üresedésben.

Szezon.

Nyári hangulat. — A párisi rendőrség egy Mene Ufarsin nevű urat körözött, aki fenyegető leveleket írt a francia miniszterelnöknek. — A Kecskeméti-útcaiban fényes nappal megjelent egy habszinű, hóhéfer gölya. — Epitógus.

I.

Öreg nyár van, öreg nyár van,
Fürdünk forró napsugárban,
S az ősi dal hetek óta
Hasztalan ül a főkba.

Ezért nyári dalra gyujtok,
Bármennyire dultok-lultok,
Kik nem szerették a dalt,
Melybe eddig senkise halt.

Ugyis nyári a hangulat,
Es az egész világ mulat,
Még a rendőr, az se búsul,
Pedig bántak vele csúful.

Volt egy ember, gyanus, hamis,
Neve néki nincs is, van is.
Arca halvány, iakó szeme,
Kézírása: Tekel mene.

Vagyis inkább: Mene tekel;
Detektívek menjetek el,
Legyen köztetek nagy harc im,
Ó a hírhedett Ufarsin.

Öreg nyár van, öreg nyár van
Fürdünk forró napsugárban,
Körözik Ufarsin urat
Es az egész világ mulat.

II.

Reggel, délben, éjjel, este
Addig várta, addig leste
Kecskeméti-utca népe,
Mig csak egyszer előlépe.

Hosszulábu fehér gölya,
Addig beszélgettek róla,
Addig festették a falra,
Mig megjelent jobbra-balra.

Összenéz az asszony, leány,
Es elpirul köztük neány,
Mert a gölya olyan madár,
Ki az utcán sohase jár.

III.

Ha asszony volnál s nem leány,
Több volna a bizalmad ám,
Szivedbe gond se szállna,
Ha gölya kelne-járna.

Ezért menj férjhez még idén,
Jövöre is lesz nyáridény,
S ha újból itt leszen a nyár,
Jöhet a hosszuláb' madár.

— xi.

FŐVÁROS

(*) A cseléd gyermeke. A belügyminiszter egyik rendeletét a másik után adta ki, hogy a kerületi eljáráskor szigorúan járjanak el a gyermekeknek elhagyottá nyilvánításában. Az elhagyottaknak nyilvánított gyermekek tartásáról ugyanis az állam tartozik gondoskodni. Egyik-másik eljárást azután nagyon is szigorúan vette a dolgot. A cselédek törvénytelen

gyermekét, ha az anyának husz korona bére volt, már nem nyilvánította elhagyottnak s a cselédet kötelezte a gyermek gondozására. Így került sok ezer ember az anyacsinálók kezébe. A szegény cseléd tisztorintós béréből nem tudta a gyermekét elartani. Végre a belügyminiszter is belátta, hogy ezt a szigorúságot tovább fönttartani nem lehet s ma leiratot küldött a tanácsnak, amelyben azt mondja, hogy a cseléd törvénytelen gyermekét akkor is vegyék gondozásába az állam költségére, ha az anyának tíz forint fizetése van. Azonban megköveteli a miniszter, hogy az ellátó vizsgálja meg, hogy az anya mennyivel járulhat gyermeke ellátásához s a határozatban kötelezze az anyát az összeg megfizetésére és a megállapított összeget minden hónapban szigorúan hajtsa be.

(*) **Pénzkezelés és pénzzárlás.** A Kecskeméti-tele nagy lopás esetéből tudvalevőleg Lampi Hugó főszámvévő, valamint a pénzügyi osztály is, javaslatot dolgozott ki a pénzkezelésre és a pénz szállítására nézve érvényben levő szolgálati utasítások módosítása tárgyában. Halmos János polgármester és a tanács behatárolt jogalkotásra a kétféle javaslatot s az eredmény az lett, hogy sem a főszámvévő javaslatát, sem a pénzügyi ügyosztály előterjesztésének legnagyobb részét el nem fogadták.

A tanács kimondta halálozatának megokolásában, hogy a *pénztárak jelenlegi szabályai a pénztárak mostani szervezetének megfelelnek s a praksisban bőségesen váltak.* A megtörtént nagy lopásoknak akkor nem a szabályok hiányában, hanem azok meg nem tartásában voltak. A tanács a központi pénztárra, valamint az adó-írópénztárra és a kerületi pénztárakra vonatkozó szolgálati utasításokat *jóváírta*, és a szolgálati utasítások kiegészítéseképp a polgármesterrel egyetértőleg a következőket rendeli el:

A pénztári műveleteket a hivatalos helyiségben, valamint azonkívül, rendszerint a hivatalos órák alatt kell elvégezni s azokat bejeleztetnek csak akkor lehet tekinteni ha a pénz, vagy értékek szabályszerűen bevételezve vannak s esetleg az elküldésükről szóló bejelentést vagy nyugtát elhelyezték. Ha a pénztári hivatalos helyiséget addig el nem hagyhatja, amíg a hivatalos vissza nem tér és a művelet teljesen le nincs bonyolítva. Ha a hivatalos helyiségben kívül kell pénztári műveletet végezni, a megbízó határidőt tíz ki, amelynek leteltéig a kiküldött kötelesek a hivatalba visszatérni; ha pedig ez meg nem történik, a megbízó írású, vagy a felelős számadó köteles minden intézkedést megtenni, hogy a pénztárt kár ne érje.

A pénztári hivatali helyiségén kívül teljesített fizetéseknél, pénzzárlásoknál és jóváírásoknál mindenkor erős, főn nem vehető és biztos zárral elzárható börtáskát kell használni s ezt a kísérő szolgálatot folytonosan a vállán köteles hordozni. A börtáskának legalább két vagy három biztos záranak kell lennie. A kulcsok bizonyos időszakokban kicserélendők. A pénzt és értékeket jegyzék csatolása mellett helyezik el a táskába. A kirendelt közegeknek egymást egy pillanatra sem szabad elhagyniuk. Ha a szállításra kocsit használnak, akkor a táskát vivő szolgálatnak is a kocsi belsejében kell állnia. 5000 koronát meg nem haladó küldeményeknél kocsit nem szabad használni és 25.000 koronájú terjedő összegnél csak akkor, ha a rendeltetés helye egy kilométernél nagyobb távolságra fekszik. 25.000 koronát meghaladó összegű küldeményeknél kocsit kell használni.

Szigorúan utasítja a tanács a központi pénztárt, az adó-írópénztárt és az összes kerületi pénztárakat, hogy a szolgálati utasítások rendelkezéseit s a fontosabbakban elrendeléseket a legpontosabban tartásuk meg; mert a legkisebb mulasztás esetén is felelősségre vonja őket a tanács. Végül fölírja a tanács a pénzügyi és gazdasági ügyosztályt, hogy a fővárosi pénztárainak szervezését a pénztárakra vonatkozó szabályrendeleteket és szolgálati utasításokat, az egész számviteli-rendszer szervezésével kapcsolatosan, vegye revízió alá s az erre vonatkozó javaslatait és tervezeit terjeszse a tanács elé.

(*) **Adókövetés.** A VI-ik közigazgatási kerület (A) adókövető-bizottsága a hó augusztus 25-én a 3957-3969, 26-án a 3970-3974, 27-én a 3975-3980b, 28-án a 3971/2-3985, 29-én a 3980-397, 30-án a 3990-4005. új hrsz. házakban összeírt adókövetésekre vonatkozó III. oszt. keresetadó-javaslatokat fogja tárgyalni.

VIDÉK

— **Bács-Bodrogvármegye**) törvényhatóságai bizottsága ma *Latinovits Pál* főispán elnökelete alatt rendkívül közgyűlést tartott, amelyen egyhangú lelkességgel elhatározták, hogy a vármegye ezennel minden szükségletét kizárólag magyar iparosoktól és kereskedőktől szerzi be. A közgyűlés elhatározta, hogy az idegen hangzású községeket nevelje megmagyarosítja. Az erre vonatkozó javaslatot nyomban el is készítette. E szerint 60 szláv és német hangzású község nevével változtatják meg. Bácsmezőnek átírta a megyei tisztviselőik lakbérletmennyének rendezés tárgyában és Torontálnegyének a vasárnapi munkaszünetének a hivatalnokokra való kiterjesztésére vonatkozó átírt tudomásul vétetett. A közgyűlés befejezése után zajos ovációkban részesítették a népszerű főispánt.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Budapesten, Újházi Ede** ma a *Budapest* című vígjáték egy nagyon hálás szerepében ragadta el a Városi Színház közönségét. Egyénisége minden szeretetreméltóságával és törszőkös magyar temperamentummal rajzolta ki egy vidéki kurianemes kacagató figuráját. Művészetének varázsa feledtetette a vézna tartalmú darab elnyújtott ötleteit és az összájték egy és más fogyatékoságait. Kedves volt kis szerepében *Csiszer Sárika*, dícséretet érdemelnek még *Hajós Elza*, *Szentés és Fűrész*. A közönség mindvégig jókedvben volt és sokat tapsolt.

** **A Magyar Színház új szezonja.** Husz bemutató esélőre hirdetett bérletet az idén a Magyar Színház s erre vonatkozó programját a következőkben közli.

A bemutatók sorozatát szeptemberben: *Deherre és Froyes* *A sötét kamra* című énekes bohóság nyitja meg, amelyet *Heltai Jenő* alkalmazott magyar színré. Ugyancsak szeptemberben a színház Kossuth Lajos emlékének ünnepi előadásokat szentel, amikor *Véró György* írt két képből álló alkalmi színjátékot. Oszre tervei az igazgatóság *Eötvös Károly* darabjának, *A furcsa világörök*nek a bemutató előadását.

Az esztendő műsorát a színház még a következő darabokból állítja össze. *Eredetiek*: *Comedia del Arte* módorában. *Beóthy László*: *Főlöszeges férjek* bohóság. *Farago Jenő*: *Hivatalos órák* énekes életkép. *Géczy István*: *Boszorkányjégelés*, színmű-énekes és szegedi boszorkányörök idejéből. *Guthi Soma*: *A kegyelmes ur*, bohóság. *Kacsér Vilmos*: *A mumia*, énekes bohóság. *Kemény Jenő*: *Árpád vezér Nászán*, életkép énekes. *Merei Adolt*: *Gotterhalte* dráma. *Molnár Gyula*: *A papa lánya*, énekes bohóság. *Rákosi Jenő*: *A fekete hajó* operett; zenéjét írta: *Szabados Béla*. *Saloman Ödön*: *Kabálából* énekes bohóság. *Szomaházy István*: *Szolimán kardja* énekes bohóság. *Seőllősi Zsigmond*: *Mágnás Tóth István*, színmű. *Véró György*: *Csak tréfa!* énekes bohóság. *Virtér Ferenc* *Honvágy*, életkép a newyorki magyar kolóniából. Decemberben a színház *A rózsabimbó és a méh* címen az első magyar revüt mutatja be. Az énekes, táncos és látványos játékok *Heltai Jenő* és *Molnár Ferenc* írta. Darabot ír még a színháznak *Pécsy Samu*, a Kuruc Feja *Dávid szerzője és Szomorj Dező*.

A következő idegen darabok kerülnek előadásra: *Capus*: *Les deux écoles*, vígjáték. *Léon Favard*: *Les associés*, bohóság. *Gabriel Travioux*: *Sur la foi des étoiles*, dráma. *Pierre Veber*: *Main gauche*, bohóság. *Blumenthal és Kadelberg*: *A cimerezek* (Die zwei Wappen) bohóság, a *Mon Oncle* című francia énekes bohóság, a *Second ménage* című francia és a *Miss Hobbs* című angol bohóságok s két angol operett: a *Silver Slipper* és a *Bilberry of Tibury*. Az e darabok sorából válogatott 20 ünnepi bemutatóra szeptember 1-ig bérelni lehet a színház titkári hivatalában.

** **Szerencsétlenség a színpadon.** A bécsi udvari operában ma este hirtelen összecseszt *Grengy Károly* udvari énekes. A *Tell Vilmos* opera második felvonása éppen bevégeződött és leeresztették a függőnyt amikor *Grengy Károly* ajtunat összerogyott a színpadon. A megrémült művészek hamar előkerítették a színházi orvosok akiknek rendeltére *Grengyet* öltözőjébe, majd kocsin lakására vitték. A közönség csak akkor tudta meg a szerencsétlenséget, amikor a színet teljesen hosszúra nyúlt és megjelent a függőny előtt a rendező, bejelentve a balesetet. A nagybeteg színész szerepét *Frauscher* énekelte végig. *Grengy* magához tért a lakásán, de mégis valószínű, hogy a művészt széhhűdés érte a színpadon.

** **Fővárosi Nyári Színház.** A krisztinavárosi színház jövő heti műsorában két opera szerepel. Hétfőn az *Ernánit* adják *Gűdször*, szerdán pedig a *Tivert* nő kerül színré. Pénteken lesz a bemutató előadása *Bisson Kóli* című mulattató bohózatának, melynek zenéjét *Il. Lóker József* írta. Kedden *Guthi-Rákostkn* *A sasok* című bohózatát ismétlik meg, míg csütörtökön *Serpette* *Gaston* *Tíz a leánygimnaziumban* című operettjét adják. Holnap, vasárnap két előadás lesz. Délután 3 órákor *Havasszthy Herminnek*, a Vígyszínház tagjának vendégjelenlétevel *Az arany kalas* című énekes bohózat kerül színré. Este fél nyolc óra *Szép Darinka* című eredeti népszínművet adják.

** **Vakok hangversenye.** A vakokat gyámolító országos egyet zenekarának holnapi hangversenyén közreműködik *Klein Ilonka* kisasszony is. A jeles tehetségű fiatal művésznő briliáns technikaú zongorajátéka a zeneakadémia koncertjein mindannyiszor méltó fölütést keltett s holnapi közreműködése iránt is nagy érdeklődés nyilvánul. A hangversenye, amelyet az István-út 95. számú intézet dísztermében délután 5 órákor tartanak meg, 1 koronás, 60 és 80 filléres jegyek kaphatók a vakok Kaplony-utcai boltjában, valamint a hangversenypénztárnál.

** **Városi Színház.** A városi színház vasárnap délután *Újházi Ede*vel a *Lenyél színdarab* adják. Este másodszer kerül színré a *Budapest* című bohózat amelyben szintén fölújít *Újházi*. A jövő héten fölújítva, a *Budapest* című bohózatot. A három kiadványát és a *Demokrat* adják. — *Feld Irén*, a kiváló fiatal művésznő betegsége miatt teljesen fölépült és legközelebb a *Válynok* címmű vígjátékban *Cypriennet* fogja játszani, szeptemberben pedig *Liselott* című vígjáték-udjanságban a címszerepet kreálja.

** **A bayreuthi Wagner-előadások.** *Bayreuth* ünnepi hetei e hó 20-ikán véget értek, ekkor tartották meg az utolsó előadást: *Parzifal*. Előadás után a művészek és művésznők ebmosztak egymástól s javarészt még aznap elutazni készült Bayreuthból. A Wagner-család meg lehet elégedve az idei ciklus művészi és anyagi eredményével egyaránt. Rengőteleg volt az idén az idegenjárás és mint ahogy ezáltal drága beruházásokra, kellékek felújítására és új gépek beszerzésére se volt szükség, a ciklus jelentős anyagi eredménnyel végeződött. Egy-egy bayreuthi Wagner-ciklus sok pénzbe kerül; 14 karnagy, 2 rendező, egy főigazgató és az alája rendelt négy technikai személyzet, 32 magánénekes, 106 karénekes, 122 zenekari tag, stb. kilenc hét fizetése sulyosodik a rendezők vállára, nem is szólva az utiköltségről és lakásról, melyről ugyancsak a színház tartozik gondoskodni. Az idei előadások mindegyike színgit teit kezdőre előtt folyt le, a mi 24-24 koronájával számítva az 1400 fölölhetet (Bayreuthban fudvalevőleg a legolcsóbb s a legdrágább hely is egyaránt 24 korona), 20 előadás 672.000 korona összes bevételnek felel meg.

** **A vígszínházi színesiskola tanáza.** A Vígyszínház színesiskolájában a felvételi vizsgálatot szeptember hó 1-jén, hétfőn délután három órákor tartják meg. A felvételi vizsgálatra augusztus hó 28, 29. és 30-ikán kell jelentkezni minden nap délelőtt 10-12 óráig az iskola titkári hivatalában. Felvételnek, akik legalább négy polgári iskolai osztályt sikerrel elvégeztek, vagy ennek megfelelő műveltségrel bírnak és a felvételi vizsgálaton a színi pályára alkalmasság mutatóknak. A Vígyszínház színesiskolájában a növendékek a szükséges elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek. Tanc, vivás és francia nyelv rendes tantárgyak. Vizsgálati díj 4 korona. Beíratási díj 2 korona.

** **Vidéki színházak.** *Holdy Lona*, aki csak újabban is élénk feltűnést keltett a *Kereszt* jelenet előadásán komoly drámai alakításával, Szatmárra szerződött, ahol már korábban is a közönség kedvence volt. A jeles tehetségű ifjú művésznő a drámai hősnő szerepéért fogja betölteni.

** **Színházak műsora.** A *Magyar Színház*nak, amely szerdán, e hó 27-én, tartja első előadását a nyári színet után, következő a műsora: szerdán: *Lotti ezredesi*; csütörtökön: *A postásfiú és huga*; pénteken: *Fifin*; szombaton: *Lotti ezredesi*; vasárnap: *A svédok*.

Az *Uránidában* az egész héten a *Déliabok hazája* kerül színré.

** **Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla** könyv- és zeneműkereskedésében Budapest, Károly körút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélküli: *Bizet* *Armen* 10.— K., *Wagner* *Tristan* és *Isolda* 9.60 K., *Bojdy* hollandi 7.20 K., *Tannhäuser* 9.60 K., *Verdi* *Aida* 9.60 K., *Troubadour* 3.60 K., *A tévedt* nő 4.80 K., *Offenbach* *Hoffmann* meséi 10.— K., *A bőrgép* 5.40 K., *San-Toy* 5.40 K., *Görög rab-szolga* *Geisha*, *Cirkusz-élet*, *Szerenese csillaga*, *Kis aranyos* egyenként 6.— K., *Florodora* *Kis szőkevirág*, *Postás fiú*, *New-York szépe* egyenként 7.— K., *Operettek* magyar szöveggel 2 füzetenként: *Katalin*, *Hoffmann* meséi, *Kis szőkevirág*, *New-York szépe*, *Fifine* füzetenként 3.— K., *Mader* *Szerelmi kaland*, *Tréfas ballet* 2 füzet 6.— K., *Egy görbe nap*, *énekes bohózat* 3.— K., *Der Kellermeister* 2 füzet német szöveggel 6.— K., *Das süsse Mädel* 2 füzet 6 K., *Az izé*, *potpourri* 3.60 K., *Luna asszony*, *potpourri* 3.— K., *Tarka Színpad* műsorából: *Van-e tehetségem?* 1.50 K., *Vén kocsis* dala 3.— K., *A diófa románc* 1.50 K., *Tekintetes ur* 1.60 K., *A rózsabimbó és a méh*, románc az „Ornagyr ur”-ból, magyar szöveggel 2.60 K., *Legkedveltebb kuplók*: *Drab'n ma* um 1.80 K., *Meine Lily* (Lotti ezredesiből) 1.80 K., *Du mein Girl* 1.80 K.; ugyancsak magyar szöveggel 2.— K., *Szusi-kuplő* 2.— K., *Die Heinseln* 2.40 K., *Der lustige Ehemann* 2.40 K., *Luna-Walzer* 2.40 K., *Az izé-walzer* 2.40 K., *Madame Sans-Gêne* 1.80 K., *Legújabb 101 magyar népdal* 8.— K. **Könyv- és zenemű-jegyzéket** kívánatra ingyen és bérmentve küldök. **Allandó vevők kedvezményben** részesülnek.

MŰVÉSZET

□ **A Gellért-szobor leleplezése.** A tíz szobor közül legközelebb Szent Gellértnek a vértanu püspöknek szobra kerül leleplezésre. A leleplezési ünnepet szeptember 24-ikére, Gellért napjára tervezik.

□ **Az új prágai műcsarnok.** A bécsi hivatalos lap holnap fogja közölni ő leiségének a prágai modern festőművészeti, szobrászati és építészeti múzeum létesítésére vonatkozó kérésát. Ez alkalmából egy kommuniké azt mondja, hogy ő leiségének azt a tavalgy kifejezett óhaját, hogy ilyen modern műcsarnokok a monarchia más művészeti centrumaiban is létesüljenek, közelebb hozza a megvalósuláshoz ő leiségének az a legutóbb kelt elhatározása, hogy az állam birtokában évek óta összegyűlt műalkotásokat négy évre a bécsi Beivedera első helyiségeinek abban a részében helyezték el, amelyekben azelőtt az ambrasi gyűjtemény volt elhelyezve. Ezekben a helyiségekben fogják egyelőre elhelyezni az ókori kultúr-korszambokból való régiségi leletek nagy gyűjteményét, továbbá az állam birtokába átment nagy képgyűjteményeket, köztük *Muhart*, *Klinger*, *Böcklin* és *Segantini*

műveit. A termék átalakítását októberben vagy novemberben befejezik. A négy év leteltével ezeket a gyűjteményeket átvisszik a városi muzeumba, amely addig valószínűleg elkészül és ott egyesítik Alsó-Ausztria és Bécs kiváló gyűjteményeivel.

SPORT

Nemzetközi kerékpárverseny. A csömörí- uti milliennári versenypályán holnap, vasárnap délután négy órakor az *Olympia Sport-Egyesület* alosztálya XX. nemzetközi kerékpár- és motorversenyt rendez. A versenyen elődtésre kerül a budapesti nagydíj, amelyért sikra száll *Bihary* és a müncheni *Hoffmann*. Valószínű, hogy *Reininger* és *Langranchi* is be fog kerülni a döntőnapiába. *Geger*, Európa bajnoka, valamint a svájci *Stiers* és *Heiny* háromszor lógnak egymás ellen sikra szállani és pedig 10, 15 és 25 kilométeres versenyben. Mindannyiszor kitűnő motorvezetéssel. A szeniorversenyben a starthoz áll az angol *Ashton Walter* is. Érdekes versenyszám lesz a nálunk még teljesen ismeretlen akadályverseny.

Ebkiállítás. A pozsonyi ebkiállítás iránt a külföldi érdekek ódik. A hazai kynologusaink részéről azonban a nevezések nagyon gyéren érkeznek be. Pedig kívánatos, hogy a magyar juhászbajtát, úgy a komondorok, mint a pulik méltóképpen képviseltesse; az egyesület vezetősége el is határozta, hogy e játak tulajdonosai, ha pástorok, még külön buzdítási pénzdíjakat; nemkülönben a gazdatisztek is külön tiszteletdíjat kapjanak, kiknek hatáskörébe ily pástorok tartoznak és általuk a kiállításra való részvételeire buzdítanak.

A budapesti lóversenyek eredményét mindazok, akik nem mehetnek ki a versenyterre, a Telefon Hírmondó útján tudhatják meg leghamarabb, mert a Hírmondó két futamonként, az egyes versenyek leutása után azonnal részletes tudósítást olvasat fel a versenyek eredményéről. A lóversenyeredmények felolvasására kétszeres rádiójellel hívja fel az előzetők figyelmét a Telefon Hírmondó.

Nyári lóversenyek.

— Hatodik nap. —

Budapest, augusztus 23.

Kis közönség, nagy nyugalom. Kevés ló, később több ló, eleinte kis osztalék később nagyobb osztalék. Meglepetést Vadonc okozott, amely multrók helyre futott. Mindenki kétkelkedett akkori igazában s szerencsés helyét a véletlennek tulajdonították. De Vadonc a megmutatta, hogy ló a patáján s megszerezte gazdájának, *Schwarz Zs.* urnak az első győzelmet.

Ugyanaz is ugyanaz volt, mint a multrók s az *Elnöki-díj* szép ezüst serlegét erős küzdelem után megszerezte gazdájának. Az *Ujpesti-díjban* *Majoranna* futott meg ellenfeleitől, majd *Tétova* nyert biztosan, de legnagyobb szenzációt *András* okozott. Tizenegy társát hagyta el játszni könnyűséggel s a rendőrök kissé kényelmetlenül fenszengve hallották, mint ordította a sok ember:

— András!... András!...

És egyet se lehetett bekisérni.

A versenyek részletes eredménye:

I. Lágymányos díj. Díj 4000 korona. Távolság 2000 méter. Degenfeld *J. Marathonja* (Russel) első, Sobri (Bonta) második, Lepke (Iarai) harmadik. Több ló nem futott. Totalizátor: 10: 14.

II. Nyeretlen eladó kétvések handicapsja. Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter. Schwarz *Zs. Vadonca* (Wetherell) első, Partnerin (Slack) második, Glosse (Soutyerr) és Va banque (Holmes) holtversenyben harmadik. Azután: Hajdu buga, Sixtus, Lisbeth és Larissa. Totalizátor: 10: 39. Helyrefoadások: I. 50: 68. II. 60: 96. III. 50: 58 (Glosse) és 68 (Va banque).

III. Elnöki díj. Tiszteletdíj 2000 korona ért és 8000 korona az elsőnek 800 korona a másodiknak. 2000 méter. Aresin-Fatton *J. Ugyaszna* (Holmes) első, Hans Heilung (Wilton) második, Pázmán (Soutyerr) harmadik. Azután: Frangepán, Ká Gali, Scharbe és Perlasz. Totalizátor: 10: 86. Helyrefoadások: I. 50: 82 II. 50: 150. III. 50: 208.

IV. Ujpesti díj. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Szemere *M. Majoranna* (Bonta) első, Pedicoure (Taral) második, Faulheschen (Adams) harmadik. Több ló nem futott. Totalizátor: 10: 39.

V. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter. Péchy *Andor Tétovája* (Taral) első, Tscherkessin (Kobúcsok) második, Ormód (Huxtable) harmadik. Azután: Charmant és Tembour. Totalizátor: 10: 47. Helyrefoadások: I. 50: 110. II. 50: 102.

VI. Nursery-handicap. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Ferdinándy *B. András* (Gray) első, Nefejejs (Bonta) második, Takács (Lawton) harmadik. Azután Példa, Donald, Thibet, Caserta, Lator II, Marietta, Rama thur', Hermina, Olive. Totalizátor: 10: 111. Helyrefoadások: I. 50: 144. II. 50: 124. III. 50: 208.

VII. Weiter-handicap. Díj 3000 korona. Távolság 1400 méter. Mr. Paul *Ciszófia* (Bonta) első, Faix (Cleminson) második, Sardou (Taral) harmadik. Azután Marodeur, Biztos, Hamlet és Suave. Totalizátor: 10: 23. Helyrefoadások: I. 50: 68. II. 50: 124. III. 50: 96.

Jelöltjeink holnapra:

- I. Szemere ist.—Attila.
- II. Justinian—Kis remény.
- III. Mindegy.
- IV. Jacobinus—Orgona.
- V. Nefejejs—Alfonzo.
- VI. Takaros—Saver.
- VII. Halloh II.—Maculani.

Nyiittér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógymód rendkívül sikerrel lesz alkalmazva kővesény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és borbélybetegségek. Biztos vékony szűrővel és elvezetővel. 14 év óta ki let próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

A gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének
Dr. KOVACS J. egyet. orvosának (Hemopatia) rendelésiintézte van

Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.
Rendelés naponta 9—1 óra és 3—6 óra. Dúzsolt levélre válaszol.
Betegket intézetlen kívül is kezel. — Noház betegeknak legbiztosabb gyógymóddja.

Pozsonyi Kiállítási Sorsjegyek
főnyeremény

50,000 korona ért.

Húzás szeptember 21.
Sorsjegy ára csak 50 fillér.

Sorsjegyek kaphatók minden sorsjegyelárusító helyen, valamint a kiállítási sorsjegyrodban.
Budapest, V. ker., Nádor-utca 16. szám.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-u. 2.

- Egyéves önkéntesek részére a legelőcsöbben és legelőgőcsöbben közüli az egyenruhás felismerést.
- Egyéves önkéntesek részére küld díjazottai sorsjegyeket.
- Egyéves önkéntesek részére sorozási és áthelyezési kérvényintésket díjazottai küld.
- Egyéves önkéntesek részére minden katonai ügyben 40 díjazottai felvilágosítást.
- Egyéves önkéntesek részére utalban kiadott „Egyenruházati Közlöny” című könyvet díjazottai küld.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-u. 2.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár mély megilletődéssel tudatja, hogy felügyelő-bizottságának érdemes tagja

Aehly Frigyes ur

f. hó 21-én elhunyt. Temetése f. hó 23-án d. u. 4 órakor a gyászszázból VI. ker., Andrassy-ut 36. sz. a. ment végbe.

Budapestben, 1902, augusztus 23-án.
Áldás és béke porai felett.

Egyéves önkéntesek

legjobban és legelőcsöbben szereshetik be felszerelésüket az előnyösen ismert

BLUM ÉS TÁRSA

szerb királyi és József főherceg udvari szállítói
Budapest, **Sütő-utca 2.**

CIRKVENICA-FIUME klimatikus gyógyhely. Egész éven nyitva

THERAPIA TERMÉSZETES GYÓGYINTÉZET

Saját major. * Nyári tengerpart. Prospektus ingyen.

Természetes forró, meleg kénves források, iszapfürdők, iszapborogatások, ruhany-masszáz, Vízgyógyintézet, villanygyógyítás, gőzfürdők, kő- és kádúrók, gyógyvíz-uzorák. Olcsó és gondos ellátás. Szív, kővesény, ideg-, borbélyok stb. felől kimerítő prospectus küld ingyen a Sz. Lukács-templom igazgatóságára, Budán.

(Az a rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A kadarkuti nábob hagyatéka.** Kaposvárról táviratozzák, hogy a kadarkuti nábob, Nagy Márton hagyatéki ügye végleg be van fejezve. A rokonok közt létrejött és Somogy megye árvaszéke által minapában gyámhatóságilag jóváhagyott osztályos egyezmény ma vált perfketté. Ezzel ez a nagy per végleg lekerült a nyilvánosság teréről.

§§ **A király kegyelme.** Bécsi távirat jelenti, hogy a király megkegyelmezett *Trauscher József* motorvezetőnek, akit rablógyilkosságról és esküdtek büntöské mondottak ki és a törvényszék halálra ítélte. *Trauschert*, aki tudvalevőleg a 81 éves Egerhopstnétt meggyilkolta, a legelsőbb törvényszék most etiológiai tartó legyázza ítéte.

TÁVIRATOK

Berlin, augusztus 23. A lapok közleményei gróf *Eulenburt* német nagykövet legközelebbi visszalépéséről — alaptalanok. Iletékes helyen semmit sem tudnak a nagykövet leküszönéséről.

A franciaországi kulturharc.

Páris, augusztus 23. *Delolme* vezérkari őrnagy nyugalmába vonult, mert nem akart résztvenni abban a katonai bíróságban, amely *Saint-Rémy* és *Leroy* vezérkari tisztek do-gában fog ítéletet mondani.

Angers, augusztus 23. Gróf *Maille* szenátor elnöklerte alatt itt az egyesületi törvény ellen tiltakozó négyülést tartottak, amely után verekedésre került a dolog. A esendőrk szétoszlatták a tömeget és több embert letartóztattak, köztük *Castries* megyetanácsost, *Delahaye* kereskedelmi kamarai elnököt és *Armaillé* márkít.

Krisztina királyné Párisban.

Páris, augusztus 23. *Loubet* elnök ma délelőtt meglátogatta *Mária Krisztina* spanyol királynét. A látogatás 40 percig tartott és igen barátságos volt. Azután az elnök visszaért Rambouilletbe. Az elnök látogatása után *Delcassé* külügyminiszter fogadta a spanyol királyné hosszabb kihallgatáson.

Közgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 23. (Terménynyásda.) (Zárhat.) Gyapot: New Yorkban helyben 8 7/8 (9.—), Aug-ra 8 4/8 (8 4/8). Novemberre 7 9/8 (8 9/8). New-Orleansban helyben 8 7/8 (8 7/8). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7 20 (7 20). Stand white Philadelphianban 7 15 (7 15). Refined in Cases 8 50 (8 50). Credit Balances at Oil City 1 23 (1 22). — Zsír: Western steam 10 15 (10 15). Rohe és Brothers 10 30 (11 30). — Tengeri irányzata szilárd. — Aug-ra —, —, —. Szeptemberre 65.— (64 1/2). — Dec-re 48 1/2 (47 1/2). Buza irányzata szilárd. — Páros őszi helyben 77 1/2 (77 1/2). Aug-ra —, —, —. Szept-re 75 1/2 (75 1/2). Dec-re 73.— (72 1/2). Májusra 74 1/2 (74 1/2) Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kávé: fair Rio T. sz. 5 1/2 (5 1/2). — Aug-ra 4 25 (5 35). novemberre 5 35 (5 45). — Liszt: Spring Wheat clears 3.— (3.—). — Cukor: 2 1/2 (2 1/2). — Őr: 28 20 (28 20). — Réz: 11 50—11 70. (11 1/2—11 70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 23. (Terménynyásda.) (Zárhat.)

Buza irányzata szilárd. — Aug-ra 72.—, —, —. — Szept-re 71 1/2 (71 1/2). — Tengeri irányzata szilárd. — Szept-re 68 1/2 (67.—). — Zsír: Irányzata 10 85 (10 77). — Okt-re 9 75 (9 70). — Szalonna short clear 10 90 (10 50). — Sertészsír: Szept-re 16 80 (16 65). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naplár. Vasárnap, augusztus 24. — Római katolikus: E. 14. Borlalan. — Protestáns: E. 13. Berla. — Görög-csász: (augusztus 11.) F. 10. Eujel. — Zsidó: Áb. 21. — Nap két: 4 óra 52 perckor. — Nyugszik: 6 óra 38 perckor. — Hold két: 9 óra 6 perckor este. — Nyugszik: 10 óra 37 perckor délelőtt.

A miniszterek nem rognak. Nemzeti Múzeum, Ásványtár. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi társi 1 korona belépődíjjal tekinthetők meg.

Országos Képtár az Akadémiában délelőtt 9—1-ig. Iparművészeti múzeum délelőtt 9 órától d. u. 1-ig. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 2 óráig.

A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) d. e. 10-től 1 óráig. Kőlehelési Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sölyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig. Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 6-ig. Belépődíj 1 korona.

Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

MESE

A hazug Böcő.

Egyszer volt, hol nem volt. De megálljunk a mesével. Mielőtt belekezdünk, hát azt kérdezem, gyermekek, hogy tudjátok-e, mi a hazugság?

Ha tudjátok, ha nem tudjátok elmondom nektek három kis mesehallgatóm feleletét.

Az egyik, az a putók arcú Jóska gyerek azt felelte:

— A hazugság nem igazság!

A másik, a szőke haju, madárhangu, kedves Margitka ezt felelte:

— A hazugság szegényleni való rosszindulat.

A harmadik, a példás viseletű Pista azt felelte:

— A hazugság — bűnös cselekedet, melyet már a tizparancsolat is tilt.

No, ilyen okosan felelték a mesehallgatóg gyermekek. Ezekből megtudtam, hogy ők értelmes mesehallgatók, hát elől kezdettem a hazug Böcő tanulságos meséjét.

Egyszer volt, hol nem volt, volt Székelyország közepében, hét vármegye legszebbjében, hidon innen, hidon túl, erdő között, hogy alatt, volt egy embernek két fia. Az egyiket úgy hívták: Böcő, a másikat úgy hívták: Bocó. Böcő volt a nagyobb, Bocó volt a kisebb.

Mikor akkorára nőttek, hogy iskolába kellett volna járni, az apja elküldte mind a kettőt a világra. Feltarisznyált, hogy egy-két napig meg ne éhezzenek. Hét-hét pogácsát adott egyik-egyiknek, aztán „ill a berek, nád a kert,” menjete, a merre láttok.

Böcő s Bocó megindula világlátni, tapasztalni, hanem a legelső keresztutnál összezdördült a két gyerek. Böcő jobbra akart menni, Bocó balra tartott. Böcő a nagyobb volt, az okosabb volt, de nem engedett. Az lett a vége, hogy ketten kétfelé mentek nagy haragosan, aztán egy óra múlva nem látták egymást.

Böcő harmadik napon szerencsésen hazakereszt a vándorlásból, Bocó pedig oda maradt csak esztendeig. Hanem az apa sem türte el a Böcő viselkedését. Megverte azért, hogy elhagyta Bocót, a testvérét. Azután mindennap kiküldötte egy magas hegy tetejére Böcőt, hogy nézzen utána, nem látja-e valahol a testvérét.

Dehogyan látta, nem látta, de azért azt mondta, hogy látta, csak nem akart hazajönni Bocó, elfutott.

Itt kezdette Böcő a hazugságot.

Az apa nagyon örvendett a hírek. Másnap ismét kiküldötte Böcőt a magas hegyre, hogy vezesse haza Bocót, ha meglátja. Mikor este hazajött Böcő, ismét azt hazudta, hogy ott látta Bocót, még van a pogácsájából, hát amíg tart, addig haza sem jön.

Eltelt a hét nap, ennyi volt a feltarisznyált pogácsák száma, de bizony Böcő csak tovább hazudott. Mert olyan a hazugság, mint a víz a hegyen, csak meg kell indítani, aztán tovább foly. Böcőből folyt a szó és amiket mondott, csupa hazugság volt.

Az apának eszébe sem jutott, hogy kételkedjék, mert olyan szépen hazudott Böcő. Hanem amíg Böcő hazudott, halljátok, mi történt Bocóval.

Hogy elindult balra az országúton, nem-sokára találkozik egy öregasszonnyal. Azt kérdezi tőle:

— Merre vezet ez az út, nénikém?

Feleli az öregasszony:

— Sűrű nádasba, sötét erdőbe. Ördög őriz mind a kettőt, de aki jó ember, még az ördögöktől sem fél.

Azt mondja Bocó:

— En jó ember fia vagyok, hát annál inkább nem félek.

Elindul tovább az uton, de sokáig gyalogolt, míg végre a nádas szélére érkezett. Hát ott csakugyan az ördög fogadta, de nem volt az olyan ragyon csunya, mint amilyenek festik, csupán hogy rövid szarva volt és mégis emberhangon beszélt. Bátran eléje lépett a kis Bocó fiú és megkérdezte:

— Ördög bácsi, én világlátni megyek, de nincs, amit egyem, ad-e egy tarisznyára valót, ha dolgozom.

Az ördög mosolyogva megígérte, hogy annyit ad neki, amennyit csak enni tud. A munka sem lesz nehéz. Csupán a nádat tépi és tüzet rak abból, amíg ő odajár kétnapi utára.

Mindjárt sok ennielavó adott Bocónak. Aztán tüzet gyújtott és elment az ördög a dolgát végezni. Bocó hűsége senki nádat, rakta a tüzet, de közben szörnyen megszomjazott. Elfelgett vizet kért. A kenyérből is keveset tudott enni e miatt. De azért csak türt, szenvedett nagy nehezen és dolgozott. Így remélte, hogy sok kenyere marad és ha az ördög visszatér, majd vizet is fog adni.

Két nap múlva csakugyan visszajött az ördög. Csodálkozva látta, hogy Bocó nem szőköt meg, hanem hűsége senki nádat, a tüzet, tépi a száraz nádat.

Azt kérdezi legelőbb is Bocó:

— Ördög bácsi, mért nem adtál inni nekem?

Feleli az ördög:

— Azért, mert azt nem alkudtuk ki. Te csak enni kértél és nem enni-inni.

Ekkor vizet is kapott az ördögtől Bocó, mert tetszett az ördögnek ez a jámbor, jóvaló gyerek, hát feltarisznyált neki és elbocsátotta. Bocó elment tovább világot látni, tapasztalni, de megtanulta ám, hogy jó, ha előre mindent kialkuszik az ember. Lám az ördögnek igaza volt, mert ő nem alkudta ki a vizet is az ennielavó mellé.

Ment, mendogált Bocó. A nádas után egy sötét, fekete erdőbe érkezett. A nádas is hosszú

volt, de ez az erdő még hosszabb. Ugy tetszett neki, mintha soha vége sem akarna lenni. Szerencséje volt a kis Bocónak, hogy itt már volt, amit egyék és igyék, mert sok finom gomba és pompás forrásvízek akadtak utjában.

Nem is lehetne azt az erdőt megnézni, akkora volt. Hanem annyi igaz, hogy Bocó ezen a végén bement, mint kis fiú és a másik végére érkezett, hát nagy ember lett belőle.

Most aztán a nagy Bocó igen szeretett volna hazatalálni, hogy lássa az ő édesapját. Szétkintett, hogy kitől kérdezheti meg, hogy merre induljon hazafelé. Hát ott látja az erdő szélén az ördögöt.

Megkérdezi tőle:

— Ördög bácsi ismer-e?

Odaszól az ördög:

— Ejnye de megnőtél, kis Bocó!

Mondja Bocó:

— Azért akarok hazamenni.

Beszél az ördög:

— Haza ne menj, ha van eszed!

Kérde Bocó:

— Ugyan miért?

Feleli az ördög:

— Nagy baj van ott. Összeveszett két vármegye népe folyón innen, folyón túl. Olyan esetpáté lesz ott maholnap, hogy véres lesz a folyó tőle. Te éppen az ellenséges részen mégy keresztül hazafelé.

Azt mondja Bocó:

— No, már annál inkább megyek. Hanem arra kérek, ördög bácsi adj valami jó verekedő szerszámot.

Adott is az ördög egy nádszálból összefonott korbácsot, hanem megmondotta Bocónak:

— Ezt a korbácsot elő ne mutasd, míg a hidon túl nem leszel. Itt adok egy öltözet koldusruhát. Ebben az ellenséges nép nem ismer rád, hogy a vizen túl való vagy. Ott a bányád a vezér, az a híres Böcő. A korbácsot vigyázz, mert ezzel biztos a győzelem, akinek a kezébe kerül.

Megköszönte Bocó az ördög bácsi tanácsait. Elindula nagy sebesen. Hát az ördög igazat mondott. A folyón innen vármegyebeliak fenték a kaszkákat, készítették a fegyvereket, hogy másnap reggel megverik a folyótuliakat.

A koldusruhában bejutott Bocó a vezetőhöz is. Ott meghallotta, hogy a folyón átvezető két hid közül az egyiket elpusztítják. Még pedig a hid lábait fűrészelik el az éjszaka, hogy mikor az ellenség át akar jönni, hát a hid leszakadjon és az ellenség harci népe a folyó vizébe haljon.

Amint besötétedett, Bocó koldusruhában átszökött a felső hidon. Már akkor fűrészelnél kezdetek a hid lábakat. Még le sem vetkőzött otthon, már elmondotta Böcőnek, hogy a folyótul ellenség mire készül. Hogy elfűrészelik a felső hid lábát. Azt is elmondotta, hogy az ördögtől milyen híres korbácsot kapott, melylyel az ellenséget biztosan megveri.

Böcő ekkor már annyira megsokta a ha-

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyejev).

Írta: GORKIJ MAXIM.

(55)

— Hát hol van az én helyem? — gondolta sötétén. Hol van az én munkám? Hát nyomorék vagyok én? Kevesebb erőm van, mint a többinek? És mirevaló az én erőm?

A láncok csörögtek, a kerekék nyögtek, a hejzecsapások messzire hangzottak s a bárkák himbálóztak, amint a hullámok oldalukat üdöggették.

Foma azonban úgy érezte, hogy nem azért inog, mert a bárkát a hullámok ringatják, hanem azért, mert nem ért hozzá s nem adatott meg neki, hogy erősen tudjon állani a lábán.

Az építőmester, alacsony, hegyes szakállu, keskeny szemű emberke most Foma elé lépett s tisztá, csengő hangon így szólt:

— Minden készen van, Foma Gorgyejev. Minden rendben van. Isten segítségével hozzáfoghatunk.

— Hát fogjatok hozzá! — mondta Foma lány hangon s elfordult a sovány kis paraszttól.

— Hát Isten nevében! — mondta a pallér, miközben gondosan begombolkozott s fontoskodó arcot vágott. Aztán, miközben lassan oldalt fordította a fejét, az állást nézegette. Egyszerre így kiáltott:

— Helyre, emberek!

A parasztok elszedték a bárkák fedélzetén, egyes csoportokba verődtek, elhallgattak, néhányan nagy ügyességgel kuszáltak föl az állásra, lenéztek a magasból, miközben megfogták a köteleket.

— Nézzétek meg még egyszer, hogy rendben van-e minden? — hallatszott most a pallér csön-

des, nyugodt hangja. Ha az asszony szülni akar, nem ér rá inget varrni... Nos... Imádkozunk!

A pallér a fedélzetre dobta a sipkáját, ég felé fordította az arcát s keresztet vetett. A parasztok is a felhők felé fordították tekintetüket, kezükkel nagy íveket írtak a levegőbe, miközben keresztet vetettek. Némelyik hangosan imádkozott és a hullámok zajába most lassu mormogás vegyült.

— Isten áldása... A szent szűz és a szent Miklós...

Foma hallgatta ezeket az ájtatos szavakat s úgy érezte, hogy a mellét szorongatják. Mindnyájan levették sipkájukat, csak ő állt ott fedett fővel s a pallér nagyon ajánlotta neki, hogy imádkozzék ő is.

— Onnek is imádkoznia kellene.

— Menj a dolgozdra! Ne beszélj — felelte Foma s dühösen nézett a pallérra.

Minél tovább jutottak a munkások a munkájukban, annál jobban fájt Fomának, hogy ő az egyetlen, akinek itt nem lehet hasznát venni. Fájt, hogy éppen ezek közt az egyszerű emberek közt fölösleges, akik most minden erejükkel azon dolgoztak, hogy egy pár ezer pud súlyu árut mentsenek meg az ő számára. Szinte azt kívánta, hogy bárcsak ne sikerülne nekik, hogy valamennyinek szegyenkeznie kelljen s fejében az az átkozott gondolat kavargott:

— Talán mégis elszakadnak ezek a láncok.

— Emberek! Vigyázat! — kiáltott most a pallér. Mindnyájan egyszerre. Isten segits!

Hirtelen fölemelte a kezét, összeacsapta a tenyerét s így kiáltott:

— Rajta!

A munkások meghallották s mindannyian egyszerre mondták:

— Rajta!

A kerekék nyikorogtak, a láncok csörögtek az erőlködéstől, amint megéreztek a nagy súlyt, amely most hirtelen rájuk akaszódott. A munkások, akik mellüket feszítették neki az emelő-

rudaknak, ordítottak s nehéz csizmáikkal topogtak a fedélzeten.

A bárkák közt lármásan locsogtak a habok, mintha nem akarták volna visszaadni az emberkeknél zsákmányukat. Foma körül mindenütt kifeszültek a kötelek, a láncok szinte remegtek az izgatottságtól, mintha nagy hernyók lettek volna, úgy tekeregtek végig a fedélzeten, Foma lábait elért. Most a levegőbe emelkedtek a láncok, egyik szem a másik után, aztán csörögve feszültek meg s a munkások részegítő ordítása töltötte meg a levegőt.

— Már jó — jó — jó — kiáltottak mindannyian s diadal volt a hangjukban. De ebbe a diadalkiáltásba, mint a puha kenyérbe a kés, úgy hatolt a pallér éles hangja.

— Vigyázatok! Emberek! Egyszerre... Mindnyájan egyszerre!

Fomat nagy izgatottság lepte meg. Az a legyőzhetlen vágy támadt, hogy összeolvad ezekkel a vad hangokkal, a munkások kiáltásával, a kerekék, láncok csörgésével, a vasdarabok pengő hangjával, a taligák nyikorgásával s a hullámok szilaj csapkodásával.

Homlokán kiütött a verejték, hirtelen elhagyta helyét s area elhalványult, mikor nagy lépésekkel sietett az emelőrudakhoz.

— Egyszerre! Egy-szerre! — kiáltotta szilajon. Most az emeltyűhöz kapott, egész erejével neki támasztotta a mellét s nem is érezte, hogy mint nyomja az emeltyű vasa, amint előretaszítja s amint lábát nekifeszíti a fedélzeten. Valami hatalmas nagy meleg ömlött végig mellén s pótolta azt az erőt, melyet az emeltyű forgatására fölhasznált. Valami kimondhatatlan öröm vízartott benne s izgatott kiáltásban tört utat magának. Ugy érezte, mintha egyedül emelné a rudakat s ereje egyre növekedett a nagy és önálló munka közben. Meghajlott nyakkal, lehorgasztott fejjel ment a munka ellen, mint a bivaly.

(Folytatása következik.)

zugságot, hogy mindenkiről azt hitte, hogy hazudik, mint ő. Bocónak sem hitte el azt, amit mondott, hanem az ellenkezőjét tartotta a valóságnak.

Most aztán az ördög-korbácsot akarta megkeríteni. Tehát font nagysebesen nádból egy éppen olyan korbácsot, mint a Bocóé. Hanem baj esett. Mikor a korbácsal készen volt, nem tudta, hogy melyik az ördögtől való. Nem tudta ki-választani, hát odahivta Bocót és megkérdezte: — Melyik korbács van az ördögtől?

Bocó megmutatta Bocónak. Bocó azt gondolta, hogy hazudik Bocó, hát nem az ördögtől valót vette el, amelyet Bocó mutatott, hanem amelyet ő font.

Azt hitte, hogy az az igazi. Reggel korán elküldötte a népet az alsó hidra, ő maga meg elment egyedül a felsőre. Azt hitte, hogy Bocó is úgy hazudik, mint Bocó. Ugy gondolta, hogy bizonyosan az alsó hid van elfürészelve. Hát odaküldötte Bocót, meg a folyón-tuli népet, míg ő maga a felsőhidra ment.

No, ez egyszer megjárta a hazug Bocó. Az a korbács, amelyet ő elvitt, az nem volt az ördög korbácsa. Az a felső hid, amelyet jónak hitt, alá volt fürészelve. Mikor a hidra lépett hát egyszer csak nagyot roppant és a hazug Bocó nem hazudott többé. Belefűlt a folyó vizébe.

Bocó azalatt az alsó hidon átvonult. Az ellenséget megverte az ördög hatalmas korbácsával és Bocó lett a két verkedő nép kibékítő vajdája.

Azóta jár a példaszó, hogy „aki senkinek a szavában nem hiszen, az nagy hazug lehet!” A hazugságon kapott gyermekekre pedig azt mondják Székelyországban: *Hazudik, mint Bocó!*

Székely apó.

KÜLÖNFÉLÉK

Anakreoni dal.

Barátim, egyet mondok
S ne rójjátok hibámat,
Ha három lesz belőle:
Bolond, ki fumigálja
A dalt, a bort s szerelmet!

Egykor a dalnak éltem,
Később a szerelemnek,
Miközben bort is ittam,
Aztán meg úgy akarta
Az istenek szeszlye,
Hogy mindháromnak éljek.
Dalom fogytán van immár,
Szerelmem hűtelen lett,
Ma már csak egy vigasztal
S melenget: a tüzös bor.
Fiúk, ha borba mártom
Kedvem lankadt virágát:
Köröttem újra rózsás,
Virágos lesz az élet,
Zendülni hallok egy-egy
Dévaj nótát a multból
S emlékim dült avarján
Vigan ciocnák újra
Az elpártolt szerelmek.

Igy hát miért búsulnék?
Ha vigan éltem eddig:
Kitarom, úgy segéljen!
A végsőig vídámom —
Kilencven évig élni
Különbem sem szokásos
Dicős Bohémiában!

Endrődj Sándor.

† **A fegyelem.** A Gil Blas írja ezt az anekdotát az ifju spanyol királyról. Alfonz egy alkalommal a palota-őrség elé lépett és Asturia hercegtől, egy fiatal tisztól cigarettát kért; de az nem adott neki.

— Felsőgednek tudnia kell, hogy őrsegen nem szabad dohányozni, — felelte a herceg.

A király bosszusan elfordult s egy másik tiszttől kért cigarettát, de attól sem kapott. Ekkor ráírvált a szuronyos katonára:

— Adj egy cigarettát!

— Cigarettám nincs, felség, de ha sodorna egyet, van dohányom meg papírom... felelte a katona.

— És a király sodort a katona dohányából és így kiállott az asturiai hercegre:

— Tehát mégis akad egy a katonám közül, aki engedelmeskedik nekem?... Ezentul azonban a barátaimat nem a magasban fogom majd keresni.

† **Gypsine.** A tüvész okozta károk csökkentésére alakult londoni bizottság nemrég új tűzálló anyagot próbált ki. A „gypsine” nevű anyag plasztikus hidraulikus mészből készült, amelyhez bizonyos mennyiségű homokot és aszbesztet kevernek. Az anyagból

téglát préselnek. Próba alkalmával az anyagból három méter hosszú és 2-1 méter széles falat készítettek; alája és föléje tüzet raktak, egy óra hosszáig égni hagyták, úgy, hogy a hőlok az 1121 Celsius fokot is elérte. A gypsine kiállotta a tüzpróbát és annyira sem melegegett fel, hogy a gyújtó meggyuladhatott volna rajta.

† **Napszurás a növényvilágban.** A napszurás az embereknél eléggé ismert tünemény, mely sokszor halált okoz, de a növényeknél is előfordul. Sokszor megtörténik, hogy fiatal barackfák a déli nap perzselő sugarainak kitéve, egy pár óra alatt elhervadnak és nem képesek többé magukhoz térni. Más esetekben a fának csak egyes ágai kápiák meg a napszurást és csak ezek az ágak száradnak le, míg az egész fa életben marad. Vannak olyan növények is, melyek képesek magukat a napsugarak ily káros behatásától megvédeni. Ilyen többek közt a sóska, melynek virágai és levelei a forró déli órában lekonyulnak a föld felé, úgy hogy a növény mintegy déli almat aluszszá. Berthelot, a híres francia vegyész 1900-ban egy szőlőtőt figyelt meg, melyet napszurás ért. A napsugarak hatása a tókére nem volt olyan erős, hogy teljesen elpusztult vagy ágait elvesztette volna, de a szőlőfürtök fejlődésükben visszamaradtak. Egy része a bogycónak teljesen elfonnyadt, más része pedig satnya és kicsi maradt. A szőlőszemnek héja vastag, érdes és hasadozott volt; a leginkább megviselt szemek egészen megfeketedtek, más, némileg megérett szemek a héján barna foltok mutatkoztak. Berthelot megvizsgálta a napsugár által megviselt szőlőszemeket és azt tapasztalta, hogy a kevésbé megviselt szemekben aránylag elegendő cukor volt, a jobban megviselték azonban leginkább csak savakat tartalmaztak. Kiténik ebből, hogy nemcsak a szőlőhegyek árnyas oldalán terem savanyu szőlő, hanem ugyanez lehet a hatása a nagyon is forró napsugaraknak is, melyektől a szőlő szintén megsavanyodik.

† **Postahivatal a magában.** Sváje legmagasabb postahivatala a zermattgoernergratti vasút végpontján van, mely 3020 méter magasságban fekszik a tenger színe fölé. E posta viszi fel azon leveleket, melyeket a turisták akkor adnak föl, mikor már kigyönyörködtek magukat a pompás látványban, mely a Zermattról kinálkozik. A képes levelező-lapok száma, melyek a goernergratti levélsekényben összegyűlnek, óriási; szép időben a napi forgalmat több ezerre becsülik. Az állomásfőnöknek, ki egyszersmind a postát is kezeli, sok dolga van a képes levelező-lapokkal.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

A hatvani cukorgyár. Mint értesülünk, *Deutsch Ignác* és fia hatvani cukorgyára e hó 25-ikén megkezdte az üzemelt.

A nagybecskereki kiállítás meghosszabbítása. A nagybecskereki helyi iparkiallítás rendkívüli sikere arra indította a kiállítás rendezőségét, hogy azt augusztus hó 25-ig meghosszabbítsa. A kiállítás látogatottsága napról napra emelkedik. A kiállítók tegnapelőtt a kiállítás főrendezője, *Streitman Antal* tiszteletére lakomát rendeztek s emlékül egy ezüst serleget nyújtottak át neki. A lakomán jelen volt dr. *Dellimanics Lajos* alispán kiállítási elnök is, akit szintén ovációban részesítettek.

A newyorki tőzsde. *New-Yorkból* jelentik augusztus 22-iki kelettel: Az értéktőzsde eleinte likvidációk következtében határozatlan volt. Később néhány papír a vezető banki értékek vezetése alatt felszökött. Kedvező vaszkimutatás reménye is hozzájárult a hangulat kedvezővé tételéhez. Zárlat állandó. Részvényforgalom 650.000 darab.

Sertéskonsumvásár. (A székesfevárosi sertésvásár és közbághid intézősége.) Augusztus 23-án. Főhajtás: Zsírsertés, úgy mint öreg I. rendű 350 kilogramm felül — darab, II. rendű 280—350 kilogramm 80 darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogramm felül — darab, közép 220—300 kilogramm 17 darab, könnyű 220 kilogramm — darab, sülőd — darab, malao 40 kilogramm — darab. Összesen 101 darab. Hussertés ugyanint: nehéz 300 kilogramm felül — darab, könnyű 140—300 kilogramm — darab, sülőd — darab, malao 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Főhajtás összesen 101 darab. Előző napi maradvány 376 darab, összesen 400 darab. Eladott 376 darab. Maradvány 24 darab. A vásár irányzata lanyha — Következő árak jegyzetettek: Zsírsertés: Öreg I. rendű 350 kilogramm felül — fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm — fillérig, kanló — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 88—94 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 74—86 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm — fillérig, sülőd — fillérig, malao — fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogramm felül — fillérig, könnyű 140—300 ki-

logramm — fillérig, sülőd — fillérig, malao 40 kilogramm — fillérig, kilogrammonként, élőszuliban.

A budapesti gabonátőzsde.

Budapest, augusztus 23.

A kínálat ma elegendő volt, de csak néhány malom vásárolt. Forgalmaba került 30.000 métermázsza buza 5 fillérel alacsonyabb áron.

Rozsban nyugodt volt az irányzat.

Zab ártartó volt.

Tengeriben szilárd volt az irányzat.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 900 mm. 81 k. 7 K. 66 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 55 f., 150 mm. 82 k. 7 K. 55 f., 300 mm. 82 k. 7 K. 60 f., 500 mm. 82 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 82 k. 7 K. 52 1/2 f., 500 mm. 82 k. 7 K. 50 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 50 l., 100 mm. 81 k. 7 K. 52 1/2 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 50 l., 1500 mm. 81 k. 7 K. 40 f., 1200 mm. 81 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 50 l., 100 mm. 81 k. 7 K. 35 l., 200 mm. 81 k. 7 K. 20 f., 450 mm. 80 k. 7 K. 45 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 35 f., 250 mm. 79 k. 7 K. 35 l., 200 mm. 80 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 30 l., 100 mm. 80 k. 7 K. 47 1/2 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 17 k. 4 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 17 1/2 f., 500 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 76 k. 6 K. 50 f.

Marosi: 3000 mm. 80 k. 7 K. 20 f.
Ujzászi: 1200 mm. 80 k. 7 K. 35 f.
Fejérmegyei: 1000 mm. 80 k. 7 K. 30 f.
Pestmegyei: 2250 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 35 l., 300 mm. 80 k. 7 K. 35 l., 100 mm. 80 k. 7 K. 20 f. sárga, 400 mm. 80 k. 7 K. 10 l., 500 mm. 80 k. 7 K. 05 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 15 l., 100 mm. 79 k. 6 K. 75 f.

Martonvásári: 950 mm. 79 k. 7 K. 30 f.
Bánási: 100 mm. 80 k. 7 K. 15 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 15 f.

Csurugi: 100 mm. 80 k. 7 K. 40 f.
Bácskai: 100 mm. 78 k. 7 K. 20 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 20 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 20 f., 200 mm. 77 k. 7 K. — f.

Adai: 100 mm. 78 k. 7 K. 25 f.
Mitrovicai: 300 mm. 77 k. 6 K. 70 f.

Pancsovai: 4500 mm. 78 k. 6 K. 80 f. szeptemberi szállásra.

Mind három hónapra.
Rozs: 200 mm. 6 K. 30 f., 300 mm. 6 K. 30 f., 100 mm. 6 K. 20 l., 300 mm. 6 K. 19 l., 200 mm. 6 K. 18 l., 200 mm. 6 K. 15 l., 200 mm. 6 K. 15 l., 300 mm. 6 K. 10 l., 200 mm. 6 K. 10 l., 400 mm. 6 K. 10 l., 600 mm. 6 K. 05 f., 400 mm. 6 K. 05 f.
Árpa: 400 mm. 5 K. 50 f., 300 mm. 5 K. 45 f., 200 mm. 5 K. 35 l.
Zab: 100 mm. 5 K. 92 1/2 f., 100 mm. 5 K. 90 f., 100 mm. 5 K. 80 f., 100 mm. 5 K. 65 f.

Tengeri: 200 mm. 5 K. 25 l., 400 mm. 5 K. 20 f., 600 mm. 5 K. 17 1/2 f. kocsira rakva.

Készpénzfizetés mellett.
A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzen 50 kilogrammonként — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	Kiló	Kilogramm árs		Kilogramm árs	
		K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki új	76	0.—	0.—	50	7.20
"	77	0.—	0.—	81	7.30
"	78	2.05	7.20	—	—
"	79	7.10	7.20	—	—
Fehérmegyei	76	0.—	0.—	80	7.15
"	77	0.—	0.—	81	7.25
"	78	7.20	7.20	—	—
"	79	7.05	7.15	—	—
Pestvidéki	76	0.—	0.—	80	7.10
"	77	0.—	0.—	81	7.20
"	78	6.95	7.10	82	—
"	79	7.—	7.20	—	—
Bánási	76	6.85	6.95	80	7.10
"	77	6.90	6.95	81	0.—
"	78	6.95	7.10	82	—
"	79	7.—	7.10	—	—
Bácskai	76	6.90	7.—	80	0.—
"	77	6.95	7.10	81	—
"	78	7.00	7.20	82	—
"	79	7.10	7.20	—	—

Egyéb gabonafélék	Kiló	Kilogramm árs	
		K.-tól	K.-ig
Rozs új elsőrendű	70—75	6.10	6.25
" másodikrendű	—	5.90	6.00
Árpa akarsány	—	5.25	5.40
" egyenlő való	—	6.15	6.25
Zab elsőrendű való	—	0.—	0.—
Zab másodikrendű való	—	0.50	0.80
Tengeri búzánál	—	0.—	0.—
" márnál	—	0.—	0.—
Répe új káposzta	—	10.—	10.80
" búzánál	—	0.—	0.—
Kétes	—	0.—	0.—

A határidőszület folyamán a következő kitések történtek:
Októberi buza 1902. : 6.66—6.62—6.63—6.62
Áprilisi buza 1903. : 6.98—6.94—6.96—6.95
Októberi rozs 1902. : 5.86—5.82
Áprilisi rozs 1903. : 6.11—6.07
Októberi zab 1902. : 5.89—5.88
Áprilisi zab 1903. : 5.64—5.65
Májusi tengeri 1903. : 5.17—5.15
Augusztusi répe 1902. : —

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with 2 columns: Item (e.g., Októberi buza 1902., Áprilisi buza 1903.) and Price range (e.g., 6.61-6.62).

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsdén a Magyar hitelintézet mérlegének kedvezőtlen híre folytán a Magyar hitelrészvények gyöngültek és 5 K.-val estek, ugyszintén Osztrák hitelrészvények is csökkenek, míg a többi értékekben csendes volt az üzlet, ellenben Küzúti vasutérészvények 5 K.-val oleősbban záruáltak.

Valuta és érováltó változatlan. Előzőszo. Osztrák hitelrészvény 681.25-683.-, Magyar hitelrészvény 726.-, Jelzálogbank részvény 481.-, Államvasúti részvény 717.-, Közúti vaspályá részvény 641.-, 642.- korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 98.- százalék. Magyar Hitelbank részvény 724.50-725.75. Leszámítolobank részvény 466.-, 466.50. Osztrák hitelrészvény 681.-, 682.-. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 545.-, 547.-. Közúti vaspályá részvény 639.-, 640.-. Városi villamos vasut részvény 380.-. Déli vasutérészvény 67.-, 68.-. Államvasúti részvény 717.25 korona.

A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 634.-, Magyar hitelrészvény 726.50. Leszámítolobank részvény 466.-, Rimanurányi vasmű részvény 504.-. Osztrák-Magyar államvasúti részvény 717.75. Közúti vasut részvény 639.-. Villamos vasut részvény 380.- korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árúlioyomokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar korona, vörös aprószemű korona, vörös erdélyi korona, vörös búnsági korona, középszemű korona, nagyszemű korona. Disznózsír: budapesti 69.50-70.-, korona, vidéki korona. Táblaszalonna: légszenáritott vidéki korona, városi 4 darabos 58.50-59.-, korona, 3 darabos 62.-, 62.50 korona, füstölt korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 9.75-10.25 korona. 120 darabos korona, 100 darabos 18.25-18.50 korona, 85 darabos 17.50-17.75 korona. azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség 9.50-10.-, korona. 100 darabos 13-13.25.-, korona. 85 darabos 17.25-17.50 korona. Szilvai: sláviómiai 16.25-16.50 korona, szerbiai 14.25-14.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, augusztus 23. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Az új campagne nem hozott élénkséget a forgalomba; ezt az aratás késése okozta, mert tömeges kínálatot vártak a gazdagnak ígérköző aratás után, de hasztalan és csak ott tett a fogyasztás némi bevásárlást, ahol sürgős fedezeti szükséglet mutatkozott. Áránlyag javult a kereslet gabonaművekben, különösen Csehország részéről, ahol szintén elkéselt az aratás. Rozsban a fedezeti kereslet jelentékenyebb volt, mert a kínálat megfelelő minőségű áruban emelkedett s az irányzat szilárdult. A követelések 10 fillérral növekedtek.

Buza irányzata valamely gyöngült, a kínálat mérsékelt volt. Árpában osekely volt a forgalom, mert a kivitel gyöngén volt képviselve. Zab nyugodtan és hanyáló irányzattal keit.

A mai heti tőzsdén gabonaművekben az irányzat lanyhára fordult; buza jobban volt kínálva és 10 fillérral oleősbban lehetett volna szerezní, mint nyole nap előtt. Rozsot alig kínáltak s a fogyasztás tartózkodása következtében ez a cikk elvesztette e heti javulását és 5 fillérral oleőbb volt, mint szombaton. Árpában valamely nagyobb volt a forgalom. Tengeri 5.85 K., jól 15 fillérral drágább lett, zab 5-10 fillérral oleősbb; magyar zab új árú 6.20-6.50, régi 7.40-7.50 K. Határidőkre kereslet mutatkozott fedezeti oleőkra és általában javult a helyzet, csak buza nem részesedett a javulásban. Zárlatok: buza őszre 7.- K. után 6.88 K. 3 fillérral gyöngébb, mint a múlt szombaton; rozs őszre 6.29 K. után 6.19 K. 5 fillérral, zab őszre 5.75-5.76 K. 8 fillérral és tengeri 9-10 fillérral szilárdult. Egyébként jegyeztettek: Buza tavaszra 7.19-7.20 K. rozs tavaszra 6.40-6.42, tengeri július-

augusztusra 5.45-5.46 K., tengeri szeptember-októberre 5.47 K., repce augusztus-szeptemberre 10.70-10.80 K.

Liszttben pontos szállításra jó forgalom volt, az árak teljesen tartottak, korpa még mindig meglehetősen üzletellen.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzőszo. a kiegyezési tárgyalások eredménytelensége folytán gyöngye volt az irányzat, a véltelkedy pedig tartózkodó. Külföldről is gyöngye irányzatról érkeztek hírek.

A déli tőzsdén kedvtelen volt a forgalom. Zárlatok javult az irányzat, mely végivel szilárd volt.

Bécs, augusztus 23. (Magyar értékek zárlata.) 4% os aranyjáradék 121.40. Liza és szegedi kölcsön sorsjegye 162.25. Magyar vasúti kölcsön ezútsben 100.-. Magyar keleti vasúti állami kötvény 118.80. Magyar leszámítolobank részvény 465.-. Rumunurányi vasműrészvény 504.-. Magyar koronajáradék 97.90. 4% os Magyar földterem. kötvény 97.60. Magyar hitelbank részvény 726.-. Magyar nyercemény kölcsön sorsjegye 202.-. Kassa-oderbergi vasúti részvény 379.-. Magyar keresk. bank. Magyar cukoripar.

Bécs, augusztus 23. (Osztrák értékek zárlata.) 4% os papírjáradék 101.70. 4% os osztr. aranyjáradék 121.55. 1890-os sorsjegye 152.-. Osztrák hitelsorsjegye 427.-. Angol-osztrák bank 276.-. Bécsi bankgyesület 454.50. Osztrák-magyar bank 1585. Déli vasut 67.50. Dunagőzhajózási részvény 939.-. Dohányrészvény 312.-. Császári és királyi arany 11.32. Német bankváltó 117.08. 4% os osztr. járadék 101.60. Osztrák koronajáradék 100.10. 1864-iki sorsjegye 230.-. Osztrák hitelműzetségi részvény 683.-. Unionbank 539.-. Osztrák Länderbank 420.-. Osztrák-magyar államvasut 717.50. Elhavölgyi vasut 466.-. Alpeisi bányarészvény 398.-. 20 frank. arany 19.07. Londoni váltó 239.50 Bécsi Iramway Lít B. Bécsi Iramway Lít A. Lapótló 368.-. Az irányzat szilárd.

Bécs, augusztus 23. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 683.25. Magyar hitelsészvény 728.-. Angol-Osztrák bank 276.50. Bécs bankgyesület 455.-. Union bank 539.50. Länderbank 420.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 717.50. Déli vasut 67.50. Elhavölgyi vasut 467.-. Északi nyugati vasut részvény 453.-. Dohányrészvény 311.50. Rimanurányi vasmű 504.50. Alpeisi bányarészvény 398.-. Májusi járadék 101.70 Magyar korona járadék 97.90. 16rök sorsjegyek 111.25. Német birodalmi márka 117.06-117.11. Napoleon'or. Szilárdabb.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 23. (Tiszai tudósítás.) A mai tőzsdén határozott üzletlenség uralkodott. A Berliner Tagblattnak az a jelentése, hogy a Siemens és Halske-lé részvényfarság igazatóságát tulnyomó az a nézet, hogy a mult utólevót ne fizessenek osztrákok, általában nagyon tartózkodóvá tette a spekulációt s így történt, hogy bankok, járadékok, bányárészek és vasutak az egész első tőzsdéórán a kezdő-árlatokhoz képest változatlanok maradtak. Csak a második tőzsdéóra elején fizettek jobban egyes bank-és bányárészeket. Utimópénz 2-2 1/2%.

Berlin, augusztus 23. (Zárlat.) 4% os papírjáradék 102.10. 4% os osztrák aranyjáradék 103.75. Elhavölgyi vasut. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák-magyar államvasut 154.-. Kassa-oderbergi vasut. Bécsi váltó 85.50. Magyar vasúti beruházási kölcsön. Alpeisi bányarészvény. Edison 171.25. Gelsenkirchen 169.80. Laura-kohó 196.75. 4% os ezüstjáradék. 4% os magyar aranyjáradék. Osztrák hitelrészvény 215.10. Déli vasut 17.90. Károlyi Lajos vasut. Orosz bankjegyek 216.30. 4% os új orosz kölcsön 96.90. Török dohányrészvény. Olasz járadék 103.80. Magyar hitelbank. Dinamit Truszt 172.-. Harpeni 102.75. Az irányzat szilárdabb.

Berlin, augusztus 23. (A Budapesti Napló tudósítás.) Bési forgalom. 4% os magyar aranyjáradék 102.10. Magyar koronajáradék 98.80. Osztrák hitelrészvény 215.10. Osztrák-magyar államvasut 154.-. Déli vasut 18.-. Északi nyugati vasut 216.-. Elhavölgyi vasut. Orosz bankjegyek készpénz. Busenethradai. Orosz bankjegy. (Utimo.) Lombard.

Páris, augusztus 23. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut. 4% os osztrák aranyjáradék. Osztrák Länderbank. 3% os francia járadék 101.05. Ottomanbank 65.-. 3% os francia járadék 101.40. Alpeisi bányarészvény. Déli vasut. 4% os magyar aranyjáradék 103.25. Párisi bankrészvény 105.05. Osztrák járadék 102.50. Francia tőrszék. Járadék 100.35. Osztrák földhitelműzetségi részvény 1285. Török donányrészvény 344.-. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 23. (Zárlat.) 4% os papírjáradék 102.30. 4% os osztrák aranyjáradék 103.80. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák-magyar bank 114.-. Déli vasut 17.80. Elhavölgyi vasut 118.20. Londoni váltó 204.65. Bécsi bankgyesület 115.65. Villamos részvény 124.-. 3% os magyar aranykölcsön. 4% os ezüstjáradék 102.10. 4% os magyar aranyjáradék 102.35. Osztrák hitelrészvény 214.90. Osztrák-magyar államvasut 153.90. Északi nyugati vasut. Bécsi váltó 85.75. Párisi váltó 812.83. Unio bank. Alpeisi bányarészvény 196.-. Az irányzat szilárd.

Hamburg, augusztus 23. (Zárlat.) 4% os ezüstjáradék 101.90. 1890. sorsjegye 152.60. Déli vasut 17.75. 4% os osztrák aranyjáradék 103.50. Osztrák hitelrészvény 215.30. Osztrák-magyar államvasut 153.75. Olasz járadék 103.-. 4% os magyar aranyjáradék 102.-. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai jelentéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 22. A sorozászat irányzata: Változatlan. A) Hízók szeretek ára: I. Magyar esirőrendű: Oreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felül sulyban) terjedő sulyban) fillérig. Fialat nehéz páronkint 330 kilogramm felül sulyban) 111-112 fillérig. Fialat közép (páronkint 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 110-111 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. II. Magyar s zedei: Nehéz (páronkint 230 kilogramm felül sulyban) fillérig. Közép (páronkint 240-280 kilogramm sulyban) fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban)

fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felül sulyban) fillérig. Közép (páronkint 250-320 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban, fillérig. IV. Romániai eredei (Stachl); Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 290 kilogramm felül sulyban) 109-111 fillérig. Közép (páronkint 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 108-109 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 106-108 fillérig. Sorozatszám 1902. aug. 21. napján volt készlet 46.211 darab. 1902. aug. 22. napján lefajlaltott 280 darab. 1902. augusztus 22. napján elszállított 740 darab. 1902. augusztus 23. napjára maradt készletben 45.751 darab.

TAJÉKOZTATÓ. Liebig-féle Nékifőzhető minden konyhában. A legjobb húsleves gyors elkészítése. Jobbítja a levest, mártást, főzeléket stb. huskivonat.

Cinntubusokban, új, célszerű csomagolás, kis mennyiség, azonnali könnyű használhatóság. Katonák, vadászok, turisták és sportembereknek nélkülözhetetlen.

Időjelzés. Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. Budapest, augusztus 23.

A magas levegőnyomás a Biscanyi-tó és Közép-Ország között terül el, míg északi és déli Európát alacsony nyomás borítja.

Az idő északi Európa és a Balkán kivételével száraz és a magas levegőnyomás területén derült. Nálunk az erdélyi részekben tegnap is jelentékeny mennyiségű eső esett, ezenkívül a Déli vidéken és svájcban az Alföldön is voltak esők. A hőmérséklet kissé alacsonyabb lett. Közlés: Tulnyomóan száraz, meleg idő várható az ország déli részén még kevés esővel.

UTMUTATÓ.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárban Kerepesi-ut. 36. cimbalnok, hegedűk, fuvolák s minden más hangszer jutányos áron szereshető be. Kéltén zongoratermek a Kessuth Lajos-utcaiban (a Károly-kürt sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala-Kölcson Részvénytársaság. Bevezetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bánke Gyula. Központ: VI., Andrássy-út. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjegyek felvásárlás helye: IV., Ferencliek-ter. 4. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-kürt 13.; IV., Ferencliek-ter. 4. (frány-utca sark); VII., Király-utca 57.; VIII., Jász-t-kürt 2.; VIII., Üllői-út 6. sz.

Elő Leánykiképzésitási Egylet m. sz. Leány-és ifjúkiképző-intézet, Budapest, VI., Tere-kürt 40-42. (az intézet saját földjében.) Az intézet vargánya 1901. december 31-én 7.874.385.14 korona. Eddig kiképzett biztosított főke több mint 6.856.742.84 korona. Ezen intézetnek gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Vizállás. Table with columns for location (e.g., Inn, Duna, Pest, Buda, etc.) and water level measurements for Aug. 22 and Aug. 23.

Színházak, szórakozó helyek.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. augusztus hó 24-én.
 Délután 4 órakerékel helyárakkal.
A sport.
 Este:
Déliabók hazája.
 Irta Lovász János.
 Kezdeté 7 1/2 óraker.

FÓVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. augusztus hó 24-én.
 Délután 3 óraker félhelyárakkal:
Haraszthy Hormin vendégfelléptével.
Az „Arany Kakas”.
 Bobózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G.
 Magyarosította Fái J. Béla.
 Este:
A szép Darinka.
 Eredeti népszimű 3 felvonásban.
 Kezdeté 7 1/2 óraker.

VAROSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. augusztus hó 24-én.
 Délután 4 óraker:
Ujházi Ede mint vendég.
A lengyel zsidó.
 Szimű 3 felvonásban.
 Este:
Ujházi Ede mint vendég.
Budapesten.
 Vigjáték 3 felvonásban.
 Kezdeté 7 1/2 óraker.

Ós-Budavára.

Ma kapunyitás d. u. 3 óraker.
Nagy népünnepély
 mindenféle mulattató szórakozásokkal.
A nagyszínpadon 2 diszelőadás
 a délutáni gyermekek befolyt nem fizetnek.
Remek, egészen új variété-műsor.
 Dario világhírű francia táncduett. Steinhardt a kitűnő kórikus és a többi elsőrangú számmal.
 A nagyszínpadon „Tófi-tófi” eredeti bohóság.
 50 tagból álló kitűnő honvédezenekar.
 Nagy tombola! Minden sorjeggy nyer!
 Lovardá és számos más szórakozás.
 Belépőj 60 fillér. Gyermekjeggy 20 fillér.
 F. elővezénylés Jerevák minden napokban.

FÓVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató
 Nagymező-utca 17.
 Jelligo: Sokat ki ad
 Mindenkinék juttathat;
Pompás program.
 Kezdeté 8 óraker.
 A télkeriben reggel 5 óráig Vörös Etok cigányzenekara.

VÖRÖS KERESZT
MALATA KÁVÉ
 A PÖTKÁVÉK
KIRÁLYA
 HONI-IPAR
 GYÁRTELEP,
BUDAPEST
 I. KRISZTINA KÖRÜ
 107. sz.
 MINDEN
 FÜSZER ÜZLETBEN KAPHATÓ

Még csak rövid ideig!

CIRKUSZ CARRÉ OSZKÁR

(az állatokban).
 Ma, vasárnap, 1902. augusztus 24-én
2 nagy diszelőadás 2
 délután 4 és este 7 és fél óraker.
 Színpad körül:
A délafrikai háboru.

Nagy kiállításos némajáték, nagyzerű balcettéttel.
 Fellépnek:
Shadow testvérek parterre gladiatorok
 Mr. HARDEEN, az ugynevezett kőrő-király, Armando,
 az eredeti bohó, és
 Holnap este 7 és fél óraker: nagy előadás.

Ne vegyen senki
hangszert,
 mig

Reményi Mihály
 a magy. kir. zeneakadémia és cs. és kir. katonai zenekarok szállítója legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta meli ingyen és bérmentve küldetik Budapestre.
 VI. ker., Király-utca 44. sz.
 Kivitel nagyben és kicsinyben.

lévő sorjegyeket kiváltunk, azokra magasabb és olcsóbb kölcsönt adunk. Sorjegyekre és vidéki társaság-pénztári részvényekre apróbb részletekben visszavétel és olcsó kölcsönt adunk.
HECHT BANKHÁZ
 Budapest, Ferenciek-tere 6.
 Főlk: —
 Erzsébet-körut 32.

MEGNYILT A SECESSIO-SZÁLLODA

harmine elegánsan berendezett szobával,
VI., Nagymező-utca II. sz.
 (a városi villamos vasút megállóhelyével szemben).
 Minden kényelem. Villamos világítás. Olcsó szobaárak.
 Utazóknak kedvezményes árak.

Zsebórák
 5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
 kaphatók
Polgár Kálmán
 órás- és ékezer-üzletében
 Budapest, Erzsébet-körut 29. sz.
 Vidékre árjegyzék bérmentve.

Szalámi

elsőrendű budapesti gyártmány Herz, Del Medico és Dozzi-féle, napi ártért kapható
Gelb Ignác sajt- és vaj-kereskedőnél
 Kerepesi-ut 49. sz.

elő és. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
 BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
 (száját házában).
Arany-érmekkel-kitüntetve.
 Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-, bányai- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mézben feloldhatók, száraz állapotban, poralában és 4-6 különböző mintában kilóként 16 król fölfele szállítatnak és a mi a festék színtiszaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
 200 korona jutalék utazások kimutatásáért.
 Mintakártya, ugyintén utasítással kívánatra ingyen és bérmentve.

Valóban!

 nagyszerűen segít, mint utólréhetetlen fővápusztító szer.
 De csak üvegekben vásárlandó ott, ahol Z-szörün-pinkátok vannak kifüggesztve.

Alapítottott 1875.
Deutsch Gábor.

Elismert fényképező készülékek
 kettős
 Lochner zseb-camora, reflex-camera, Kodakok, Gyró- és Steinheil-objektívumokkal is, fény-átvezető, terevő-készülékek iskolai és magánhasználatra. Szárító-lemez, másoló-papír és mindentelö vegyszer Állandóan friss minőségben. Szavatványasnak Lochner fényképezési lapjából a Phot. Mittheilung-ból, valamint árjegyzéket ingyen küld.
R. LECHNER (Wilh. Müller)
 cs. és kir. udv. fényképezési cikkek keresek. Fényképezési készülékek gyára. — Állásolintézet amatőrök részére. Bécs, Graben 31.

Budapest, V., Erzsébet-tér 7. sz. Böcsi-utca sarkán. Zouzora, pianó, cimbalom és harmonium gyári telepe.
Olcsó bérlet.
 Hangulások és javítások szülőháza a vidéken is.
Árjegyzék ingyen.
 Előnyös részletfizetési feltételek

Lähne-féle tan- és nevelő-intézet
SOPRONBAN
 Fennállásának 50. éve.
 Teljes főgymnasium, 6 reálosztály és elemi iskola.
 Bizonyítványai államérvényesek. Felvesz új növendékeket a 8-18 éves korig. Egyéni nevelés és tanítás! Szigorú felügyelet és ellenőrzés! Egészseges felkészítés a városban kívüli kertek közüli! Mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál az igazgatóság.

Butor!
 Saját készítményű dírványok, oltományok, szalaggaratúrák, affrik- és löszormatások valamint sodroy ágybetétek, ebéd- és hálószobabútorok, ingórák, asztalok, ágyak, függőágyak és konyhaberendezések, jó, azelőt kivételben előnyös részletfizetésre is jutó árban kaphatók. Tiszteviselők, papok, katonatisztek, tanítók és jegyzők kedvezménymentesen részesülnek.
Náthán Ignác
 bútortörőnkára Budapest, VII., Erzsébet-körut 23.

Nagybirtok elárverezése.
 Vb. Weisenbacher Endre esőföldjéhez tartozó Nögrádegy, Harancs-Berényi község határában fekvő, a karnaberegyi l. sz. tölgyerdőben fekvő 364/30 1200 magyar hold kiterjedésű és a 60. sz. tölgyerdőben fekvő 222/302 1200 magy. hold kiterjedésű földbirtokok, miután a f. évi július hó 9-én megtartott árverési eseményre a beidott utóajánlat folytán hatálytalanná vált, újabb most már végleges bírói árverés alá kerültek, mely a salgótarjáni kiz. járási bíróságnál 1902. évi szeptember hó 23-én d. e. 10 óraker fog megtartatni.
 A birtokos a k. b. erényi l. sz. tölgyerdőben fekvő birtoknál 1904 k. 29 ill., a 60. sz. tölgyerdőben fekvő birtoknál 490 k. 60 ill. Szegegyben van megállapítva.
 Bővebb értesítés, birtokleírások és árverési feltételek Bende Ödön dr. tőmegmondónk iródszámban, Budapest, V., Váci-körut 76.

Most jelent meg!
Latin-magyar Zsebszótár
 középiskolák számára.
 Szerkesztette:
SCHMIDT JÓZSEF
 állami főgymn. tanár.
 I. rész: Latin-magyar. II. rész: Magyar-latin.
 Egy-egy rész csinos és színes vázlatkötésben 2 korona.
 Mindkét rész egy erős félbőr-kötésben 4 korona.

A Schmidt József-féle latin-magyar zsebszótár aránylag kis helyen mindazt nyújtja, a miro a tanulónak szükséges van. Schmidt szótára nem hagyja a tanuló kérdéseit sohasem felelet nélkül, mert előtte éppen csak a kérdések feleletét folytat munkájá készítmény. Minden egyes szófeleletre megadja, hogy a könyve feletti gőnyedő tanulóra gondolt a szerző, ennek a személtel igyekszik látni, egyre arra gondolt, hogy ennek munkáját könnyítse.
 Meg vagyunk győződve, hogy ezt a szakmunkát is fel fogják ismerni és úgy a tanítók, mint a tanulók szempontjából maguk fogják legjobban előmozdítani az értékes munkának gyors elterjedését. Ez a munkájuk szerű könyvben lesz, mert a díszes vázlatkötésű, nyomdailag is szép kiállítású, a szemre nézve kellemes betűkkel szedett szótár egy-egy részének ára mindössze 2 korona.
 Megjelent és kapható az „ATHENAEUM” hrad. és nyomdai részvénytársulatnál Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz.

Tan- és nevelő-intézet
 nyilvánosság joggal
Budapesten, Hold-utca 19. sz.
 Az intézettel 25 év óta áll fenn.
 Dr. László Mihály nyilvános főgymnasiumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.
 A növendékek lehetnek bennlakók, félkiosztosok és bejárók. Ertesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály, igazgató.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten!

HÉTFŐN

KEDDEN

és

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával is a **Párisi Nagy Áruház** minden vevője, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol,

teljesen ingyen kap

saját, vagy akármely tetszés szerinti kisebb fénykép után egy

életnagyságu fényképet

elkészítve, csak a passe-partoutért fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!!

elárúsítása (a többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adatnak el.)

a diszmi- és háztartási cikkek osztályában:

- Fénykép-album**, nagy quart alak, bordó selyempaluchból, díszes ábrítvánnyal **50 kr.**
- Képes levelezőlap-album**, vízszintesben, díszes fóliával, 100 drb levelezőlapnak **35 kr.**, 500 drb levelezőlapnak **75 kr.**
- Látképes levelezőlapok**. Díszes kivitelű színes látképek, virágok, tájképek, különféle alakzatok, 50 drb különféle válogatott, finom kártya összesen. **30 kr.**
- Levélpapír**. 40 drb finom levélpapír és 40 drb finom boríték, díszes arany nyomtatású magas dobozban **40 kr.**
- Tejás-olajszappan**, rudakban, hossza 12 cm. külön jó minőségben, 6 dro **40 kr.**
- Női készlet** négyzet alakú tiszta bőrbeli, bővíthető ráncokkal, díszes arany nyomtatású magas dobozban **55 kr.**
- Fénykép-keretek**, nehéz öntött fémbe, nikkelre, órási nagy és rendkívüli díszes kivitelben, magassága 36 cm. kabinet- vagy vidék-képek részére **90 kr.**
- Tintatartók**, öntött fémbe, igen díszes és nagy kivitelben, üveg-tartalékkal és fémfedélvel. **45 kr.**
- Utazási kellékekhez való szappan-, kefe- és fésű-tok**, fekete viaszkosvázsondból, hossza 45 cm. **45 kr.**
- Zsebben hordható utipalack**, 16 centiméter magas, 9 cm. széles és lapos alaku, díszes kivitelű üvegpalack, szabadalmazott porcellán-csapkával, gummi-betéttel. **12 kr.**
- Kézi utasotláskák**, fekete viaszkos-bőrbeli, ballonformás, nikkelkerettel és zárral. **75 kr.**
- Nikkel kenyérfoszló**, fényes nikkelből, díszesen ábrítva. **35 kr.**
- Csemegekészlet**, alma- v. körte-alakok majolikából, mint állvány, 6 drb majolika-nyelű késsel együtt egész készlet **35 kr.**
- Szőlőmosó**, finom üvegből, nikkel foglalat, fogóval és fedővel **40 kr.**
- Gyümölcsfőzőalgó-tál**, igen díszes és nagy gömbölyű majolika-tál, 5 cm. magas díszes, fényes nikkelkerettel, öntött fogókkal. **75 kr.**
- Dugóhuzó**, önműködő készlet, mely egyszerű csavarása által a dugót önmagától fölhúzza **25 kr.**
- Női kézi-rídikál**, finom világoszínű selyemből, színes virágos mintával. **38 kr.**
- Férfi-öv**, dupla erős szövettel, 7 cm. széles, minden bőségre igazítható, bőrről rávarrott, becsukható órástartóval. **35 kr.**
- Férfi és női nyári-féltalp**, erős, barnaszínű vitorlavázsondból, bőrtalppal és bőrsarokkal, sárgabőr-órral és szegélylappal páruja **75 kr.**
- Gyermekrek részére páruja** **50 kr.**
- Fogkefe**, ceont-nyéllel, négy soros tiszta fehér, áthúzott sertés-szőrrel, drbjá **10 kr.**
- Kalodont**, valódi „Sarg”-féle, tubusban, drbjá **22 kr.**
- Hajstbőkészlet**. 1 drb hajstbővő, hegyes, 1 drb hajstbő-géppel együtt **20 kr.**
- Acél-olaj**, valódi kovacsolt angol-acélból, fényesen nikkelre, hossza 16 cm. **25 kr.**
- Cipőkészlet**. 1 drb 22 cm. hosszú fényeskefe domboru, keményfahattal, 1 drb sárkefe és 1 drb kenőkefe, 3 drb összesen **20 kr.**
- Ruhakefe** finom fényezett fahattal **38 kr.**
- Féjkefe** finom fényezett fahattal **38 kr.**

A fentebbi cikkekre vonatkozó levélbeli vagy postautalványi megrendelések helybeni ná y kellendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről ingyen és bérmentve.

A sárospataki kovamalomkö-gyár-egylet

ajánlja kitűnő hírnévű **sárospataki kova-malom-köveit.**

Megrendelések elfogadhatnak a sárospataki

Kova-Malomkö-Gyárban, Sárospatakon

(posta, vasut- és távirda-állomás) Árjegyzék kívánata ingyen és bérmentve.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaservi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelogetben ajánlható

Dr. KAJDACS, v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiail rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klitid-palota (Áttaróház és lift használat)

A legelhanyagoltabb húgycsőfolyásokat, legnyolcsabb húgyhólyagbetegségeket, bújakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legnyolcsabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magómléseket, nőknél fehérfojást befecskendezés nélkül, a legmakaacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hágerinebajokat gyógyít a legnyolcsabb módszerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Néznek úgy mint férfiaknak külön be és kijárat külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszolunk; esetleg gyógyszerre is gondoskodva lesz.

Budapest, Károly-körút 12. **KOHN HEILMANN ÉS FIAI** Cs. és kir. udvari szállító.

Iskolai öltöny

a legjobb tiszta gyapjuból a legolcsóbb szabott árral ellátva a legnagyobb választékban kapható

KOHN HEILMANN ÉS FIAI

az „ANGOL SZABO”-hoz címzett legnagyobb férfi- és gyermek-ruha áruházában Budapest, Károly-körút 12. szám.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET vasuton és hajón, az átrakodás és csomagolás megtakarításáért, előford az eláraható Szabadalmazott **ButorKocsi**val **Caro** és **Jellinek** szállító, Budapest, V., Arany János-u. 34.

LAKÁS ABLAK TISZTÍTÁS PADLO BEERESZTÉS FEREG IRTASI

DITRICHSTEIN KERTÉSZ UTCA 18. TELEFON 14 59

SZONYEGPOROLO ES MECOVOVALLALAT

Ha hirdetni akar

lépjön velünk összeköttetésbe, — Képesek vagyunk az újságok eredeti árából

a legnagyobb engedményt

kieszközoelni, elvállaljuk a legkisebb megrendelést is, mit a legnagyobb gondnal és gyorsan végzünk, és gondoskodunk a hirdetések kedvező elhelyezéséről. A mi

apró hirdetéseink,

melyek hetenként háromszor a „Neue-Freie Presse” és a „Neues-Wiener Tagblatt”-ban jelenik meg, a legolcsószorúbb

hirdető organum

vétel és eladásnál, helykiírásnál, hely-, társ- és közvetítő-ajánlatoknál; vállalkozásoknál való részveszésnél stb. Árjajánlatok és felvilágosítások teljesen díjtalanul.

M. DUKES utódai

Max Augenfeld & Emerich Lessner

hirdetési iroda

BÉCS, I., Wollzeile 9. szám.

Nincs többé sérv! 10.000 korona jutalom

annak, ki az én módszerem alkalmazása mellett, sérvétől teljesen meg szabadul. — Legnagyobb kiitteltetés, ezernyi köszönőlevelék. Tisztelet ingoványosnak kérem. Dr. Keimann-Valtkeben 152. sz. Hollandia. Műtán költői le-velők 25, levelezőlapok 10 fillérel bérmentesítendőek.

A haj újranövése! Nincs többé kopaszág!

Egy emulsióreméselt szer, mely férfiaknak, nőknek és gyermekeknek egyaránt gyönyörű haját kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a korcsos, vörös, pörncsés fejet és sürűsíti, hosszúra növeszti, valamint nehézség és sejmesség teszi a haját. A korán megcsúszott haj festés nélkül visszanyerheti eredeti színeit. A kopasz fejnek a haj, valamint a szemöldök és szemöldökűk újranövését idézi elő. Amerikában „Lovacrin“ név alatt egy szert találtak fel, mely izentán növényekből lesz készíve, nem kell ennek használatát óvakodni, mert még a legfinomabb fejbőrnek sem ártalmas.

Nincs semmi ok arra, hogy Önök vagy gyermekeinek ritkiss és csonévsz hajnövekedés legyen. Az egészséges hajra, mint vé-derre, egy létezik mint nyáron szőlőre és az egészséges halványs szálak úgy a gyermekek, mint a felnőttek folyton ki vannak téve megfűlésnek. Az anya vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a hajot és évek mulnak, míg a természet ezt a hibát pótolja. De ki tekinthetnek ezek csodálatos szer tulajdonságban akkor, midőn kezelik köztük ezer és ezer bizonyított levlél van, melyek oly egyenkénti eredmények, kiknek szavaihietőséghez ké-tség nem fér. A Bócsa „Medicinalis-Chirurgisches Centralblatt“ orvosi szaklap 1901. dec. 27-én megjelent 52. száma egy föltűntetett ké-pek között, melyben konkrét esetekben mutatja be Dr. Kulsitzky lement kései orvosnak a „Lovacrin“ telt kísérletét és elé-rtégs eredményeit. Dr. Kulsitzky érdeklődött kísérletéből vi-lágosan kitűnik, hogy a Lovacrin a legkínzóbb és megbízhatóbb óvszer kopaszág, hajkihullás és korpa ellen.

Nincs messze többé a korpa, a hajhullás és a kopasz-ág, mint azt a fönti kép mutatja.

Néhány orvos véleménye:

- „Lovacrin“ itt hat esetben sorbörhöz (korpaképződés), effluviám (hajkihullás)-nál kitűnő szolgálatot tett a mindig azon levez, hogy alkalmas esetekben megint alkalmaztam. Minden-estre kérek nekem meg a fűveg „Lovacrin“ kitűnő el-ér-égs eredményeit. Dr. Ladislaw Boroch, orvos, Lemberg. Az én által beküldött „Lovacrin“-at 4 esetben ideálitól kopaszágnál, illetőleg beteges hajkihullásnál igen kedvező er-ményt értem el és szívesen gyakorlatilag mindig ajánlani fogom. Dr. Karos József, orvos, Budapest. Felhívásom folytán a „Lovacrin“ a többesrű alkalmazásánál és igazdomban elismertem, hogy az nekem korpaképződésnél és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatot tett, mindig folytán azt tovább ajánlani fogom. Dr. Garner Lajos orvos, Lébény. A „Lovacrin“ nál mostanig igen meg vagyok elégedve. Emlé-rem, hogy egy hajnövekedés szerhez bizalmam van. Magamon az antihörböz hatást észleltem és előbb kopasz helyeken kis hajnak újranövését találtam. Hazámban ajánlani fogom. Dr. Kasimir Schamot orvos, Lemberg. Ha az eredmény nem változik, a „Lovacrin“-nál nagyon meg vagyok elégedve. A fönti eredményt és eredményt, a melléti a hajnak szaporodása fölsmerhető. Az első hatást ma gamon tapasztaltam és nagyon örültem a csatáros eredményem. Dr. Ernst Ferencz orvos, Tamásy. Az Ön kívánságának szívesen eleget teszek és bizonyítom, hogy a „Lovacrin“ nagyon sok sorbörhöz (korpaképződés) eseteknél kitűnő szolgálatot tett, nevezetesen kezdő hajkihul-ásnál. Dr. Korn Gyula orvos, Kolozsvár. Mivel a „Lovacrin“ arra szolgál, hogy idősebb személyek-nél a korpaképződést, hajkihullást és kopaszagot akadályozza meg, minden anyának fontos tudniuk, hogy létezik egy cosme-ticum, mely a kis kedvencünknek remek haját eredményez. Egy nagy üveg „Lovacrin“ ára, több haza elengedő, 5 kor. 8 üveg 12 kor. 8 üveg 20 kor. Szétküldés utánvétele vagy a pénz előleges beküldése mellett az az ország raktár által.

M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.

Raktár Budapestben Petróvics Miklós drogeriájában IV. Bécsi-u. 2. Török J. győztes VI. Király-u. 12., Nádor győztes VI. Váci-körút 17., Neruda Nándor drogeriája IV., Kosuth Lajos-utca 7., Thalhammer & Seltz drogeriája, Molnár és Moser drogeriája, IV., Koronaherceg-utca 9. szám.

!FONTOS! SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK! Sérültek ne mulasszák el! prospektust kérni a Magyar Orvosi Műszertár Budapest, VII., Kerepesi-u. 33. (A Rókus-körház templománál szemben.) legújabb szabadalm. Univerzális sérvkötőiről. Férőltan eredmény! Kényel-mes, könnyű kis nyomlappal a legnagyobb sérv is elszártható. Ugyanoly jóhatással kösszünk; máts, káts, műtűszek, lábrégek, fűszők ferdén-nőtteknek, egy-mestartók, haskötők és gummi-hariganyák mőreket szerelnek. A betegségekhez szükséges cikkek a valódi francia különlegeségök-vel üveztek, orvosai rendszerre kaphatók. Alkalmos árjegyzé-keket barkánk ingyen a bér-men-tive kiküldetésénél.

Párisi kiállítás: Arany érem:

ARNOLANDY

cipő-fényezés, a világ legjobb fényezője, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságot fenntartja. Alapított 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

Asztalos és kártyázott legjobb minőségű BUTOR

Schwarz Lipót és Testvére kártya- és bútorkereskedők bútorkészítők Budapest, VII., Hársfa-utca 37. sz. (saját házukban) Vesselésényi-utca kereszteződésénél.

Table with 2 columns: Price and Quantity. 100 kor-101 200 koronájú havi részlet... 10 kor 200... 200... 800... Képzőművelésben 10%-os, csomagolóadót 20%... Képes árjegyzékért 60 fillér fizetendő, mely öszeg az árjegyzékért visszatérítendő.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlja, Európa legjobb államában fényes sikerrel alkalmaztattik mindenemelő bőrtételek ellen, nevezetesen idült pikkely-ször, kez és elősdi kitégek nyugtázott orr-rezesség, óvszer, fejfájás, lábzúzás, fej-és székrekedés ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fakátrányok 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappannal 100%-ig kezelesen különbözik. Csak azok el-lírülése vögött határozottan Berger-féle kátrány-szappan megrendelése az ismert védjegyre val figyelmeztetés kérések. Idült bőrbetegségek nél sikerre alkalmaztattik a kátrány-szappan helyett a Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. A gyengébb kátrány-szappan az ARCBŐR TISZTALANSÁGI ellenfóltására, a gyermekeknek valamennyi fohotegség ellen föltűntetésben bősztésű, mosó és fürdőszappan mindennapi használatnál szolgál a Berger-féle glicerin-kátrány-szappan 35%-os glicerin tartalmával és finom illattal. Ara minden fajnak használati utastással együtt darabonként 35 kor.

A többi Berger-féle szappannal különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőr finomsítására, borax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simítására, hímő-lőnyök és mint fertőtlenítő szappan, Berger-féle fény-fürdő-szappan és fény-pere-szappan, Berger-féle gyer-mek-szappan a szeszre kor részére (25 kor).

Berger-féle Potrosulfid-szappan része orv. kiték, bőrléptetőség és arcvörösség ellen (75 kor), szőrző-szappan igen hatóságos.

Berger-féle kénés tejszappan milffeszter és arc tisztítására ellen. Tannin szappan láb-zúzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsőgben 1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányszoknak. Ara 30 kor, a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappano-kat illetőleg utalunk a rőpiratókra. Csak Berger-féle szappano-kat kell kérni, miután szántalan hatástanú utalások vannak. Minden Berger nevű hamítotték is for-dulnak elő, kerütek a fentebbi védjegyre, valamint a gyára „G. Heil & Comp. Troppan“ fögyelemmel lenni.

Ezermegjellel kitűntetve a nemzetközi gyógyszerkiállításán Bűcsben 1883 és arany érem a párisi kiállításán 1890.

Budapesten nagyban és kicsinyben kapható: Török József gyógyszerárban, Király-utca, továbbá kicsinyben Budapestben a Magyarországi Szerszám- és Varrásipari minden gyógyszer-tárban. A Berger-féle szappanok minden jobb drogeriában és illatszerkereskedésben kaphatók.

Üzletnagyonbbitás

maist az Szesz raktárban levő nyári cipők melyek leszállított áron kaphatók. Ne mulassza o senki e kedvező alkalmat mert ha előadomán juthat saját készített labbelhez és pedig: 3000 pár föltűnt elegáns gyermekcipő 1 fűtől följebb Férő 1. Legűve és legújabb Derby borjúbőr-bakancs. fr 3.50 Fekete vagy sárga bacará, fűzős vagy csőg. . . 3.20 Gombos, fűz. vagy cug. szalon-lakból, női 3.50, férő 3.00 Férő v. női fűzős cipő, amerikai bőrbőrből, igen csinos . . 3.50 Chevrax cipők 8.—, box vagy lak, angol bakancs . . 4.50 Fűzős viabőrű 3.20, belsőleg vagy sima borjúbőrű. . . 3.— XG: Fekete v. sárga sárga fűzős v. csőg 3.—, gombos . . 3.30 Cug. v. fűzős bőrből 3.50, chevrax fűzős 4.—, gomb. . . 4.50 Lak, kivágott 1.50, korosztály 2.—, regatta. . . 2.50 Fekete vagy sárga, fűzős vagy gombos félcipő . . . 2.20 Ebelstein csőg cipő 2.50, regatta . . . 2.—

Arjegyzék, csomagolás és szállítólevél ingyen. Nem megfelelő kicserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.

DÓCZI M. Budapest, Kerepesi-ut 10. sz.

Leánynevelő és tanintézet Rákospalotán

nyilvánossági joggal felruházva. All 4 elemi és 4 polgári osztályból. Kitűnő ténorék. Elfogad bennlakó növendé-keket (felütköztet). Kiállít államvényes bizonyítványokat. A nevelői díj igen mérsékelt. Rákospalota Budapesthez csak 15 pernyi távolságban fekszik, egészséges, falusi levegővel. Tágas, árnyokos kert. Kivánatra ismer-tetővel szolgál. özv. Moré Stettner Augusta, igazgatónő.

Ered. párisi — szállít a legolcsóbban

hygienikus Hans Dostal árukat

Bécs, VIII. 2. Lorchenfelderstr. 62. Probukidom 1, 2, 3, 4, 5 frt. Szétküldés titoktartás mellett. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Titkos betegségek szakorvosa

Dr. CZINCZAR J. egyetem. orvostudor egyéni férfiaknál és nőknél foglalkozást avat nékült mindennemű bűnyári régi kórák Nemi betegségek egy mint gyengédfólyást, hólyag-és vizeletét bajokat, bujakörös sebeket, syphilist, gonorrhoeát eredő ideggyógy, almagkakosabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá Nemi gyengédfóly állapotokat (impotentia) meglepő biztos eredményt gyorsan a legújabb módon. Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e. Rendeles: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig. Későn várótermék. Levelekre rögtön válaszolok.

Tankönyvek a felső kereskedelmi isk. számára

- Tanárok, szülők és magántanulók fögyelmé-ájánlja. A nagy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterűk által engedélyezett felső kereskedelmi iskolák tankönyvei jegyzéke. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer I és Flai) es. kir. udvari könyvkereskedés kiad-bívaltában Budapest, VI., Andrássy-u. 21. szám alatt. Magyar olvasókönyv. Dr. Balassa Józseftől. I. kötet 3 kor. II. kötet 2 kor. 80 f., III. kötet 3 kor. Poetika. Olvasókönyvvel. Dr. Négysy Lászlótól. kor. 20 f. Dr. Riedl Frigyesztől 2 kor. 80 f. Rhetorika. Olvasókönyvvel. Dr. Négysy L.-tól 3 ko 20 f. Dr. Riedl Frigyesztől 2 kor. 60 f. Dr. Zlinszki Aladártól 3 kor. Irodalomtörténet. Olvasókönyvvel. Tóth Sándortól. kötet 3 kor. 20 fill., II. kötet 2 kor. 80 f. Dr. Váczy Jánostól. I. kötet 4 kor. 80 f., II. kötet 3 kor. 80 f. Dr. Wessely Ödöntől. Magyar versen. Bekics Ignációl. 1 kor. 20 f. Költői olvasmányok. Fones és Lódszól. 2 kor. 40 f. Magyar helyesírás szabályait. Összeállította Hoffmár. 40 f. Magyar fogalmazó. Sándor Domokostól 3 kor. Parancsok. Kölesy Ferencstől. 80 f. Német grammatika (Deutsche Grammatik). Felsman Józseftől. 2 kor. 80 f. Német nyelvtan. (Deutsche Sprachlehre). Fleischhack M. Fr. és dr. Kárpáti L.-tól. 2 kor. 80 f. Rendszerez német nyelvtan. Dr. Kemény Ferenc 2 kor. Endrei Akostól. 2 kor. Német olvasókönyv. Garai Ede és Jeszo K.-tól. I. kö 2 kor. 40 f. II. kötet 4 kor. Német tan- és olvasókönyv. Dr. Heinrich G.-tól. I. kö 2 kor. 80 f., II. kötet 2 kor. 80 f., III. kötet 2 kor. 40 f., IV. kötet 2 kor. 40 f. Magyar-német kereskedelmi levelezés. Garai E. Pinterisz K-tól 4 kor. A német irodalom rövid vázlatja. Heinrich G.-tól. 2 kor. 40 fillér. Német stílusgyakorlatok. Garai Edétől 2 kor. Endr Akostól 2 kor. 40 f. A német helyesírás. Dr. Kemény Ferencstől 50 f. A német helyesírás szabályai. Schwicker J. H. Tiber A.-tól. 1 kor. 20 f. A német rhytmika alapjainál. Felsmann J.-tól. 80 Levelezési oktatás a német nyelv tanulására. Ród Adóftól. Teljes 40 levélben. 16 kor. Egy-egy lev 40 fillér. Deutsches Stibuch. Dr. Schwicker J. H.-tól. I. ré 1 kor. 28 f., II. rész 2 kor. 40 f. Német-magyar, magyar-német szótár. Dr. Schack Bő és Bartos F.-tól. Francia nyelvtan és olvasókönyv. Mébold és Ujvá B.-tól. I. kötet. 1 kor. 80 f., II. kötet. 2 kor. Bart és Dr. Chovancsák I.-tól. I. rész 2 kor. II. rész 2 kor. Barlos és Dr. Kilmó M.-tól. Dr. Thei Gyulától. Haladókat tanf. 2 kor. Rendszerez francia nyelvtan és olvasókönyv. Mébc F. és Ujváry B.-tól. 4 kor. Kis francia nyelvtan. Dr. Theisztfől. 1 kor. 60 f. Petite grammaire française. Dr. Theisz Gyulától. I. kö 60 fillér. Francia olvasókönyv és szógyűjtemény. Bartos Chovancsák I.-tól. I. rész 60 f., II. rész 80 f. Francia olvasó- és gyakorlati könyv. Dr. Theisz Gy.-t I. rész 1 kor. 60 f., II. rész 1 kor. 80 f., III. rész 3 korona. A francia kereskedelmi levelezés. Bartos és Matyó K.-tól 2 kor. 40 f. Előhoz francia olvasó- és gyakorlati könyv. Bartos F. Matyóka K.-tól. 2 kor. Francia-magyar és magyar-francia szótár. Dr. Thei Gy. és Matskássy J.-tól. Francia-magyar rész I—IV. füzet. Egy-egy füzet 1 kor. 25 f. Francia társalgó. Dr. Kálmán Miksától. 1 kor. Francia nyelvtan. Dr. Kemény F. és Kilmó M.-től. 20 f. Francia stílusgyakorlatok. Kemény és Kilmó M.-től. 1 kor. 20 f. Gyakorlati angol nyelvtan. Dallos Gy. és Patters A.-tól 3 kor. Gyakorlati olasz nyelvtan. Palóczy L.-tól. Köve. 2 kor. 20 fillér. Rómán nyelvtan. Alexy Gy.-tól. 2 kor. Fizika. Kott Gyulától. 2 kor. 80 f. Chemia és áruismeret. Dr. Hankó V. és Pasch Gy.-tól. I. kötet 2 kor. 40 f., II. kötet 2 kor. 80

Helyen vagy idült bujakor bántalmak
 Egy görvélvör, borbajok, reuma, (izsak, fekélyek stb.) és a romlott vértől származó egyéb bajoknak, mint migrig, dagának, rheumatismus a száj és gége gyengédséi, da-ganakok, enositos, tehetetlenek és mindenféle szerzett vagy örökös bajok kezelésére csak a legmegjobb, szotibb a minden gyógykezelés dacolát betegségtől biztos és gyökéres gyógyulást nyújtanak

Dr. Olivier vértisztító piskotái
 melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémiá által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak elötagva.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb or-
 vosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító
 szert mely számos kútiltésben is részessül.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.- kor, egy
 nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.- kor. Minia és
 prospektus rendelkezésre áll.

Főraktár: Török József Gyógyszertára Budapest, Király-
 utca 12. és Andrássy-ut 26.

a magas miniszterium által engedélyezett
Verő Adél polgári leányiskolával
 kapcsolatos
internátusa

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 19. sz., I. emelet 1.
 Az intézetnek négy polgári leányosztálya, továbbképző tanfolyama és in-
 ternátusa van. A bizonyítványok állami érvényűek. Az internátusra vonatkozó fel-
 világoztás alább olvasható. **Mérésekért árák:** Egy szerű nevelés. Kiváló tanterv. Állami tanterv. Szakmunkás tanterv. Tárgyak, levegős tantervek. Lino-
 lemmal borított forrasztó. Bővebb felvilágosításra szivesen szolgál az igazgatóság.
 Értékek: naponta 10-12. és 5-8 óráig.

Verő (Weinreb) Adél okl. polg. isk. tan., VI., Gyár-ut. 19. I. emelet.
VIDÉKI SZÜLŐK FIGYELMÉBE.

VERŐ ADÉL tan- és nevelő-intézete internátussal van Geszokúvra. Az inter-
 nátusban szeretőteljes bánásmóddal, gondos felügyelettel, egészséges, jó,
 polgári ellátással és a szülői házat minden tekintetben pótló osztozóval
 gondoskodik. Bencsiké nyelvtanár. — Tárgyak, levegős tantervek.
 Dolgozó és fűrdő szobák. — Villam-világítás. Mérésekért árák. Bővebb felvilágosításra
 szivesen szolgál az igazgatóság.

VERŐ (Weinreb) Adél, VI., Gyár-ut. 19. I. emelet.

Férfiak ingyen kapnak
 egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az el-
 gyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezíránt
 ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyv-
 vel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos
 csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg,
 kik fiatalokri kihágások miatt neki betegségekben,
 syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E
 céllal elhatározza az intézet, mindenkinek egy cso-
 mag gyógyszer felvilágosító könyvvel együtt ingyen
 küldeni. E házszerelet a baj okainra gyógyítható és
 mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt neki be-
 betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus
 bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen
 gyógyszerkönyvet hat azon szervekre, melyek erőt
 szűkítgölnének, és csodálatosan gyógyít az évek
 óta tartó betegségeket. Öregék és fiatalok irhatnak
 a „State Medical Institut”-nak alant címre, honnét
 nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az
 intézet előszörben azokat akarja megmenteni, kik
 kezelés miatt otthonukra nem hagyhatják el. A
 próbáküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen
 lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni.
 Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a
 gyógyszerért bárhonnet is magyarul, mire neki
 diszkretió mellett egy gyógyszerküldeményt küldet-
 tik felvilágosító könyvvel együtt. Írjon azonban, a
 küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tar-
 talmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg
 címzendők: State Medical Institute, 8, Elektrom
 Building, Fort Wayne, Ind., America és minden
 levél bérmentesítendő.

Budapesti Róser-tanintézet
 Ötvenedik évfolyam. Tanulók száma 16135.
 3 osztályu nyilvános felső kereskedelmi iskola,
 4 osztályu nyilvános polgári iskola,
 Nevelő-internátus,
 Beiratás: augusztus 30-4-ig szeptember 5-ig.
 Értésítő kiv.: **Róser János** igazgatót
 natot küld: Budapest, VI., Aradi-utca 10.

Kérje ingyen világhírű találmányomat, a

Guzi-kenőcsöt
 melyet mindenkinek, ki címét velem közli, 100 oldalas képes árjegyzékemmel
 bérmentve küldök. Minden nálam vásárolt cipőért
 1 évi írásbeli jótállást vállalok, ha Guzi-kenőccsel bekeni,
 hogy a bőr repedése ki van zárva, cizsákakélsa esetén ingyen me-
 csinátom. Minden cipőhöz

1 pár elegáns cipő-sámfát
 és egy tévely Guzi-kenőcsöt, mely a vixelést fűlőlegessé teszi,
 adok INGYEN.

vidékre legpontosab mérétek, ha harisnyába papírlapra állva
 a lábtalp körvonalát lerajzoljuk. Nem megfelelő kiseretek vagy a
 pénz mindenes levonás nélkül haladéktalanul visszaadom. —
 Postai ártéküldés az egész világba.

Elegáns gavallér víz fűzőcipő	3.20	Női csugos r. fűző elegáns zergebőrű	3.30
Férfi bagaia, erős, sima cipő	3.20	Női barna gavallér fűző	3.30
Barna gavallér fűző	3.50	Női barna szálkás fűző, csugos vagy gumos	3.50
Elegáns, szálkás, fűzős vagy csugos	4.-	Kivágott csattos lakcipő	4.-
Tiszta könnyű sima cipő	4.-	Párisi divat, szárké szarvasbőr, magas fű- zős vagy csugos cipő	4.50
Párisi divat, bőrszálkás fűző vagy gumos cipő, fűlőnő elegáns	4.-	Ugyanaz kivágott csattos	2.50

Agulár Ignác
 RUDAPEST,
KEREPESEI-UT 30. SZ.
 a Rókus-kórház templomával szemben.

Zálogházban „The Gresham”
 életbiztosító-társaság Londonban
 Magyarországi fiók:
Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6.
 a társaság házában.

A társaság vagyona 1900. decem-
 ber 31-én — — — — — kor. 134,387.703.—
 Évi bevétel biztosítások és kamal-
 ból 1900. évi december 31-én — — — — — 31,190.563.—
 Kifizetések, biztosítási és járadék
 szerződésök, valamint visszavá-
 sárlások stb. után a társaság
 fennállása óta (1848) — — — — — 405,300.493.—
 Az 1900. évben a társaság 5556
 kötvényt állított ki — — — — — 50,898.267.42
 összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtábla-
 zatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket ki-
 állít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgál a
 magyarországi- és a kelet-Eőlkja Budapeston, vala-
 mint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb váro-
 sában.

Alkalmi ajándékok eladunk
 13 intos csattó evőkezes-
 tét 12 személyre 140 frt, 6 szem-
 élyre 65 frt, kávéra és fel-
 jebb. Mindennemű finom ételt
 tárgyak barokk és francia
 stílusban. Nagy rakéta arany
 férfi láncból, masszív nagy-
 gyűrűk 6 forint 40 kr. arany
 férfi-órák 12 frt, arany női órák
 5 frtől kezdve 6 frt 50 kr.

**Képes árjegyzékét bér-
 mentve és ingyen.**

Grünberger A. Béla
 örökös
 Budapest-n, Harisbazar.
 Városház-tér 9. l. em. 23.
 új szám Váci-utca 30.

Kataphorese
 EGYENLŐ KATAPHORESE

IDEG és NEMI BETEGSÉGEK
 radikális gyógyítására legjobban ajánljuk
Dr. MITZGER
 hívaló gyóghatásairól
 elismert intézet
 Budapest, VI., Teréz-körút 44. l. em
 Tapasztalt gyors és biztos eredmények felvétel hono-
 rarium teljes gyógyulás után fizethető.

NÉHÁNY SZÓ A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban
 felléni sok az olyan ember, a kinek vére és test-
 nyelve meg vannak fertőzve és a ki fiatalokri köny-
 nyelműség és rossz szokások által idegrendszerét
 és szellemi erejét állkette. Itt a legfőbb ideje,
 hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni
 valakinek, a ki a flaltságot a neki életéről jókara-
 lat, ésintén és behatón felvilágosítsa, kell lenni
 valakinek, a kinek az emberek titkos bajait bá-
 ran, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhat-
 sák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpas-
 nasolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista
 orvoshoz kell fordulni, a ki a neki eletere vonat-
 kozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már
 megvőlt bajokon is tud segíteni, akkor majd meg-
 szűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyenmagasztos hivatású és erre való Dr. Palócz
 v. kórházi orvos, specialista országos hírt intézete
 (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb
 titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint
 a nő) neki életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére
 és testnedve megtisztulnak, idegei megerősödnék,
 az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól,
 lelki kijnai megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalm-
 mazott és sok ezer betegon biztos és teljes er-
 edménnyel használt gyóghatómódja fogva a monarkia-
 zás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és
 gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ő
 specialis gyóghatómódjaival a legelhanyagoltabb
 esetekben is a bujakoros sebeket, huygyszó, hólyag-,
 ideg- és hátgerinc-bajokat, az üfentőzést és szifilisz
 utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impoten-
 ciát), aranyerét, verébajokat, bérbetegségeket és a
 női neki szervek minden betegségeit. Nők részére
 külön várterem és külön kijárat van. Ha valaki
 bármik öknél fogva személyesen nem jöhetne el,
 akkor szivesen adnak levelekre kimerítő, titoktartó
 választ (a levélhez csak válaszlevelet kell mel-
 lekelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket
 ölegetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azo-
 kat. Az intézet a szükséges specialis gyógyszerke-
 reit is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga
 és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután
 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista,
 Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

**Nagy árúkezesitem, valamint azon kö-
 rüthemen, hogy önkülsajmat foglalkoz-
 tathassam, arra kérsziet, hogy készle-
 temet minden árban eladjam. Kész
 vagyok árjegyzékemet, melyhez az
 ön érdekét szem előtt tartó levelem
 is csatolva van, bárki-
 nek egy helyben, mint
 vidékre, ingyen és bér-
 mentve beküldeni.**

Nőknek

Fekete v. barna bőrből, sima	frt 3.-
Fekete v. barna bőrből, gumos	3.30
Fekete v. barna legűb, bőz, Derby	3.50
Fekete v. barna, úfentőzött, fűzős	3.50
Levegő, engan 1/2-ös, levegő, repanta	2.-
Fekete v. barna házi-cipő szegült talppal	1.20

Uraknak

Borjából, csugos, egy daraból	frt 3.-
Borjából, hepta, elegáns	3.20
Kenyőbőr, chevrons v. lakk	3.50
Fekete v. barna, úfentőzött, fűzős	3.50
Pisztorcipő, fekete v. barna bőrből, öli csugos	1.30

Árlejtesési hirdmény.

A magy. kir. földmivelségi miniszter ur rendeletére a
 Mura folyó csendlaki szakaszának szabályozási munkáihoz
 szükséges:

6057.0 m³ terméskő
45659 kéve rözse és karó
11746 folyóméter fenyőfacölöp

szállítására vonatkozólag alóírt m. kir. folyammérnöki hivatal
 helyiségében

1902. évi szeptember hó 3-án délelőtt 10 órakor
 zárt ajánla¹ versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok, melyek a fenti csoportosítás szerinti minden
 anyagnemre külön-külön teendők és melyekhez az ajánlati
 összeg 5 százalékanak valamely m. kir. adóhivatalnál történt
 letételőt igazoló adóhivatali nyugta is csatolandó, alóírt hiva-
 talnál a jelzett nap 9^{1/2} órájáig benyújthatandó, mert később
 érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok benyújtására, valamint a szállításra vonat-
 kozó egyéb feltételek az alóírt folyammérnöki hivatalnál a
 rendes hivatalos órák alatt tudhatók meg.

Eszéken, 1902. évi augusztus hóban.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

6-frt. 6.-frt. Utólréhetetlenek
 szépség és jószág tekintetében az én
 valódi svájci
 gyémánt fekete-acél
 savonatt-remontörökéni dupla gyó-
 mat-ecél feketeacél legfinomabb
 preciziós szerkezetű (három
 évi jótállás) szabad, belső
 mutatógázással, opalfényű
 vázgal, a foglalat, mita,
 korona, valódi double arany.
 Ezen órák elegáns kiállításuk
 miatt nagy keresletnek örend-
 denek és mindenki szivesen
 hordja.

Ara csomagolással együtt 6 frt.
 Gyémánt fekete acél női-óra
 mutatógázással, opalfényű
 vázgal, a foglalat, mita,
 korona, valódi double arany és
 női double arany láncok 15 frt-
 val 1.50 frt. Valódi nikkel-
 remontörökéni 3 frt. — Valódi
 szízet-remontörökéni dupla-
 dekl 5 frt. — Szízetlincs utá-
 vétel. Nemzetias kísérlettel
 vagy pénz visszaaduk, ezért
 nincs kockázat.

Spiering Josef, Wien, I., Postgasse 21.
 Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyűjtőből stb. ingyen
 és bérmentve.

Hirdmény.

A Magyarországi területen elhelyezett m. kir. csendőrség
 számára szükséges alább felsorolt felszerelési cikkek szállítá-
 sára szerződésleg való biztosítása tárgyában alóírt parancs-
 nokszágnál 1902. évi október hó 4-én délelőtt 10 órakor zárt
 ajánlatok után nyilvános tárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok a 3 évi kezesletű szerződés alapján parancs-
 nokszágnál (Budapest, I. kerület, Budai külső körút, Csendőrség-
 ikelet) általános díjtalanul kaphatók:

A biztosítandó cikkek a következők:
 38232 darab legerősebb esztendő, 90776 db. pamutvaszon
 ing, 62373 db. pamutvaszon gatyá, 476 db. nadrágoróló bőz,
 461 pár nadrág bőzpallo, 67825 pár altitzi bőzkecsyő, 160092
 intőző mőző dománny és zubbonyva val, 541 méter fröcsörű
 szálkás selyemből, 2275 méter csattos szálkás, 28340
 méter szőles arany karvasmány, 41910 m. koszony arany kar-
 vasmány, 1192 db. lóvasvány altitzi kardjót selyemből,
 11917 db. gyalgazági altitzi kardjót selyemből, 206 db. lo-
 vasági altitzi kardjót gyapból, 28748 méter csattos szálkás,
 kardjót gyapból, 28556 db. lejáróló, 39020 méter dománny
 és kőpönye való 140 cm. szélességű szövet, 9551 db. toll gya,
 1011 db. 19093 db. toll gyaput gatyá, 11233 db. tábori sapka-
 25955 pár kőpönyörökölés matlagomb, 1412 db. nyaknyakvaló,
 1949 tucat nyakcsigolyó, 36039 tucat csattos szálkás (redolotból),
 32392 készűlő gyalgazági toll csizmanagy, 1540 készűlő lovas-
 sági toll csizmanagy, 19095 készűlő gyalgazági nyári csizma-
 nagy, 17-0 készűlő lovasági nyári csizmanagy, 75239 pár
 főtalp, 2276 készűlő toll fejtelő, 12662 készűlő nyári fejtelő,
 2984 tucat dománny való kis domboni rögomb, 23890 tucat
 dománny és zubbonyra való domboni rögomb, 8109 tucat
 zubbonyvalra és kőpönygallóra való kis lópos rögomb, 18390
 tucat kőpönyre való nagy domboni rögomb, 6860 darab tábori
 sapka rögözsa.

Kelt Budapeston, 1902. évi augusztus hó 21-én.

A m. kir. III. számú csendőrség-kerületi
 parancsnokságtól.

